

จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ

โดย

นางสาวปริยาภรณ์ ทองคำรอด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

IMAGERY FROM AREA OF MEMORIES

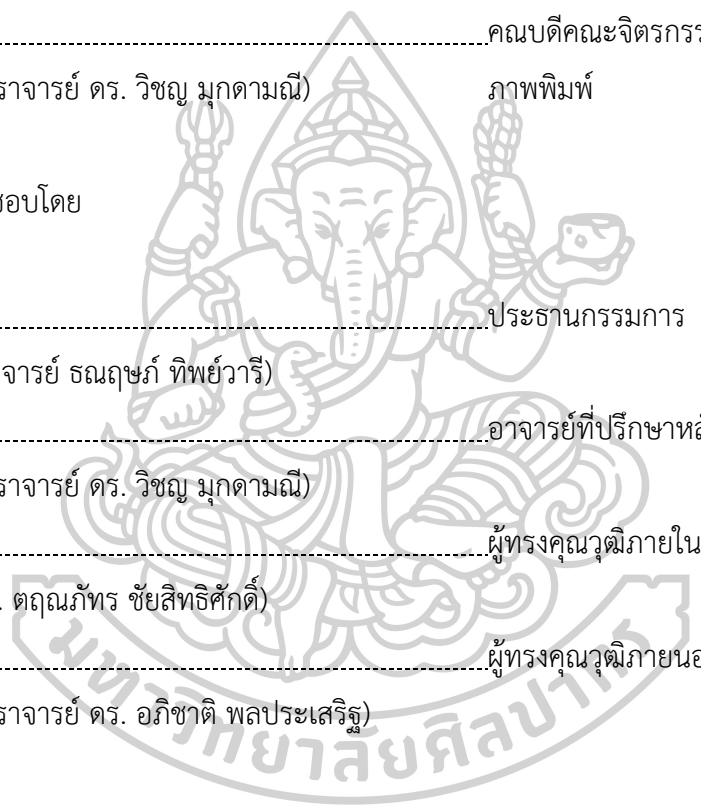

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts Visual Arts
Academic Year 2023
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ
โดย	นางสาวปรียาภรณ์ ทองคำรอด
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและ ภาพพิมพ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี)	
พิจารณาเห็นชอบโดย	
.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี)	
.....	ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(อาจารย์ ดร. ตฤณภัทร ชัยสิทธิ์ศักดิ์)	
.....	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พลประเสริฐ)	

650120020 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : โลกป้องกันตนเองทางจิต, เพื่อนในจินตนาการ, พื้นที่ความทรงจำ, จิตใต้สำนึก, ศิลปะจัดวาง, ความทรงจำ ความคิดถึง การรำลึก การทับซ้อน ความรู้สึกภายใน, โลกอุดมคติ

นางสาว ปริยาภรณ์ ทองคำรอด: จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี

ผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ” มีที่มาจากการสร้างพื้นที่ในโลกอุดมคติ และ เพื่อนในจินตนาการของตนเอง เพื่อเผชิญความทุกข์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ชีวิตในสังคม วัตถุประสงค์การสร้างสรรค์ คือ “นำเสนอโลกป้องกันตนเองทางจิต โดยการสร้างพื้นที่ซึ่งสามารถเยียวยาหรือเชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้าได้” ซึ่งได้ศึกษาข้อมูลทฤษฎีการเกิดเพื่อนในจินตนาการ บทความที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนในจินตนาการ ผลงานภาพยนตร์แฟนตาซี การจัดนิทรรศการและศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานด้วยการเขียนและศิลปะการจัดวาง ร่วมกับประสบการณ์จากความทรงจำวัยเด็ก ชีวิตประจำวันในประเทศไทย ประเทศญี่ปุ่นที่ผนวกจินตนาการ และความฝันของข้าพเจ้า ประกอบขึ้นเป็นผลงานชุด “Journey of Me And You” นำเสนอผ่านรูปแบบศิลปะการจัดวาง (Installation Art) ขนาดปรับเปลี่ยนตามพื้นที่ ผลงานมีการผสมผสานระหว่างภาษาเขียน ภาษาภาพ และการจัดวางลักษณะคล้ายพื้นที่โลกอุดมคติภายในจิตใจของข้าพเจ้า ซึ่งผลงานดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงความทรงจำวัยเด็ก และเยียวยาข้าพเจ้าได้ นำไปสู่การเข้าใจจิตใจของตนเองสามารถเผชิญความทุกข์จากการใช้ชีวิตประจำวันในสังคมไปพร้อมกับการสร้างสรรค์ผลงานได้

650120020 : Major Visual Arts

Keyword : Defense Mechanism, Imaginary friend, Subconscious, Idealistic world,

Installation Art, Memory, Area of Memories, Imagery, memory

MISS Pariyaporn THONGKAMROD : Imagery From Area of Memories Thesis

advisor : Assistant Professor Dr. Vichaya Mukdamanee

This art thesis, “Imagery From Area of Memories” started of from the creation of a space in an ideal world and the artist’s imaginary friend, to overcome sorrow that is caused by living in the society. The purpose of this creation is to ‘portray the mechanism of self mental defense, a space that heals and connects to her memories’. To support her ideas the artist has studied further about the theory relating to the creation of imaginary friends, writings about imaginary friend, fantasy movies, art exhibitions and artists who create artworks about daily life both in Thailand and Japan. Childhood memories, imagination and dreams has become a part of the creation of these artworks. The results of all the studies and processes became the installation art: “Journey of me and you”. Completed in 2024, the size of the installation is adjusted according to space, with a mixed media technique consisting of : painting and photography arranged in a manner that replicates the ideal world within the artist’s mind. This space is related to her childhood, which serves as a healing method and is a direction for problem solving, leading to the development of better artworks in the future.

กิตติกรรมประกาศ

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจาก อาจารย์ ดร. วิชญ มุกตตามณี อาจารย์ที่ปรึกษาผู้พยายามทำความเข้าใจผลงานของข้าพเจ้าเป็นอย่างดี อาจารย์ทรงชัย บัวชุมผู้ให้คำแนะนำเรื่องการจัดวาง ตัดตังผลงานกับข้าพเจ้าผู้ไม่ชำนาญด้านสร้างสรรค รวมถึงอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาเอกจิตรกรรม และอาจารย์พิเศษทุกท่านที่ช่วยชี้แนะข้อบกพร่องในผลงานทั้งหมด เพื่อให้ข้าพเจ้านำไปพัฒนาสร้างสรรคจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณอาจารย์ อาโนะ อาจารย์ที่ปรึกษาของข้าพเจ้าที่มหาลัยศิลปะโอจิ ผู้ให้คำแนะนำการสร้างสรรคผลงานด้วยความเข้าใจ และสอนระบบการทำงานให้กับข้าพเจ้าที่ประเทศญี่ปุ่น

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่จากคณะจิตรกรรมฯ ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือด้านเอกสาร หอศิลป์ มหาลัยศิลปะโอจิ ที่ให้ความช่วยเหลือด้านสถานที่ส่งผลงาน เจ้าหน้าที่ทุกท่านในมหาวิทยาลัยและคณะ จิตรกรรมฯ ที่ให้ความสะดวกเรื่องการเข้าถึงพื้นที่ และอุปกรณ์ต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณเพื่อนสนิทของข้าพเจ้า พรรณชญาณิชฐ์ วัชรรัตน์ (ปาน) สิทธิธนา นวลนุ่ม (แม่ พางเมมาฉาย) เจนจิรา คชวัตร (โรส) และอนันดา สุดประสงค (กิล) ผู้ให้กำลังใจ และคำแนะนำข้าพเจ้า เสมอมาในการสร้างสรรคผลงานศิลปะ และเพื่อนในระดับปริญญาโททุกคนที่เป็นมิตรสหายที่น่ารัก คอยช่วยเหลือเกื้อกูล และร่วมกันพัฒนาผลงานไปด้วยกันในทุกที่ที่ดี รวมถึงพี่สมกมล (พีเส) น้องบอลที่เป็น กำลังสำคัญช่วยเหลือข้าพเจ้าในการตัดตังผลงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณทุนการศึกษาแลกเปลี่ยนจากคณะจิตรกรรมฯ มหาลัยศิลปะโอจิ และประเทศ ญี่ปุ่นเนื่องจากจะไปศึกษาแลกเปลี่ยนในครั้งนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้เข้าใจการใช้ชีวิต ไปพร้อมกับการทำงาน ศิลปะของตัวเองและศิลปินท่านอื่น ๆ มากขึ้น จนสามารถพัฒนาแนวความคิด ภายภาพผลงานต่อไปได้ ในอนาคต ขอขอบคุณคณะกรรมการการคัดเลือกทุนการศึกษาจากคณะจิตรกรรมฯ คุณยุกะ เจ้าหน้าที่ผู้ คอยช่วยเหลือ และดูแลข้าพเจ้าเรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่ประเทศญี่ปุ่น ขอขอบคุณอามาเนะจัง มิโอะจัง โมโมโกะจัง คาบินจัง นาบิจัง โยโยจัง อาจารย์ฮิราคาเวะ อาจารย์โอะซา กิ อาจารย์คุราชิ ซึบุกุซัง และโนะโตะซัง ผู้ให้การต้อนรับข้าพเจ้าเป็นอย่างดีขณะเดินทางไปศึกษา แลกเปลี่ยนที่มหาวิทยาลัยศิลปะโอจิ และช่วยเหลือให้ข้าพเจ้าเดินทางถึงประเทศญี่ปุ่น รวมถึงเดินทาง กลับประเทศไทยอย่างปลอดภัย

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณครอบครัวของข้าพเจ้าทุกคนที่คอยเลี้ยงดู ให้ความรัก ความเข้าใจอีก ทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณ ทุนทรัพย์ตลอดการสร้างสรรค และการเดินทางไปประเทศญี่ปุ่นของ ข้าพเจ้าด้วยความเต็มใจ รวมถึงให้แรงบันดาลใจ ช่วยเหลือทุกอย่างที่สนับสนุนความฝันของข้าพเจ้าเป็น อย่างดีเสมอจนวิทยานิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณทุกอย่างที่ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ และเข้าใจการใช้ชีวิต ไปพร้อมกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะมากขึ้น ขอขอบคุณศิลปินทุกท่าน นิทรรศการต่าง ๆ ผลงานทั้งหมดที่ให้แรงบันดาลใจกับข้าพเจ้า และขอขอบคุณผู้เป็นแรงบันดาลใจการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าเสมอมา ขอขอบคุณความรักที่มอบให้กับข้าพเจ้า ทำให้สามารถการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างดี

ข้าพเจ้าหวังว่าผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ผู้ทำวิจัยท่านอื่น ๆ หรือผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะไม่มากนักน้อย และช่วยให้ผู้อื่นสามารถเข้าใจกลไกป้องกันในจิตใจที่เกิดขึ้นกับตนเองมากขึ้น นำไปสู่การเข้าใจตนเอง การเคารพความแตกต่างของจิตใจซึ่งกันและกัน และอยู่ร่วมกับในสังคมด้วยความเข้าใจ

ปริยาภรณ์ ทองคำรอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	2
แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	3
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	3
ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์.....	4
แหล่งข้อมูล.....	5
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	1
อิทธิพลจากทฤษฎีกระบวนการเกิดเพื่อนในจินตนาการ.....	1
ทฤษฎีที่ 1 ทฤษฎีกลไกการป้องกันตนเองทางจิต.....	1
1. จิตสำนึก (The conscious).....	2
2. จิตก่อนสำนึก หรือจิตใต้สำนึก (The Preconscious).....	2
3. จิตไร้สำนึก (The Unconscious).....	3
ทฤษฎีที่ 2 กลไกการป้องกันตนเองทางจิตประเภท การเก็บตัวเพื่อฝัน.....	3
ทฤษฎีที่ 3 จิตวิเคราะห์พื้นฐาน 4 ประการ โดยฌาคส์ ลากอง (Jacques Lacan).....	3

1. จิตไร้สำนึก (The Unconscious)	4
2. การสำเนา หรือการทำซ้ำ (Repetition)	4
3. การโอนย้าย (Transference)	4
4. แรงขับ (Drive)	4
ศึกษาเพื่อนในจินตนาการและประเภทของเพื่อนในจินตนาการ.....	5
1. เพื่อนแบบไม่มีตัวตน (Invisible friends).....	5
2. เพื่อนที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล (Personified Object)	5
ศึกษาการถ่ายทอดเพื่อนในจินตนาการผ่านงานภาพยนตร์แฟนตาซี (Fantasy films).....	6
1.1 บทความที่วิเคราะห์ภาพยนตร์แฟนตาซีหรือซีรีส์เกาหลีเรื่อง Hotel Del Luna	6
1.2 บทความวิเคราะห์ตัวละครและการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์แฟนตาซีทั้ง 6 เรื่อง	7
1.2.1 การแบ่งประเภทความสัมพันธ์ระหว่างมิติโลกความจริงและโลกความฝัน (จาก บทความ).....	8
1. ความสัมพันธ์เชิงบวก (Positive relationship).....	8
2. ความสัมพันธ์เชิงลบ (Negative relationship).....	8
3. ความสัมพันธ์แบบเป็นกลาง (Neutral relationship)	8
สรุปสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาบทความภาพยนตร์แฟนตาซีทั้ง 7 เรื่อง.....	9
1. ควรเลือกดำเนินเรื่องแบบความสัมพันธ์เป็นกลางกับผู้รับชม.....	9
2. การเลือกใช้สัญลักษณ์ความหมายให้ปรากฏในหลาย ๆ ชิ้นงาน.....	9
3. เลือกเล่าเรื่องแบบเรียงลำดับเป็นขั้นตอน	9
4. ใช้เรื่องราวที่ผู้รับชมมีประสบการณ์ร่วมด้วย	9
ศึกษาการถ่ายทอด “พื้นที่อุดมคติ” ผ่านภาพยนตร์แฟนตาซี (Fantasy films).....	10
1. ภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง Howl's Moving Castle	10
2. ภาพยนตร์แฟนตาซีเรื่อง Maleficent หรือมาเลฟิเชนต์ กำเนิดนางฟ้าปีศาจ	12
สรุปสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาฉากทัศน์นิยายภาพภาพยนตร์แฟนตาซีทั้ง 2 เรื่อง.....	14

ศึกษาการจัดวางพื้นที่อุดมคติผ่านการจัดนิทรรศการของศิลปิน.....	15
นิทรรศการ My Youth is Yours โดยศิลปิน ธารธรา สูดดวง	15
วิเคราะห์การนำเสนอนิทรรศการ My Youth is Yours	19
1. องค์ประกอบการนำเสนอที่สามารถนำไปปรับใช้ได้	20
2. องค์ประกอบที่ผู้วิจัยสามารถนำไปพัฒนาต่อได้.....	22
นิทรรศการรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเพื่อนในจินตนาการแต่มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ.....	22
วิเคราะห์นิทรรศการประวัติศาสตร์การทำเซรามิก.....	27
1. การจัดแสงและบรรยากาศในนิทรรศการ.....	27
2. การจัดวางวัตถุประกอบข้อมูลในนิทรรศการ.....	28
3. รายละเอียดข้อมูลมีความเหมาะสม.....	30
ศึกษาศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานผ่านการเขียน.....	31
Tracey Emin ศิลปินหญิงชาวอังกฤษ	31
1. ผลงาน “May Dodge, My Nan”	33
2. ผลงาน “Uncle Colin 1963–93”.....	33
สรุปข้อมูลและวิธีคิดทั้งหมดของข้าพเจ้า.....	35
สรุปแนวทางสร้างสรรค์ผลงานภายใต้หัวข้อ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ” (Imagery From Area of Memories) จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดในบทที่ 2 (รวมวิธีคิดและกายภาพ).	36
บทที่ 3 การพัฒนาและกระบวนการสร้างสรรค์.....	38
ขั้นตอนการประมวลความคิด.....	38
ประมวลการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม.....	38
1. วิเคราะห์ผลงานจิตรกรรม.....	38
ตัวอย่างผลงานจิตรกรรมและจดหมายฉบับที่ 3.....	40
ประมวลความคิดสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม และงานเขียนจดหมาย	41
1. การเลือกใช้กระดาษสีน้ำตาล สีขาว และสีโปรงในงานเขียนจดหมาย	41

2. การเลือกใช้ปากกาสีดำและดินสอสีบนกระดาษ	42
3. การเลือกวัสดุที่นำมาปะติด หรือ collage บนกระดาษ	43
4. ทักษะภาพที่เลือกเขียนในผลงานจิตรกรรม	43
5. การใช้ข้อร่าของแสงรอบวัตถุ ดอกเดซี่และดอกเยอบีร่าในผลงาน	43
ประมวลความคิดการสร้างสรรค์ผลงานผลงานศิลปะจัดวาง	45
1. วัสดุธรรมชาติที่นำมาจัดวางในผลงาน	45
2. การเลือกใช้โต๊ะไม้ในผลงาน	46
3. แก้วอี้ ดอกเดซี่ และตะกร้าในผลงาน	47
4. การจัดแสงในผลงาน	48
5. การใช้เพลงประกอบในผลงาน	48
อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	49
การแสดงออกด้วยเทคนิควิธีการและดำเนินงาน	50
1. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	50
2. การสร้างสรรค์ผลงาน Diary letter	52
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ”	53
1. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	53
2. การสร้างสรรค์ผลงาน Diary letter	53
3. การรวมผลงานทั้ง 2 มาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะจัดวาง	53
1. เดินทางไปดูสถานที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวาง (Setting)	54
2. ทำความสะอาดและทาสีกำแพง หรือ partition	54
3. เริ่มลองจัดวางสิ่งของต่าง ๆ ในผลงาน	55
4. ติดตั้งผลงานจิตรกรรมบนผนัง	57
5. ติดตั้งชั้นวางและผลงานพับกระดาษ	58
6. ติดตั้งวัตถุจัดวางชิ้นอื่น ๆ (แก้วอี้ ตะกร้าและดอกเดซี่)	59

7. ตรวจสอบความเรียบร้อยครั้งสุดท้าย และติดตั้งเพลงประกอบผลงาน	60
สรุปการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ”	61
บทที่ 4 การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงาน	62
การสร้างสรรคผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1	62
การวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1	64
การสร้างสรรคผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2	65
การวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2	70
การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์	73
ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ทั้งหมด 1 ชุด	73
กายภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	77
วิเคราะห์กายภาพผลงานร่วมกับวัตถุประสงค้ตั้งต้น	84
วิเคราะห์ “พื้นที่เยียวยาจิตใจและเชื่อมโยงความทรงจำ”	84
วิเคราะห์ “การนำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต”	86
แนวการสร้างสรรคผลงานและการพัฒนาต่อ	86
สรุปหลักการพัฒนาสร้างสรรค์ทั้งหมดเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้	87
สรุปการวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์และวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	88
บทที่ 5 บทสรุป	91
รายการอ้างอิง	93
ประวัติผู้เขียน	95

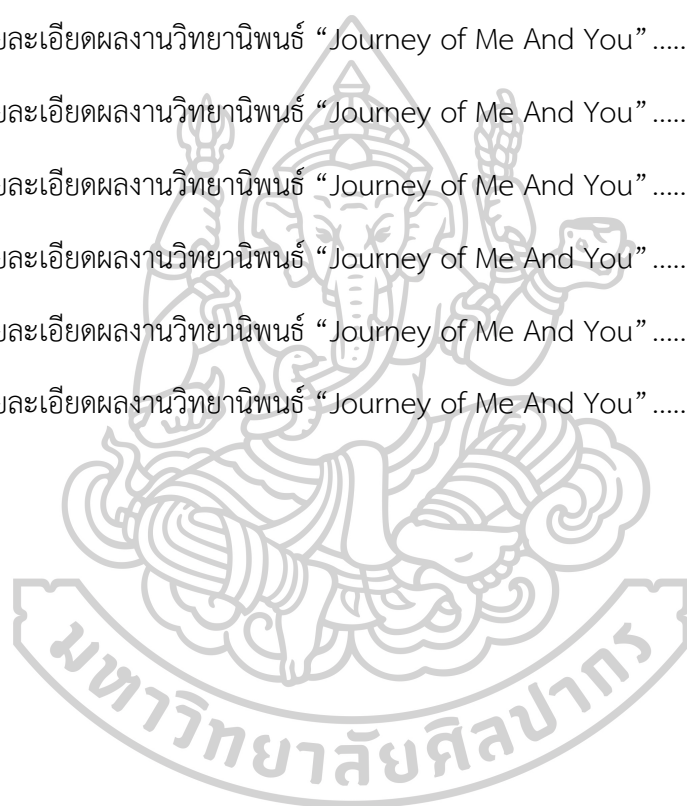
สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ห้องนอนของตัวละครในภาพยนตร์ Howl's Moving Castle.....	11
ภาพที่ 2 ฉากทัศนียภาพธรรมชาติในภาพยนตร์ Howl's Moving Castle.....	11
ภาพที่ 3 ฉากทัศนียภาพธรรมชาติในภาพยนตร์ Howl's Moving Castle.....	12
ภาพที่ 4 ฉากที่ตัวละครเอกใช้เวทมนตร์ในภาพยนตร์ Maleficent.....	13
ภาพที่ 5 ฉากที่มีวัตถุลอยอยู่ในอากาศ จากภาพยนตร์ Maleficent	13
ภาพที่ 6 หนึ่งในฉากทัศนียภาพธรรมชาติในภาพยนตร์ Maleficent	14
ภาพที่ 7 ภาพรูปปั้นและร่องรอยที่ปรากฏอยู่ในผลงานของศิลปิน.....	16
ภาพที่ 8 ภาพโปสเตอร์นิทรรศการ My Youth is Yours.....	17
ภาพที่ 9 ลักษณะการตั้งคำอธิบายนิทรรศการ (Wall text).....	17
ภาพที่ 10 ป้ายคำอธิบายผลงานในนิทรรศการ (Wall text) ภาษาไทย.....	18
ภาพที่ 11 ภาพรวมการติดตั้งผลงาน และคำอธิบาย (Caption).....	19
ภาพที่ 12 การติดตั้งผลงาน และคำอธิบาย (Caption).....	20
ภาพที่ 13 รูปแบบสถาปัตยกรรม Cultural Path Shumoku Museum.....	23
ภาพที่ 14 กระงกสีและการตกแต่งภายในอาคารหน้าประตูทางเข้า.....	24
ภาพที่ 15 ห้องตกแต่งสไตล์ตะวันตก เดิมเป็นห้องนอน ปัจจุบันคล้ายกับห้องประชุม (ทัศนยะของ ข้าพเจ้า) ที่มา : Cultural Path Shumoku Museum, เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2567, เข้าถึง ได้จาก https://shumokukan.jp/en/index.html#history	25
ภาพที่ 16 การติดตั้งผลงานขนาด A3 ใน Cultural Path Shumoku Museum.....	25
ภาพที่ 17 ทางเข้าห้องนิทรรศการ 1 (อาคารสไตล์ตะวันตก).....	26
ภาพที่ 18 ภายในห้องนิทรรศการ 1 (อาคารสไตล์ตะวันตก).....	26
ภาพที่ 19 ห้องนิทรรศการ 1 (อาคารสไตล์ตะวันตก).....	27
ภาพที่ 20 โต๊ะและการจัดวางในห้องนิทรรศการ 1.....	28

ภาพที่ 21	รายละเอียดสิ่งของบางส่วนบนโต๊ะในห้องนิทรรศการ 1.....	29
ภาพที่ 22	การจัดวางสิ่งของในลิ้นชัก โต๊ะห้องนิทรรศการ 1.....	29
ภาพที่ 23	การจัดวางสิ่งของในลิ้นชัก โต๊ะห้องนิทรรศการ 1.....	29
ภาพที่ 24	งานเซรามิกจัดวางกับคำอธิบายวิธีขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ.....	30
ภาพที่ 25	การจัดวางของในลิ้นชัก และหนังสือในห้องนิทรรศการ.....	30
ภาพที่ 26	Tracey Emin กับผลงานของเธอ “Wet”.....	31
ภาพที่ 27	ภาพถ่ายผลงานศิลปะจัดวาง “May Dodge, My Nan”.....	33
ภาพที่ 28	งานศิลปะจัดวาง “Uncle Colin 1963–93”.....	34
ภาพที่ 29	ตัวอย่างผลงานเขียนจดหมาย (ฉบับที่ 3).....	39
ภาพที่ 30	ตัวอย่างผลงานจิตรกรรมประกอบจดหมาย ฉบับที่ 3.....	40
ภาพที่ 31	ตัวอย่างกระดาษที่ใช้ในงานเขียนจดหมายทั้ง 3 สี.....	42
ภาพที่ 32	ปากกาหัวแหลมสีดำที่ใช้ในงานเขียนจดหมาย (ภาษาเขียน).....	42
ภาพที่ 33	ตัวอย่างผลงานและวัสดุที่นำมาปะติดสีในงานเขียนจดหมาย.....	43
ภาพที่ 34	ตัวอย่างการใช้กระดาษของแสงรอบวัตถุในผลงาน.....	44
ภาพที่ 35	ตัวอย่างการใช้สัญลักษณ์ดอกเดซี่และเยอบีร่าในผลงาน.....	45
ภาพที่ 36	ตัวอย่างการวัสดุธรรมชาติที่จัดวางในผลงาน.....	46
ภาพที่ 37	โต๊ะที่นำมาใช้ในผลงาน (ต้องเป็นวัสดุที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว).....	46
ภาพที่ 38	การใช้สัญลักษณ์ดอกเดซี่ เก้าอี้ และตะกร้าในผลงาน.....	47
ภาพที่ 39	การจัดแสงในผลงาน.....	48
ภาพที่ 40	ตัวอย่างการใช้สีที่แสดงความรู้สึกสบายใจ อบอุ่น ปลอดภัยคล้ายโลกอุดมคติในผลงาน ..	51
ภาพที่ 41	ตัวอย่างการเขียนด้วยปากกาสีดำ สีไม้ และการปะติดในผลงาน.....	52
ภาพที่ 42	วัสดุที่จากการปะติด ที่นำไปจัดวางเป็นองค์ประกอบในผลงานจัดวาง.....	53
ภาพที่ 43	จัดวางโต๊ะไม้กลางห้อง และสร้างจินตนาการโดยใช้พื้นที่ในหอศิลป์.....	54
ภาพที่ 44	สิ่งของที่ทำให้ระลึกถึงเพื่อนในจินตนาการจากประเทศญี่ปุ่น.....	55

ภาพที่ 45 จดหมายฉบับที่ 4 – 48 ที่จัดวางไว้ในลิ้นชักด้านขวา.....	56
ภาพที่ 46 1 ในภาพผลงานจากสมุด Sketch ของข้าพเจ้า (จัดวางอยู่ในลิ้นชักใต้โต๊ะ)	56
ภาพที่ 47 การติดตั้งผลงานบนผนัง การเว้นช่องไฟและระดับผลงานที่ไม่เท่ากัน	57
ภาพที่ 48 ชั้นวาง และผลงานพับกระดาษที่ติดตั้งสำเร็จแล้ว.....	58
ภาพที่ 49 รายละเอียดชั้นวาง และงานพับกระดาษที่ติดตั้งสำเร็จแล้ว	59
ภาพที่ 50 การติดตั้งจดหมายบางส่วนในตะกร้า	59
ภาพที่ 51 การติดตั้งเก้าอี้ ตะกร้า ผลงานจดหมายและดอกเดซี่.....	60
ภาพที่ 52 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1.....	63
ภาพที่ 53 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1.....	63
ภาพที่ 54 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1.....	64
ภาพที่ 55 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2.....	66
ภาพที่ 56 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2.....	67
ภาพที่ 57 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1.....	68
ภาพที่ 58 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2.....	69
ภาพที่ 59 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2.....	69
ภาพที่ 60 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2.....	70
ภาพที่ 61 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2.....	71
ภาพที่ 62 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2.....	72
ภาพที่ 63 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	74
ภาพที่ 64 ชื่อผลงาน “Journey of Me And You”	74
ภาพที่ 65 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	75
ภาพที่ 66 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	75
ภาพที่ 67 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	76
ภาพที่ 68 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	76

ภาพที่ 69	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	77
ภาพที่ 70	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	78
ภาพที่ 71	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	79
ภาพที่ 72	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	79
ภาพที่ 73	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	80
ภาพที่ 74	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	80
ภาพที่ 75	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	81
ภาพที่ 76	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	82
ภาพที่ 77	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	82
ภาพที่ 78	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	83
ภาพที่ 79	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	83
ภาพที่ 80	รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”	84

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

มนุษย์ หรือ Homo sapiens เป็นสัตว์สังคมที่มีวิวัฒนาการมายาวนาน ธรรมชาติออกแบบให้มนุษย์มีระยะเวลาการเป็นทารกจนเจริญเติบโตไปสู่วัยที่สามารถเรียนรู้และช่วยเหลือตนเองได้ยาวนานเทียบกับสัตว์สังคมชนิดอื่น ๆ บนโลก แม้ว่ามนุษย์จะเกิดมาพร้อมวิวัฒนาการของสมองขนาดใหญ่และระบบประสาทในสมองที่ซับซ้อน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงให้มนุษย์จำเป็นต้องมีบุคคลคอยดูแลในวัยเด็ก กระทั่งถึงวัยที่เรียนรู้การช่วยเหลือตนเองได้ จากข้อมูลข้างต้นมนุษย์จึงกลายเป็นสัตว์สังคม หรือ Social Animal อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นับตั้งแต่อดีตมนุษย์มีการรวมตัวกันตั้งแต่ระดับสังคมจำนวนน้อย อาทิ ครอบครัว ญาติ ไปจนถึงระดับสังคมจำนวนมาก เช่น โรงเรียน หมู่บ้าน บริษัท รัฐ เป็นต้น โดยแต่ละสังคมมนุษย์จะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลืออำนวยความสะดวกความสามารถระหว่างกันอยู่ตลอดเวลา ในบริบทใดบริบทหนึ่ง (สุนทรฯ เชยกลิ่นเทศ, 2551)

กล่าวได้ว่าความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมีความสำคัญมากต่อการดำเนินชีวิตและจิตใจของมนุษย์ด้วยกัน แต่กระนั้นก็พบว่ามนุษย์หลายบุคคลเป็นทุกข์ทางจิตใจ จากการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม หรือสังคมนอกข้าง ดังคำกล่าวของนักจิตวิทยาและแพทย์ชาวออสเตรีย อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler) กล่าวไว้ตามทฤษฎีของเขาว่า “ความทุกข์ใจทั้งหมดล้วนเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์กับคนอื่น” (คิซิมิและอิชิโระ, 2558)

แต่เนื่องจากภาระที่เพิ่มมากขึ้นจากการเติบโต บทบาทในสังคมที่ไม่ได้มีเพียงแค่บทบาทเดียว ความรับผิดชอบต่าง ๆ อาทิ กลุ่มบุคคล สิ่งมีชีวิต หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็นจะต้องแบ่งเวลาให้ความใส่ใจ และผลประโยชน์ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว ทำให้การรักษาความสัมพันธ์ต่าง ๆ รอบข้างในสังคมเป็นผลดีกับมนุษย์เองมากกว่าการทำลายความสัมพันธ์

และเมื่อมนุษย์จำเป็นต้องเผชิญความรู้สึกทุกข์ทางจิตใจที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จากความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม มนุษย์จึงพยายามเยียวยารักษาร่างกายและจิตใจของตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ (Self-Healing) ดังนี้ พฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การรับประทานยารักษา การฝึกสมาธิ ชมภาพยนตร์ หรือกิจกรรมสันทนาการอื่น

ๆ เป็นต้น เพื่อช่วยลดปัญหาความเครียดต่าง ๆ และวิธีการรักษาจิตใจของมนุษย์เองโดยตรง หรือที่เรียกว่า Defense Mechanism ซึ่งเป็นกลไกการทำงานของสมองที่ช่วยเยียวยาจิตใจของมนุษย์ตามธรรมชาติ มีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัย การรับมือกับปัญหา ประสบการณ์ต่าง ๆ รวมถึงพื้นฐานการเติบโตในวัยเด็กของมนุษย์แต่ละบุคคล (วรุตม์ อุ๋นจิตสกุล, ม.ป.ป)

การจินตนาการถึงความทรงจำในช่วงเวลาที่ทำให้มนุษย์รู้สึกมีความสุข บุคคลสำคัญในชีวิต หรือการหลบหนีจากโลกแห่งความจริงที่เลวร้าย เข้าไปในโลกแห่งจินตนาการและความฝัน ก็เป็นอีกหนึ่งรูปแบบของการเยียวยารักษาตนเอง โดยกลไกป้องกันตนเองทางจิต หรือ Defense Mechanism เรียกรูปแบบของกลไกดังกล่าวนี้ว่า Defense Mechanism รูปแบบ Fantasy (Schizoid Fantasy) เป็นกลไกที่มนุษย์จะกลับไปมีมุมมองแบบเด็ก ๆ ที่มองโลกตามความต้องการของตนเอง หรือสร้างเรื่องราวที่ไม่เป็นความจริงขึ้นภายในจิตใจ เพื่อให้ตนเองสมปรารถนา ช่วยทำให้มนุษย์รู้สึกดีขึ้นในระยะเวลาชั่วคราว สามารถเผชิญสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความทุกข์ในจิตใจได้ และช่วยรักษาสมดุลของจิตใจให้คงไว้ในระดับที่ไม่อันตรายต่อตัวมนุษย์เองด้วยเช่นกัน (วรุตม์ อุ๋นจิตสกุล, ม.ป.ป)

ข้าพเจ้ามีความบังงาดใจจากบรรยากาศในโลกอุดมคติ บุคคลในอุดมคติ จากจิตใต้สำนึกของตนเอง ซึ่งสันนิษฐานว่ามีที่มาจากกลไกป้องกันตนเองทางจิต (Defense Mechanism รูปแบบ Fantasy) จึงนำสภาวะภายในเหล่านั้นมาถ่ายทอดเป็นผลงานอาทิ จดหมายในชีวิตประจำวัน (Diary letter) ผลงานจิตรกรรม (Painting) โดยเน้นการนำเสนอพื้นที่โลกอุดมคติซึ่งเยียวยาข้าพเจ้าความสัมพันธ์ของข้าพเจ้ากับเพื่อนในจินตนาการ หรือบุคคลในอุดมคติ นำเสนอผลงานทั้งหมดเป็นศิลปะจัดวาง (Installation Art) กับผู้รับชม ทั้งนี้เพื่อยกยอภาษาจากกลไกนามธรรมในจิตใจเป็นพื้นที่ที่ชัดเจนและถ่ายทอดชุดความคิดใหม่เกี่ยวกับกลไกป้องกันตนเองทางจิตกับผู้รับชมด้วยเช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. นำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิตของตนเอง อันมีที่มาจากสิ่งเร้าภายนอก สู่สภาวะรูปธรรมที่มีความมั่นคงสมบูรณ์ทั้งภายในและภายนอก ถ่ายทอดเป็นศิลปะจัดวาง 1 ชุด โดยมีผลงาน จิตรกรรม (Painting) และการเขียนจดหมายในชีวิตประจำวัน (Diary letter) เป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งสื่อถึงเพื่อนในจินตนาการ (บุคคลในอุดมคติ) และเรื่องราวในจิตใต้สำนึกของข้าพเจ้าได้ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ผลงานศิลปะจัดวางที่มีลักษณะคล้ายกับพื้นที่ในอุดมคติของข้าพเจ้า ซึ่งสามารถเยียวยาหรือเชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้าได้

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

นำเสนอพื้นที่บางส่วนในโลกอุดมคติและความสัมพันธ์กับเพื่อนในจินตนาการ หรือบุคคลในอุดมคติของตนเอง ซึ่งมีที่มาจากจิตใต้สำนึก หรือจิตก่อนสำนึกของข้าพเจ้า (Preconscious) อ้างอิงตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) ของซิกมันด์ ฟรอยด์ สะท้อนภาพที่เกิดขึ้นจากความทรงจำวัยเด็กและจินตนาการของข้าพเจ้าให้ชัดเจน โดยสังเคราะห์เรื่องราวทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นผลงานศิลปะจัดวาง สร้างสรรค์องค์ประกอบทั้งหมดด้วยเทคนิคสื่อผสม อาทิ การปะติด (collage) สีน้ำ สีน้ำมัน ดินสอสี แท่งถ่านเกรยอง ปากกานกกระดาก นำมาจัดวางและติดตั้งเป็นพื้นที่จินตนาการหรือพื้นที่ในอุดมคติที่คอยเยียวยาข้าพเจ้าจากการต้องใช้ชีวิตอยู่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทั้งนี้เพื่อถ่ายทอดพื้นที่คล้ายกับโลกในอุดมคติ ซึ่งเยียวยาข้าพเจ้า การปฏิสัมพันธ์ของข้าพเจ้ากับบุคคลและสถานที่ในโลกอุดมคติให้ชัดเจนมากขึ้น

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1. ขอบเขตด้านเรื่องราวและเนื้อหา : นำเสนอกลไกป้องกันทางจิตที่เกิดขึ้นกับตนเอง (Defense Mechanism) ประเภท Fantasy หรือ Schizoid Fantasy (ทฤษฎีของแอนนา ฟรอยด์ นักจิตวิเคราะห์ที่นำแนวคิดของฟรอยด์และแอนนามาพัฒนาต่อ) และผลงานศิลปะจัดวางของศิลปินที่นำเสนอพื้นที่คล้ายกับโลกอุดมคติ และความสัมพันธ์กับเพื่อนในจินตนาการของตนเองในโลกอุดมคตินั้น
2. ขอบเขตด้านรูปแบบ : ผลงานศิลปะจัดวาง ซึ่งองค์ประกอบหลักเป็นการจัดวางวัตถุ ร่วมกับผลงานเทคนิคสื่อผสมอื่น ๆ เช่น จิตรกรรม 2 มิติ จดหมายหรือบันทึกในชีวิตประจำวัน (Diary letter) บนกระดาษ โดยสร้างสรรค์บรรยากาศหรือสัญลักษณ์บางส่วนให้คล้ายกับพื้นที่ในโลกอุดมคติของข้าพเจ้า (อ้างอิงพื้นที่ดังกล่าวจากชีวิตประจำวันของเพื่อนในจินตนาการ)
3. ขอบเขตด้านเทคนิคและวัสดุ : ศิลปะจัดวาง ซึ่งมีผลงานจิตรกรรมและการเขียนจดหมายเป็นองค์ประกอบหลัก จัดแสดงเป็นเรื่องราวถ่ายทอดกับผู้รับชม

ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์

1. ศึกษาวัฒนธรรมยุคสมัยที่เติบโตว่ามีองค์ประกอบใดที่ให้อิทธิพลกับข้าพเจ้า อาทิ ของเล่น ภาพยนตร์ อนิเมชัน (Animation) วรรณกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างโลกอุดมคติหรือเพื่อนในจินตนาการ
2. ศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎี สื่อต่าง ๆ หรือองค์ประกอบใด ๆ ที่สามารถนำมาอ้างอิงโลกและบุคคลในอุดมคติ เช่น ภาพยนตร์แฟนตาซี (Fantasy film) อนิเมชัน (Animation) วรรณกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง หรือนำมาอ้างอิงและพัฒนาผลงานได้
3. ศึกษาศิลปินในประเทศ และต่างประเทศที่น่าเสนอผลงาน หรือนิทรรศการเกี่ยวกับกลไกป้องกันตนเองทางจิตรูปแบบ Fantasy หรือเพื่อนในจินตนาการของตนเอง
4. ศึกษาความหมายของสัญลักษณ์ส่วนตัวที่จะใช้ และสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่ศิลปินในอดีตหรือปัจจุบันใช้แทนถึงบุคคลในอุดมคติ โดยใช้หลัก “นำเสนอบุคคลและบรรยากาศในอุดมคติ ที่แสดงความรู้สึกอบอุ่น หรือ Romanticize” เป็นพื้นฐาน
5. ศึกษาภาพถ่ายผลงานของศิลปินที่น่าเสนอความ Romantic Fantasy หรือภาพยนตร์ประเภท Fantasy นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ในผลงานที่สามารถสื่อสารกับผู้รับชมได้ แยกเป็นส่วน ๆ และนำมาปรับใช้กับผลงานของตนเอง
6. วิเคราะห์การใช้สัญลักษณ์ และองค์ประกอบที่จะถ่ายทอดอารมณ์ในผลงานของตนเอง จากการทบทวนวรรณกรรมในวิธีการศึกษาข้อที่ 4 ว่าสามารถถ่ายทอดได้หรือไม่ (หากไม่ ทำการปรับแก้ไขให้สมบูรณ์ในแบบฉบับของตนเอง)
7. ค้นหาวัตถุ สัญลักษณ์ หรือทัศนียภาพที่มีความใกล้เคียงกับโลกอุดมคติ ตามความรู้สึกของข้าพเจ้าเพื่อนำไปใช้ในการจัดวางผลงาน
8. เริ่มต้นสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของผลงานแต่ละชิ้น
9. เขียนบันทึกในชีวิตประจำวันไปพร้อมกับผลงานแต่ละชิ้น เพื่อเชื่อมโยงความรู้สึกของข้าพเจ้ากับบุคคลในอุดมคติ
10. วิเคราะห์ผลงานของตนเอง และปรับปรุงแก้ไขการนำเสนอองค์ประกอบ ภาพถ่ายต่าง ๆ และสัญลักษณ์ที่ใช้ นำมาปรับแก้ไขให้สมบูรณ์มากขึ้นในผลงานชิ้นต่อไป รวมถึงเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องราวเดียวกันในผลงานชิ้นต่อไปด้วย

11. รวบรวมผลงานทั้งหมด วิเคราะห์ หรือสังเคราะห์กระบวนการที่จะนำเสนอผลงาน (การติดตั้ง หรือ Setting) ที่ดีที่สุด (ศิลปะจัดวาง อันมีผลงานจิตรกรรมเป็นองค์ประกอบหลักในการนำเสนอ)
12. ทดลองจัดวางวัตถุจริง หรือองค์ประกอบอื่น ๆ ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้หรือไม่ และวิเคราะห์วิธีการพัฒนาต่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่อยากจะถ่ายทอดมากขึ้นในการทดลองจัดวางผลงานครั้งต่อไป
13. เลือกออกแบบองค์ประกอบอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับการนำเสนอผลงาน อาทิ แสง พื้นที่ และเสียงเพลงประกอบผลงานศิลปะจัดวาง (อ้างอิงประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือผัสสะอื่น ๆ เช่น รูป รส กลิ่น เสียง เป็นต้น)
14. ติดตั้งผลงาน ศิลปะจัดวางและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้
15. นำเสนอผลงานกับคณาจารย์ในภาควิชา และนำคำแนะนำที่ได้รับมาวิเคราะห์ ปรับให้เหมาะสมกับตนเองและผลงาน เพื่อการนำเสนอผลงานให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นต่อไป
16. พัฒนาการนำเสนอผลงาน องค์ประกอบต่าง ๆ และกายภาพผลงานให้ดียิ่งขึ้น

แหล่งข้อมูล

1. ทฤษฎีกลไกป้องกันตนเองทางจิต (Defense Mechanism) รูปแบบ Fantasy หรือ Schizoid Fantasy ของนักจิตวิเคราะห์แอนนา ฟรอยด์ (Anna Freud) ตีพิมพ์ในหนังสือ “The Ego and Mechanisms of Defenses” และเผยแพร่ในปีพ.ศ. 2479 หรือค.ศ. 1936 (วรุตม์ อุ๋นจิตสกุล, 8 -10)
2. ศึกษาประเภทของเพื่อนในจินตนาการ และหน้าที่ของเพื่อนในจินตนาการจากบทความ “การสร้างตัวตนผ่านเพื่อนในจินตนาการ.” เผยแพร่ในวารสารปนิธานปีที่ 13 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน ปี พ.ศ.2560 โดย เฉลิมชัย แสงศรีจันทร์ (นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
3. ศิลปินที่นำเสนอเพื่อนในจินตนาการในนิทรรศการของตนเอง (ภายในประเทศไทย) ทั้งนี้ นำมาวิเคราะห์และปรับใช้ในผลงาน และการนำเสนอผลงานของตนเอง เช่น ศิลปิน ชารา ชูดาตวง (Tartara Sudaduang) และนิทรรศการ My Youth is Yours และศิลปิน และนิทรรศการเซรามิก Cultural Path Shumoku Museum
4. วิเคราะห์และสร้างสรรค์กายภาพผลงานจากภาพยนตร์ และบทละครแฟนตาซี (Fantasy Movies) ผ่านการศึกษารูปแบบ อาทิ “การวิเคราะห์ตัวละครและรูปแบบความสัมพันธ์

ระหว่างมิตិความเป็นจริงกับความฝันในภาพยนตร์แฟนตาซี.” บทความจากในวารสาร
 นิเทศศาสตร์ปริทัศน์ปีที่ 24 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน-ธันวาคม ปี พ.ศ.2563 โดยโชติอนันต์
 เกษมวงศ์หงส์ และฉลองรัฐ เอมมาลย์ชลมารค (วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต)
 และบทความ “อดีตไม่อาจย้อนคืนแต่ความทรงจำมีอາลงวางการศึกษาสำรวจแก่นเรื่อง
 และการเล่าเรื่องความทรงจำและบาดแผลในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Hotel Del Luna.” จาก
 บทความวารสารภาษาและวัฒนธรรมเกาหลีศึกษาปีที่ 3 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-ธันวาคม ปี
 พ.ศ.2564 โดย นารีมา แสงวิมาน ภัฏญารัตน์ จาตะเสมอ และธัญนันท์ รัตนเก็จแก้ว (อาจารย์
 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม)

5. ศึกษาข้อมูลกายภาพผลงานที่ถ่ายทอดองค์ประกอบและการเล่าเรื่องแบบ Fantasy จาก
 ภาพยนตร์และอนิเมชันต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์เรื่องปราสาทเวทมนตร์ของฮาวล์ (Howl's
 Moving Castle) ภาพยนตร์มาเลฟิเซนต์ กำเนิดนางฟ้าปีศาจ (Maleficent) เป็นต้น
6. ศึกษาภาพผลงานของศิลปินทั้งในประเทศและต่างประเทศ และนำมาทบทวน
 วรรณกรรมพัฒนาผลงานของตนเอง
7. ศึกษาการจัดนิทรรศการในต่างประเทศและในประเทศ (ด้วยการไปชมนิทรรศการจริง) ทั้งที่
 เกี่ยวข้องกับเพื่อนในจินตนาการ และไม่เกี่ยวข้องกับเพื่อนในจินตนาการแต่มีการจัดวางที่
 น่าสนใจ และนำมาปรับใช้การจัดวางวัตถุและติดตั้งงานของตนเอง

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

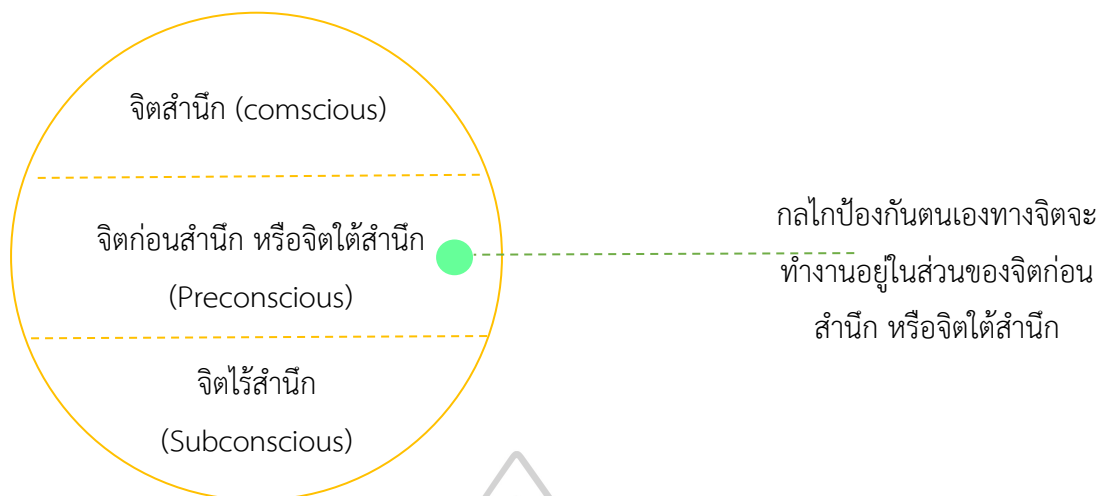
ข้าพเจ้าขอเรียงลำดับชุดข้อมูลทั้งหมด เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจเป็นลำดับดังต่อไปนี้
อิทธิพลหรือทฤษฎีที่ใช้ประกอบการอธิบายการสร้างเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า ประเภทของ
เพื่อนในจินตนาการ ทฤษฎีและการทำงานของเพื่อนในจินตนาการที่เกิดขึ้นกับข้าพเจ้า ย่อความจาก
บทความในอดีต หรือวิทยานิพนธ์ของบุคคลที่ศึกษาเพื่อนในจินตนาการในประเทศไทย นำไปสู่
บทความอื่น ๆ ที่ใช้เป็นข้อมูลประกอบกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน การจัดนิทรรศการที่ข้าพเจ้า
นำมาอ้างอิงในผลงานของตนเอง ศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานคล้ายกับข้าพเจ้า (Diary letter) รวมถึง
การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ก่อนเริ่มกระบวนการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าตามลำดับ

อิทธิพลจากทฤษฎีกระบวนการเกิดเพื่อนในจินตนาการ

ทฤษฎีที่ 1 ทฤษฎีกลไกการป้องกันตนเองทางจิต (Defense Mechanisms) โดยซิกมันด์
ฟรอยด์ (Sigmund Freud) (แพทย์และนักจิตวิเคราะห์ชาวออสเตรีย ผู้เขียนหนังสือและบทความอื่น
ๆ ว่าด้วยเรื่องทฤษฎีจิตวิเคราะห์และวิธีจิตบำบัด)

โดยข้าพเจ้าจะขยายความ และยกตัวอย่างทฤษฎีกลไกป้องกันตนเองทางจิตประเภท การ
เก็บตัวเพื่อฝัน (Schizoid Fantasy) เพียงอย่างเดียว ซึ่งมีความใกล้เคียงกระบวนการสร้างเพื่อนใน
จินตนาการของข้าพเจ้ามากที่สุด เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้น

ตามที่ได้กล่าวไว้พอสังเขปในย่อหน้า *ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ* ในบทที่ 1
อิทธิพลส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิด “กลไกป้องกันทางจิตรูปแบบแฟนตาซี” หรือ การเก็บตัวเพื่อฝัน
(Schizoid Fantasy) และกลไกป้องกันทางจิตรูปแบบอื่น ๆ ทุกรูปแบบ จะเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์รู้สึก
ทุกข์ใจจากสถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อมภายนอกที่มากกระทบและส่งผลต่อจิตใจของมนุษย์
โดยตรง สมองและจิตใจของมนุษย์จึงทำงานประสานกัน เพื่อป้องกันจิตใจและร่างกายของตนเองให้
คงไว้ในระดับที่ไม่อันตรายต่อตัวมนุษย์เอง กล่าวคือ สร้างกลไกป้องกันตนเองทางจิตรูปแบบต่าง ๆ
ขึ้นภายในจิตใจอยู่ระหว่างจิตสำนึกและจิตไร้สำนึก เพื่อให้มนุษย์รู้สึกดีขึ้นในระยะเวลาชั่วคราว และ
สามารถเผชิญสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความทุกข์ในจิตใจได้ ดังภาพตัวอย่าง

โดยตามทฤษฎีของ فروยด์ได้แบ่งระดับจิตของมนุษย์เป็น 3 ส่วน คือ จิตสำนึก (The conscious) จิตก่อนสำนึก หรือจิตใต้สำนึก (The Preconscious) และจิตไร้สำนึก (The Unconscious) โดยมีความแตกต่างกันดังนี้ (วรุตม์ อุณจิตสกุล, ม.ป.ป)

1. จิตสำนึก (The conscious)

คือจิตที่รับรู้ตนเอง โดยรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว รับรู้สถานการณ์ที่มากระทบและพฤติกรรมของตนเองที่ได้ตอบกลับไปกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นขณะนั้น อาทิ ความคิด ความรู้สึก ทั้งหมดที่มนุษย์จะรับรู้ได้ผ่านประสาทสัมผัสภายนอกทั้งหมด คือ รูป รส กลิ่น เสียง และความรู้สึกต่าง ๆ ด้านจิตใจทั้งหมด เช่น ความรู้สึกโกรธ ความรู้สึกเศร้าเสียใจ ผิดหวัง ความรู้สึกรัก ความรู้สึกดีใจ ความรู้สึกโลก เป็นต้น

2. จิตก่อนสำนึก หรือจิตใต้สำนึก (The Preconscious)

เป็นระดับจิตใจที่อยู่รองจากจิตสำนึก ทำหน้าที่เก็บประสบการณ์ที่สามารถรับรู้ได้ด้วยสติ ตั้งใจ กล่าวคือความทรงจำทั้งหมดที่มนุษย์สามารถหวนระลึกได้ จะถูกจัดและเก็บอยู่ในระดับจิตก่อนสำนึกหรือจิตใต้สำนึกนี้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นความทรงจำในอดีตหรือความทรงจำในปัจจุบัน อาทิ จังหวัดบ้านเกิด เมืองที่เติบโต บุคคลในครอบครัวที่เลี้ยงและดูแลในวัยเด็ก ชื่อบริษัทที่ทำงานอยู่ในปัจจุบัน เป็นต้น ซึ่งผู้คนส่วนใหญ่ก็สามารถจดจำได้ โดยกลไกป้องกันตนเองทางจิตจะถูกสร้างขึ้นภายในจิตใจนี้ รวมถึงความฝันต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะหลับของมนุษย์ด้วยเช่นกัน

3. จิตไร้สำนึก (The Unconscious)

ส่วนของจิตที่อยู่ลึกที่สุดและห่างไกลจากการระลึกถึงภายในจิตใจ มีหน้าที่จะเก็บความทรงจำที่ไม่สามารถหวนระลึกได้ รวมถึงความปรารถนาต่าง ๆ ที่ไม่สามารถทำให้เป็นจริง โดย فروยด์ เชื่อว่าเป็นส่วนของจิตใจที่มีความสัมพันธ์กับแรงขับทางสัญชาตญาณ (instinctual drives) หรือ ส่วนที่เป็นแรงขับเคลื่อนไหวทางเพศ (sexual drives) และความก้าวร้าว (aggressive drives) ที่ไม่สามารถแสดงออกไปในชีวิตประจำวันได้ เนื่องด้วยจิตใจที่ระลึกถึงตนเอง สติ ศีลธรรม และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้มาในวัยเด็กเพื่อใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

ซึ่งจิตใจทั้ง 3 ระดับข้างต้นจะทำงานเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างกัน อาทิ การเกิดความฝันของมนุษย์ ซึ่งเป็นความทรงจำขณะใช้ชีวิตประจำวันที่เก็บกลับมาเป็นความฝัน หรือเป็นความปรารถนาในจิตใจที่ไม่สามารถทำให้เป็นจริงได้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

อนึ่งลักษณะของกลไกป้องกันตนเองทางจิตที่แต่ละบุคคลจะใช้จะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัย ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมาของบุคคลนั้น ๆ และมีการปรับเปลี่ยนประเภทการใช้ไปตามแต่ละสถานการณ์ หรือ บริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนไป รวมถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่มากกระทบด้วย (วรุตม์ อุ่นจิตสกุล, ม.ป.ป)

ทฤษฎีที่ 2 กลไกการป้องกันตนเองทางจิตประเภท การเก็บตัวเพื่อฝัน (Schizoid Fantasy) โดยแอนนา ฟรอยด์ (Anna Freud) และนักจิตวิเคราะห์ท่านอื่น ๆ (นำแนวคิดกลไกป้องกันตนเองทางจิตของซิกมันด์ ฟรอยด์ มาพัฒนาและแยกประเภทเพิ่มเติมต่อจากฟรอยด์)

การป้องกันตนเอง รูปแบบ Fantasy หรือประเภทการเก็บตัวเพื่อฝัน เป็นกลไกป้องกันที่เมื่อมนุษย์เกิดความรู้สึกทุกข์ใจ กลไกนี้จะทำงานโดยผูกเรื่องจินตนาการขึ้นภายในจิตใจเพื่อแก้ปัญหาหรือตอบสนองความต้องการของบุคคลผู้ใช้กลไกข้างต้น กล่าวคือ ใช้กระบวนการกลับไปมีมุมมองเช่นวัยเด็ก มองโลกตามความต้องการของตนเอง หลบหนีเข้าไปในโลกแห่งจินตนาการและความฝัน รวมถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่หลีกเลี่ยงการสร้างการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือการเก็บตัว จึงเป็นที่มาของชื่อกลไกดังกล่าว คือ การเก็บตัวเพื่อฝัน (Schizoid Fantasy) ทั้งนี้เพื่อต่อต้านความรู้สึกเจ็บปวดจากภายใน และช่วยให้จิตใจรู้สึกดีขึ้นในระยะเวลาชั่วคราว (วรุตม์ อุ่นจิตสกุล, ม.ป.ป)

ทฤษฎีที่ 3 จิตวิเคราะห์พื้นฐาน 4 ประการ โดยฌาคส์ ลากอง (Jacques Lacan)

ข้าพเจ้าจะอธิบายแนวคิดข้างต้นไปพร้อมกับกระบวนการสร้างเพื่อนในจินตนาการ อ้างอิงข้อมูลจากบทความ “การสร้างตัวตนผ่านเพื่อนในจินตนาการ” (Self-Creation through the

Imaginary Friends) เพื่อให้เข้าใจทฤษฎีดังกล่าวได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จากบทความ “การสร้างตัวตนผ่านเพื่อนในจินตนาการ” (Self-Creation through the Imaginary Friends) เขียนโดยเฉลิมชัย แสงศรีจันทร์ เฉลิมชัย แสงศรีจันทร์ (2560) ได้ยกตัวอย่างการสร้างตัวตนผ่านการสร้างเพื่อนในจินตนาการโดยนำทฤษฎีจิตวิเคราะห์พื้นฐาน 4 ประการของลากอง (The fundamental concepts of psychoanalysis) มาอธิบาย ดังนี้

1. **จิตไร้สำนึก (The Unconscious)** ลากองกล่าวว่ามีความเป็นไปได้ที่จะเกิดจากอิด (Id) เนื่องจากจิตไร้สำนึกนี้เป็นส่วนของจิตใจที่ถูกขังไว้ด้วยกฎระเบียบ หรือศีลธรรมจนกลายเป็นส่วนของจิตใจที่ไม่สามารถรับรู้ตัว และเปลือยออกมาในรูปแบบพฤติกรรมตามความพอใจของตนเอง (Principle of Pleasure) โดยแสดงออกในรูปแบบของความฝัน การละเมอ การหลุดพูดโดยไม่ได้ตั้งใจ รวมถึงการแสดงออกผ่านจินตนาการ วรรณคดี ศิลปะ และผลงานทางวิทยาศาสตร์
2. **การสำเนา หรือการทำซ้ำ (Repetition)** หมายถึง การสร้างสิ่งใดมากกว่าหนึ่งอย่าง ในที่นี้อาจมีวิธีการสร้างที่แตกต่างกันได้เช่นกัน กล่าวคือเป็นการผลิตซ้ำสิ่งหนึ่งให้ความหลากหลายมากขึ้น และผลลัพธ์จากการผลิตนั้น คือการเกิดรูปแบบมากกว่าหนึ่งเดียว อีกทั้งการลดหลั่นก็เป็นอีกหนึ่งวิธีที่เกิดทำให้สร้างรูปมากกว่าหนึ่งเช่นกัน
3. **การโอนย้าย (Transference)** ในทางจิตวิทยากระบวนการถ่ายโอนนั้น เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการทางจิตวิเคราะห์และการสร้างตัวตนวัยเด็กผ่านการสร้างเพื่อนในจินตนาการ ซึ่งหากขยายความเพิ่มในทางการแพทย์เป็นกระบวนการที่ผู้ป่วยจิตเวชเกิดความรู้สึกผูกพันกับแพทย์ผู้ทำการรักษา ประหนึ่งว่าเป็นตัวแทนของบุคคลในครอบครัว หรือคนที่ตนเองรู้สึกผูกพันด้วย
4. **แรงขับ (Drive)** เป็นกลไกภายในที่รักษาระบบทางสรีระให้คงสภาพสมดุลในเรื่องต่าง ๆ ไว้ เพื่อให้ร่างกายเป็นปกติ หรืออยู่ในสภาพ โฮมิโอสแตซิส (Homeostasis) โดยการปรับระบบให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทฤษฎีแรงขับสามารถอธิบายว่า เมื่อเสียสมดุลในระบบโฮมิโอสแตซิส หรือระบบที่ทำให้ร่างกายเป็นปกติจะทำให้เกิดความต้องการ (Need) ขึ้น เป็นความต้องการทางชีวภาพเพื่อรักษาความคงอยู่ของชีวิต และความต้องการนี้ จะทำให้เกิดแรงขับอีกต่อหนึ่ง

และเมื่อนำทฤษฎีดังกล่าวมาอธิบายการการสร้างเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า จะสามารถอธิบายตามทฤษฎีข้างต้นได้ดังนี้ เมื่อข้าพเจ้าเกิดความทุกข์ทางจิตใจจากความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม จิตไร้สำนึกของข้าพเจ้าจึงสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในอุดมคติหรือเพื่อนในจินตนาการตามความปรารถนาข้าพเจ้าในช่วงขณะเวลานั้น โดยใช้ความทรงจำสร้างบุคคลที่มีความคล้ายกับบุคคลที่เลี้ยงดูข้าพเจ้าในวัยเด็ก เช่นลักษณะนิสัย ความสามารถในด้านต่าง ๆ เป็นต้น และโอนย้ายความรู้สึกผูกพันนั้นไปไว้ที่บุคคลดังกล่าว หรือเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า กล่าวคือกระบวนการนี้เป็นสภาวะที่ร่างกายและจิตใจข้าพเจ้าเกิดความทุกข์และเสียสมดุล จึงเกิดแรงขับเคลื่อนจากสภาวะความทุกข์ใจไปสู่สภาวะที่เยียวยาตนเอง หรือกลับสู่สภาวะสมดุลทางจิตใจและร่างกายได้

ศึกษาเพื่อนในจินตนาการและประเภทของเพื่อนในจินตนาการ

จากบทความของเฉลิมชัย แสงศรีจันทร์ (2560) “การสร้างตัวตนผ่านเพื่อนในจินตนาการ” (Self-Creation through the Imaginary Friends) ได้วิเคราะห์กระบวนการสร้างตัวตนผ่านการสร้างเพื่อนจินตนาการ ในวัยเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียน และกลุ่มตัวอย่างบุคคลที่มีเพื่อนในจินตนาการ ย่อความบางส่วนได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ด้านมิตรภาพเป็นหนึ่งในการกำหนดตัวตน (Self) หรือ อัตตา คือลักษณะอันเป็นเนื้อแท้ของบุคคลแต่ละบุคคล ซึ่งส่วนใหญ่การจินตนาการถึง “เพื่อนในจินตนาการ” จะพบมากในเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียน เด็กจะสร้างสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้ เพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหายไปในชีวิต ณ ขณะนั้น อ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพื่อนในจินตนาการทั้งหมด 5 คน พบว่าเพื่อนในจินตนาการเป็นทั้งเพื่อนผู้คลายเหงา เพื่อนผู้เก็บความลับ และเพื่อนที่ช่วยเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายไปในช่วงนั้น สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. เพื่อนแบบไม่มีตัวตน (Invisible friends) ที่เด็กจินตนาการขึ้นด้วยตนเอง อาจมีความสามารถเหนือธรรมชาติ หรือลักษณะร่างกายพิเศษ
2. เพื่อนที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล (Personified Object) เช่น สิ่งของต่าง ๆ รอบตัวของเด็ก ของเล่นชิ้นโปรดที่จินตนาการให้กลายเป็นเพื่อน เป็นต้น (เฉลิมชัย แสงศรีจันทร์, 2560)

เมื่ออ้างอิงจากวิทยานิพนธ์และการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ผ่านมาจากบทความในข้างต้น วิเคราะห์ได้ว่า เพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าเป็นทั้งเพื่อนผู้คลายเหงาและเพื่อนผู้ช่วยเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายไป และมีรูปแบบทั้ง 2 ประเภท คือเพื่อนที่สมมติให้เป็นบุคคลผ่านตุ๊กตาในวัยเด็กของข้าพเจ้า และเพื่อนแบบไม่มีตัวตนที่ข้าพเจ้าจินตนาการขึ้นเอง

ศึกษาการถ่ายทอดเพื่อนในจินตนาการผ่านงานภาพยนตร์แฟนตาซี (Fantasy films)

จากย่อหน้าข้างต้นการอธิบายเพื่อนในจินตนาการ ที่ลักษณะกายภาพเป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ค่อนข้างยากและซับซ้อน ดังนั้นการนำเสนอแนวความคิดนามธรรมให้ผู้รับชมผลงานเข้าใจ จึงจำเป็นต้องใช้การอ้างอิงผลงานศิลปะอื่นเป็นชุดข้อมูลประกอบการการสร้างสรรค์ อาทิ ผลงานวรรณกรรม ผลงานภาพยนตร์ ซึ่งผลงานภาพยนตร์แฟนตาซี (Fantasy films) เป็นหนึ่งตัวเลือกการแสดงผลออกทางกายภาพที่ข้าพเจ้าสนใจ และมีการนำเสนอใกล้เคียงโลกอุดมคติ จึงหยิบยกมาเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากมีความหลากหลายในการผลิต การเล่าเรื่องระหว่างโลกความจริง และโลกแห่งความฝันของตัวละครเอกที่ชัดเจน {ไซดोनันต์ เกษมวงศ์หงส์ และฉลองรัฐ เณอมาลย์ชลมารค, 2563 #31}

ข้าพเจ้าจึงเลือกศึกษาบทความที่มีการวิเคราะห์โดยผู้อื่นมาแล้ว อาทิ บทความที่วิเคราะห์ภาพยนตร์แฟนตาซี หรือซีรีส์เกาหลีหรือเรื่อง Hotel Del Luna “อดีตไม่อาจย้อนคืน แต่ความทรงจำมีอาจละวาง การศึกษาสำรวจแก่นเรื่องและการเล่าเรื่องความทรงจำและบาดแผลในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Hotel Del Luna” และบทความ “การวิเคราะห์ตัวละครและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างมิติความเป็นจริงกับความฝันในภาพยนตร์แฟนตาซี” (Analysis of Characters and the Relationship between Dimension of Reality and Dream in Fantasy films) ตามลำดับ

1.1 บทความที่วิเคราะห์ภาพยนตร์แฟนตาซีหรือซีรีส์เกาหลีเรื่อง Hotel Del Luna

สำหรับแก่นเรื่องของซีรีส์แนวแฟนตาซีนี้ นำเสนอประเด็นเรื่องการยอมรับความผิดพลาดของตนเองในอดีต ใช้การยอมรับเพื่อเยียวยาความเจ็บปวด และก้าวข้ามไปสู่การรู้คุณค่าของการมีชีวิต โดยไม่ให้อดีตส่งผลกระทบต่อช่วงเวลาในปัจจุบันอีก โดยใช้การดำเนินเรื่องเล่าสลับไปมาระหว่างช่วงเวลาปัจจุบัน และอดีตของตัวละครเอก มีการใช้สัญลักษณ์แทนความรู้สึก การเติบโตของตัวละครเอก ซึ่งอ้างอิงจากความเชื่อและวัฒนธรรมของคนเกาหลี แต่ผู้รับชมก็สามารถเข้าใจสัญลักษณ์ได้จากประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่ผู้ชมส่วนใหญ่มีส่วนร่วม อาทิ ลัทธิของขงจื้อ ต้นไม้แทนการเติบโตและความรู้สึกของตัวละครเอก เวลาจันทร์ปราศาทิที่ประตูแห่งโลกหลังความตายและโลกของคนเป็น เชื่อมต่อกัน สะพานเป็นสัญลักษณ์แห่งการก้าวพ้นเรื่องราวต่าง ๆ สู่อารมณ์เริ่มต้นใหม่ อีกทั้งรูปแบบการประกอบอาชีพ การใช้ชีวิต ความรู้สึกของตัวละครที่มีต่อสังคมในปัจจุบัน ล้วนเป็นสิ่งที่ผู้รับชมหลายคนเคยประสบหรือคุ้นเคย ยกตัวอย่าง แนวคิดปีศาจปีโตย ค่านิยมที่ผู้หญิงเมื่อเป็นเติบโตควรแต่งงาน

และมีบุตรเพื่อเป็นแรงงานให้กับสังคม การโสดเป็นเรื่องที่ไม่ควรและถือว่าไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ร่วมกับการใช้สัญลักษณ์ดังกล่าวซ้ำกับตัวละครเอกในระหว่างดำเนินเรื่อง ขยายความคือ หากตัวละครเอกมีการเปลี่ยนแปลง สัญลักษณ์ดังกล่าวก็จะมีการเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน และด้วยวิธีการถ่ายทอดซ้ำ ๆ นี้ ทำให้ผู้รับชมค่อย ๆ เข้าใจสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่แทรกเป็นนัยยะสำคัญภายในเรื่อง ที่มีความหมายแทนถึงตัวละครเอก ผสมรวมกับเนื้อเรื่องแบบแฟนตาซี การข้ามผ่านอุปสรรคของตัวละครที่ผู้รับชมเองก็เคยประสบ ทำให้เกิดความรู้สึกอยากติดตามพัฒนาการของตัวละครที่เปลี่ยนไปที่ละนิด จากปมความเจ็บปวดในอดีต สู่การค่อย ๆ เรียนรู้ ยอมรับ ให้อภัยและใช้ชีวิตต่อไป อันเป็นเนื้อหาหลักของซีรีส์เรื่องนี้ที่ถ่ายทอดกับผู้รับชม {นารีมา แสงวิมาน, 2564 #32}

จากย่อความข้างต้นซีรีส์เกาหลีเรื่อง โรงแรมพันปี หรือ Hotel Del Luna จะดำเนินเรื่องด้วยเหตุการณ์ในอดีต และปัจจุบันสลับไปมาระหว่างกัน ซึ่งจะแตกต่างจากการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์แฟนตาซีทั้ง 6 เรื่อง คือ Pan's Labyrinth (2006) Bridge to Terabithia (2007) Alice in Wonderland (2010) A Monster Calls (2016) The BFG (2016) และ Miss Peregrine's Home for Peculiar children (2016) ในบทความ “การวิเคราะห์ตัวละครและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างมิติความเป็นจริงกับความฝันในภาพยนตร์แฟนตาซี” (Analysis of Characters and the Relationship between Dimension of Reality and Dream in Fantasy films) ที่ข้าพเจ้าหยิบยกมาเป็นกรณีศึกษาอีกบทความ

1.2 บทความวิเคราะห์ตัวละครและการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์แฟนตาซีทั้ง 6 เรื่อง คือ Pan's Labyrinth (2006) Bridge to Terabithia (2007) Alice in Wonderland (2010) A Monster Calls (2016) The BFG (2016) และ Miss Peregrine's Home for Peculiar children (2016)

โดยทั้ง 6 เรื่องจะดำเนินเรื่องพื้นฐานในโลกความจริงของตัวละครเอกก่อน อาทิ สถานภาพในครอบครัว ความสัมพันธ์กับตัวละครอื่น ๆ ภายในเรื่อง ค่านิยมสังคมที่อาศัยอยู่ ให้ผู้รับชมได้เห็นบุคลิก ลักษณะนิสัยของตัวละครก่อน และนำเสนอเหตุการณ์สำคัญในชีวิตที่ทำให้เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจ (Inner Conflict) ของตัวละคร (ส่วนมากเป็นเรื่องของการสูญเสียสิ่งสำคัญ หรือบุคคลผู้เป็นที่รัก) อันนำไปสู่มิติโลกแห่งจินตนาการ เพื่อหาทางออก หลบหนี หรือเยียวยาจิตใจของตัวละครเอกจากเหตุการณ์ที่กระทบกระเทือนต่อจิตใจในโลกความจริง {โชติอนันต์ เกษมวงศ์หงส์ และฉลองรัฐ เณอมาลัยชลมารค, 2563 #31}

โครงเรื่องของภาพยนตร์ประเภทนี้เรียกว่า “การก้าวพ้นวัย” หรือ “Coming of Age” ที่ตัวละครเด็กหรือวัยรุ่นได้เรียนรู้บางอย่าง เพื่อการก้าวผ่านสู่ผู้ใหญ่ที่มีความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น สามารถแบ่งความสัมพันธ์ระหว่างมิติโลกความจริง และโลกความฝัน โดยวิเคราะห์จากพัฒนาการของตัวละครเอกผู้ดำเนินเรื่อง โดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Oedipal complex) มาอ้างอิง สามารถแบ่งได้ทั้งหมด 3 ความสัมพันธ์ {โชติอนันต์ เกษมวงศ์หงส์ และฉลองรัฐ เณรมาลัย ชลมารค, 2563 #31}

1.2.1 การแบ่งประเภทความสัมพันธ์ระหว่างมิติโลกความจริงและโลกความฝัน (จากบทความ)

1. ความสัมพันธ์เชิงบวก (Positive relationship)

ตัวละครเอกสามารถเข้าใจตนเอง เข้าใจตัวละครอื่น หรือเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องมากขึ้น หลังคลารมปมในจิตใจของตนเองได้ในมิติโลกแห่งความฝัน (คล้ายตอนจบของซีรีส์เกาหลีโรงแรมพันปี หรือ Hotel Del Luna แต่จะดำเนินเรื่องต่างกันเล็กน้อย)

2. ความสัมพันธ์เชิงลบ (Negative relationship)

ตัวละครเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวร้ายขึ้น และใช้วิธีที่รุนแรงในการแก้ไขปัญหาในตอนท้ายของเรื่อง ขยายความคือ ตัวละครไม่สามารถแก้ไขปม หรือความสับสนภายในจิตใจได้ สำนึกของตนเองได้ มิติของโลกในจินตนาการจึงเปลี่ยนแปลงไปตามอารมณ์แง่ลบ และท้ายที่สุดก็แสดงความก้าวร้าวออกมาในโลกแห่งความจริง

3. ความสัมพันธ์แบบเป็นกลาง (Neutral relationship)

ผลลัพธ์ของตัวละครไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดอย่างชัดเจนเหมือนทั้ง 2 ความสัมพันธ์ข้างต้น แต่ภาพยนตร์จะมุ่งเน้นให้ผู้รับชมเห็นถึงสัญญาณต่าง ๆ ที่คล้ายกันระหว่างมิติโลกความเป็นจริงและความฝัน ผ่านการจัดวางองค์ประกอบ ขยายความคือสัญญาณต่าง ๆ ในมิติความฝันคือจิตใจสำนึกที่ถูกเก็บกดไว้ และสะท้อนความรู้สึก ความคิด หรือความปรารถนาของตัวละครเอกที่มีต่อเหตุการณ์ในโลกความจริงกับผู้รับชม เพียงแต่ไม่ได้นำเสนอโดยตรง ผู้รับชมจะต้องวิเคราะห์ความรู้สึกของตัวละครผ่านสัญญาณที่เปรียบเทียบกันระหว่าง 2 โลกด้วยตนเอง {โชติอนันต์ เกษมวงศ์หงส์ และฉลองรัฐ เณรมาลัย ชลมารค, 2563 #31}

สรุปสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาบทความภาพยนตร์แฟนตาซีทั้ง 7 เรื่อง

จากการศึกษาและสรุปบทความทั้งหมดทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจการสร้างบุคคลในโลกอุดมคติ หรือเพื่อนในจินตนาการของตนเอง ผ่านทฤษฎีการสร้างตัวตนของลากอง และเข้าใจประเภทของเพื่อนในจินตนาการของตนเองมากขึ้น อีกทั้งได้เลือกการดำเนินเรื่องราวในผลงานของตนเองกับผู้รับชม โดยพิจารณาจากผลงานศิลปะอื่น ๆ ที่เคยนำเสนอ อาทิ ซีรีส์ หรือภาพยนตร์แฟนตาซีข้างต้น ซึ่งสามารถวางแผนพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้ ดังนี้

1. ควรเลือกดำเนินเรื่องแบบความสัมพันธ์เป็นกลางกับผู้รับชม (Neutral relationship)

กล่าวคือดำเนินเรื่องราวในผลงาน โดยให้ผู้รับชมได้พิจารณาสัญลักษณ์ที่ค่อย ๆ เปลี่ยนไปในผลงาน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนถึงบุคคล และบรรยากาศในมิติความฝัน หรือโลกในอุดมคติที่ซ้อนทับกับโลกความจริงของข้าพเจ้า

2. การเลือกใช้สัญลักษณ์ซ้ำความหมายให้ปรากฏในหลาย ๆ ชิ้นงาน

ผู้รับชมได้ทำความเข้าใจมากขึ้น แต่ตามทัศนะของข้าพเจ้ามองว่าไม่ควรนำเสนอชัดเจนเกินไป และควรเลือกใช้สัญลักษณ์ที่เข้าใจง่าย หรือมีความเชื่อโดยร่วมกัน รวมถึงพยายามแทรกในจุดที่ไม่โดดเด่นมากเกินไปด้วย

3. เลือกเล่าเรื่องแบบเรียงลำดับเป็นขั้นตอน

ไม่เล่าเรื่องสลับไปมาระหว่างโลกความจริง โลกความฝัน หรือเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบัน เช่น นำเสนอที่มา ความบันเทิง หรือลักษณะนิสัยของบุคคลและบรรยากาศในโลกอุดมคติโดยใช้คำ และคำพรรณนาในจดหมายแต่ละชิ้นกับผู้รับชม เป็นต้น (อย่างไรก็ตามหากข้าพเจ้ามีประสบการณ์มากขึ้น อาจสามารถเล่าเรื่องสลับไปมาได้ แต่ตามทัศนะขณะนี้เห็นว่าการเล่าแบบเรียงลำดับให้เข้าใจได้ง่าย จะเป็นผลดีมากกว่า เนื่องจากเนื้อหาของผลงานมีสถานะเป็นนามธรรม ซึ่งเข้าใจได้ยากหากไม่มีประสบการณ์ร่วมโดยตรง

4. ใช้เรื่องราวที่ผู้รับชมมีประสบการณ์ร่วมด้วย

ประสบการณ์ร่วมสามารถทำให้ผู้รับชมเข้าใจในสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการสื่อสารได้ง่าย ซึ่งการพัฒนานี้เป็นทัศนะที่ข้าพเจ้าเห็นด้วยมากที่สุด คือการนำเสนอที่กระตุ้นให้ผู้รับชมเกิดความรู้สึก หรือหวนนึกถึงความทรงจำที่ตนเองมีประสบการณ์ร่วม โดยข้าพเจ้าจะใช้การนำเรื่องราวในมิติโลกจริง และโลกอุดมคติของตนเองร้อยเรียงเป็นคำในจดหมาย การจัดองค์ประกอบในผลงานศิลปะจัดวางและการ Setting องค์ประกอบที่ซับซ้อนผลงานภาพรวมทั้งหมดเป็นพื้นที่ความทรงจำของข้าพเจ้า เช่น

คำอธิบายผลงานโดยรวม หรือ Wall text เป็นประโยคสั้น ๆ และการใช้เสียงเพลงประกอบขณะรับชมผลงาน เป็นต้น

ศึกษาการถ่ายทอด “พื้นที่อุดมคติ” ผ่านภาพยนตร์แฟนตาซี (Fantasy films)

ภายหลังจากศึกษาข้อมูลวิธีนำเสนอต่าง ๆ จากบทความหรือย่อความข้างต้น การใช้องค์ประกอบหรือการเล่าเรื่องด้วยกายภาพของภาพยนตร์แฟนตาซีมีความเป็นไปได้ ข้าพเจ้าจึงเริ่มค้นหาภาพยนตร์ที่ใกล้เคียงโลกอุดมคติของตนเอง โดยเริ่มกำหนดกรอบความหมายของคำว่า “พื้นที่อุดมคติ” หรือ องค์ประกอบใดที่ใกล้เคียงโลกอุดมคติของข้าพเจ้า ซึ่งพบภาพยนตร์ที่มีฉากคล้ายโลกอุดมคติของข้าพเจ้าทั้งหมด 2 เรื่องที่สามารถนำมาอ้างอิงได้ คือ Howl's Moving Castle หรือปราสาทเวทมนตร์ของฮาวล์ (พ.ศ.2547) และ Maleficent หรือมาเลฟิเซนต์ กำเนิดนางฟ้าปีศาจ (พ.ศ.2557) โดยข้าพเจ้าจะอธิบายที่มา เรื่องราวในภาพยนตร์และองค์ประกอบที่คล้ายกับโลกอุดมคติให้เข้าใจได้ง่ายตามลำดับ ดังนี้

1. ภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง Howl's Moving Castle

Howl's Moving Castle หรือปราสาทเวทมนตร์ของฮาวล์ เป็นผลงานภาพยนตร์อนิเมชัน (Animation Movie) จากประเทศญี่ปุ่น ผลิตและสร้างสรรค์โดยสตูดิโอจิบลิ (Studio Ghibli) นำเสนอเรื่องความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะอยู่กับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองของเด็กสาววัย 18 ปีที่ถูกสาปให้กลายเป็นหญิงชราวัย 90 ปีจากแม่เมด และการเกิดขึ้นของสงครามในประเทศที่เธออาศัยอยู่ การดำเนินเรื่องจะตัดเรื่องราวและไปมาระหว่างฉากทัศนียภาพการใช้ชีวิตในเมือง งานเทศกาลเฉลิมฉลอง การเกิดสงคราม ทัศนียภาพธรรมชาติ หรือปราสาทเวทมนตร์ที่ตัวละครเอกบังเอิญพบระหว่างการเดินทาง เพื่อแก้ไขคำสาป และทุกฉากที่นำเสนอล้วนมีตัวละครเอกดำเนินเรื่องราวทั้งหมด

สิ่งที่คล้ายคลึงโลกในอุดมคติของข้าพเจ้า คือหนึ่งในฉากของภาพยนตร์เรื่องนี้ อาทิ ทัศนียภาพธรรมชาติ เช่น สีของทุ่งหญ้า ก้อนเมฆ ท้องฟ้า เป็นต้น รวมถึงทัศนียภาพห้องนอนของพ่อมดในปราสาท (หนึ่งในตัวละครเอกของเรื่อง) ซึ่งมีความใกล้เคียงกับทัศนียภาพโลกอุดมคติ และห้องทำงานของบุคคลในอุดมคติหรือเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก ทั้งการจัดวางองค์ประกอบทั้งหมดในฉากทัศนียภาพ อาทิ ชุดสีที่สร้างความรู้สึกผ่อนคลายกับผู้รับชม เอกลักษณ์ของสตูดิโอจิบลิ (Studio Ghibli) (แม้เนื้อหาจะแฝงไปด้วยการต่อสู้ และการเกิดสงครามภายในเรื่อง) {Hayao, 2004 #34}

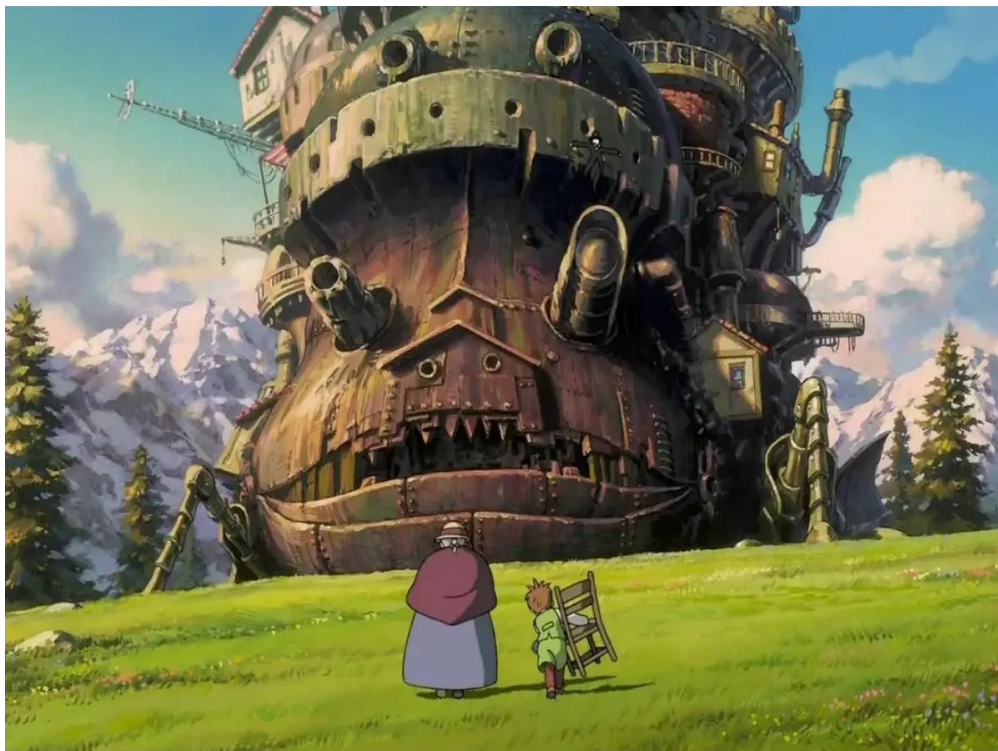
ภาพที่ 1 ห้องนอนของตัวละครในภาพยนตร์ Howl's Moving Castle

ที่มา : Howl's Moving Castle Howl's Room, เข้าถึงเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.deviantart.com/mdwyer5/art/Howl-s-Moving-Castle-Howl-s-Room-865644179>

ภาพที่ 2 ฉากทัศนียภาพธรรมชาติในภาพยนตร์ Howl's Moving Castle

ที่มา : Howl's Moving Castle (2004) Explained, เข้าถึงเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://flickside.com/howls-moving-castle-explained>

ภาพที่ 3 ฉากทัศนียภาพธรรมชาติในภาพยนตร์ Howl's Moving Castle

ที่มา : Howl's Moving Castle (2004) Explained, เข้าถึงเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2566,
เข้าถึงได้จาก <https://flickside.com/howls-moving-castle-explained/>

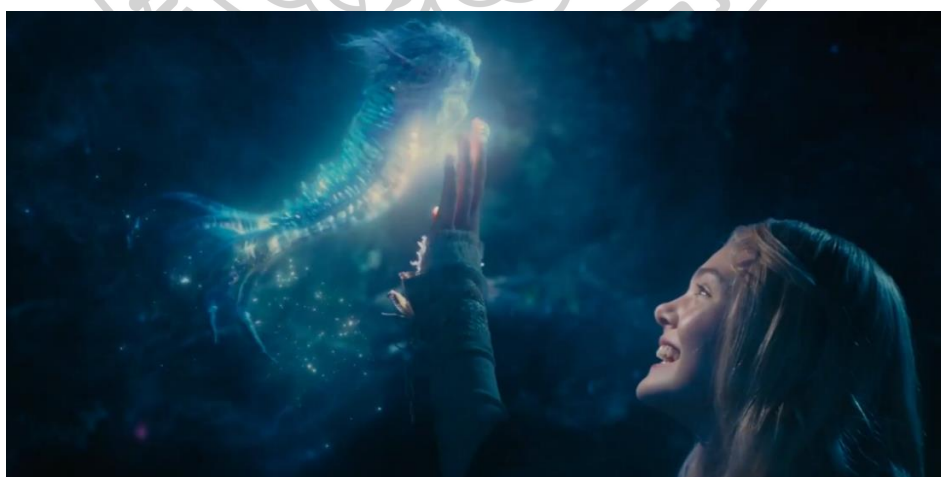
2. ภาพยนตร์แฟนตาซีเรื่อง Maleficent หรือมาเลฟิเซนต์ กำเนิดนางฟ้าปีศาจ

ภาพยนตร์ที่นำมาอ้างอิงเป็นกายภาพผลงานเรื่องที่ 2 คือภาพยนตร์แฟนตาซี เรื่อง Maleficent หรือมาเลฟิเซนต์ กำเนิดนางฟ้าปีศาจ (พ.ศ.2557) เป็นภาพยนตร์จากประเทศสหรัฐอเมริกา ผลิตและสร้างสรรค์โดยบริษัทวอลต์ดิสนีย์พิกเชอส์ (Walt Disney Pictures) ซึ่งใช้โครงเรื่องเดิมของเจ้าหญิงนิทรา หรือ Sleeping Beauty ที่เคยออกฉายในปีพ.ศ. 2502 มาปรับใหม่ โดยใช้นักแสดงจริงร่วมกับการตัดต่อให้สมจริงมากยิ่งขึ้น และดำเนินเรื่องผ่านมุมมองของตัวละครหลักฝ่ายร้าย ซึ่งได้เพิ่มเติมเนื้อหาความรู้สึกไม่พอใจ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างคำสาปในเนื้อเรื่องปัจจุบันและโครงเรื่องหลัก แต่สิ่งที่แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับโครงเรื่องเดิม คือความสัมพันธ์ของตัวละครเอกและเจ้าหญิงนิทรา (Sleeping Beauty) เนื่องจากอยากเฝ้ามองผลลัพธ์คำสาปของตนเอง จึงจำต้องคอยดูแลอยู่เบื้องหลังจนเด็กหญิงค่อย ๆ เติบโต จนก่อเกิดเป็นความรักความผูกพันต่อกัน และกันที่สุดในที่สุด นำไปสู่การปิดบังตัวตนของตัวละครเอกและการพยายามแก้ไขคำสาปที่กำลังเกิดขึ้นตามกำหนดเวลา {Stromberg Robert, 2014 #33}

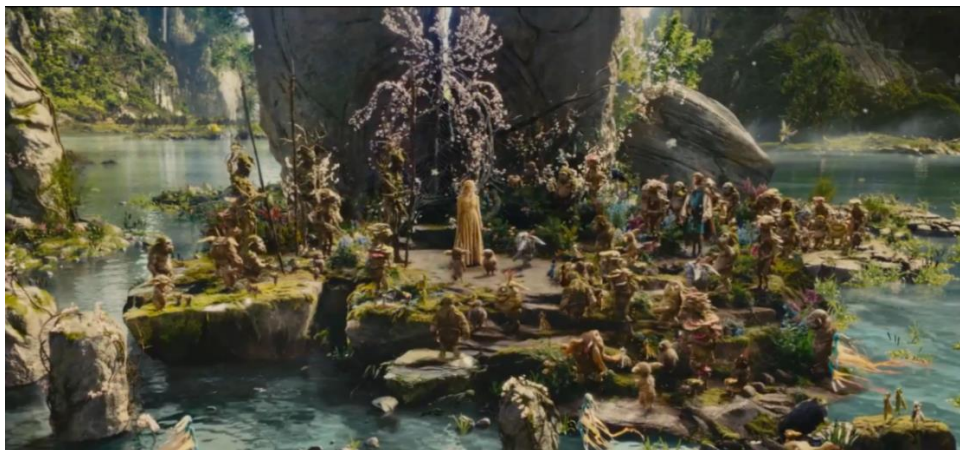
ภาพยนตร์เรื่องนี้มีกายภาพใกล้เคียงโลกอุดมคติ หรือเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าเกือบทั้งหมด แต่ฉากที่ข้าพเจ้าสามารถนำไปใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ได้ คือ ฉากความสามารถของตัวละครเอก ยกตัวอย่างองค์ประกอบที่แสดงถึงความสามารถของตัวละคร เช่น วัตถุที่ลอยอยู่ในบรรยากาศ ออราของแสงบริเวณรอบวัตถุ (เวลาที่ตัวละครหลักใช้ความสามารถพิเศษของตนเอง) เป็นต้น และทัศนียภาพธรรมชาติทั้งหมดของภาพยนตร์ที่มีความแฟนตาซี เหมือนโลกความฝันด้วยองค์ประกอบการใช้ชุดสีต่าง ๆ หรือการออกแบบตัวละครประกอบให้มีความเหนือจริง (Surrealism) หรือแฟนตาซีรวมกัน อีกทั้งการดูแลอยู่เบื้องหลังของตัวละครหลักมีความคล้ายกับบุคคลในอุดมคติ หรือ เพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าเป็นอย่างมากด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 4 ฉากที่ตัวละครเอกใช้เวทมนตร์ในภาพยนตร์ Maleficent
ที่มา : Maleficent (2014), เข้าถึงเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2566, เข้าถึงได้จาก
<https://ccpopculture.com/2014/05/29/maleficent-2014/>

ภาพที่ 5 ฉากที่มีวัตถุลอยอยู่ในอากาศ จากภาพยนตร์ Maleficent
ที่มา : Robert Stromberg, director, Maleficent [motion picture], Amelica, Buckinghamshire: Walt Disney Studios Motion Pictures, 2557

ภาพที่ 6 หนึ่งในฉากทัศนียภาพธรรมชาติในภาพยนตร์ Maleficent
ที่มา : Robert Stromberg, director, Maleficent [motion picture], Amelica,
Buckinghamshire: Walt Disney Studios Motion Pictures, 2557

ด้วยเหตุผลทั้งหมดที่กล่าวมาข้าพเจ้าจึงเลือกหยิบยกผลงานภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่องมาเป็น
ข้อมูลหลักประกอบการสร้างสรรค์ โดยสรุปชุดข้อมูลทั้งหมดที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในผลงานของ
ตนเองเป็นข้อ ๆ ดังนี้ (รวมชุดข้อมูลที่วิเคราะห์จากย่อความก่อนหน้าจากการวิเคราะห์บทความมา
สรุปพร้อมด้วย)

สรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษาฉากทัศนียภาพภาพยนตร์แฟนตาซีทั้ง 2 เรื่อง

1. ข้าพเจ้าควรนำทัศนียภาพธรรมชาติจากภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่อง มาใช้ในผลงานของ
ตนเอง อาทิ บรรยากาศการลงสีของใบไม้ดอกไม้ ท้องและฟ้า
2. ฉากการแสดงความสามารถพิเศษของตัวละครเอก ใกล้เคียงกับเพื่อนในจินตนาการของ
ตนเอง ควรนำองค์ประกอบที่ลอยอยู่ในอากาศและแสงรอบวัตถุ หรือการใช้แสงกระจาย
รอบในทัศนียภาพพื้นหลังให้ผลงานสื่อถึงความรู้สึกแฟนตาซีและเป็นตัวแทนของเพื่อน
ในจินตนาการ
3. ใช้แสงนัยยะในข้อที่ 2 ซ้ำหลาย ๆ ชิ้นงาน เพื่อให้ผลงานมีเรื่องราวสอดคล้องกัน
4. เล่าเรื่องราวในผลงานแต่ละชิ้นเป็นลำดับให้ผู้รับชมเข้าใจง่าย แต่การเรียงลำดับนั้นไม่
จำเป็นต้องเล่าต่อกันชัดเจน อีกทั้งคำในจดหมายก็เลือกสื่อสารด้วยความหมายกลาง ๆ
ตามเป้าหมายการเล่าเรื่องในภาพยนตร์แฟนตาซีแบบความสัมพันธ์เป็นกลาง (Neutral
relationship) เพื่อให้ผู้รับชมคิดพิจารณาด้วยได้

5. จัดวางองค์ประกอบในรูปแบบที่สร้างความรู้สึกขณะรับชมผลงาน เช่น เพลงประกอบผลงาน ทิศทางของแสงหรือวัตถุที่นำมาจัดวางร่วมกับผลงาน เป็นต้น

ศึกษาการจัดวางพื้นที่อุดมคติผ่านการจัดนิทรรศการของศิลปิน

เมื่อได้กายภาพผลงานจิตรกรรมเบื้องต้นแล้ว ผลงานสุดท้ายของข้าพเจ้าจะเป็นผลงานจิตรกรรมร่วมกับศิลปะจัดวางหรือ Installation Art ทั้งหมด 1 ชุด จึงจำเป็นต้องศึกษาศิลปินที่เล่าเรื่องโลกและเพื่อนในจินตนาการของตนเองท่านอื่น ๆ เป็นข้อมูลเพิ่มเติม และรูปแบบการจัดนิทรรศการเป็นลำดับถัดไปเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการสร้างสรรค์ผลงาน (พื้นที่อุดมคติ) โดยข้าพเจ้าเลือกศึกษาการจัดนิทรรศการเป็นหลัก และแบ่งการศึกษาข้อมูลทั้งหมดเป็น 2 รูปแบบ เพื่อให้เข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. นิทรรศการของศิลปินที่นำเสนอโลก หรือพื้นที่ของเพื่อนในจินตนาการเช่นเดียวกับข้าพเจ้า
2. นิทรรศการรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเพื่อนในจินตนาการ แต่มีวิธีจัดวางวัตถุและการนำเสนอที่น่าสนใจ และจะวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ข้าพเจ้าสามารถนำไปพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานได้ตามลำดับ

นิทรรศการ My Youth is Yours โดยศิลปิน ธารธารา สุดาตวง (Tartara Sudaung)

My Youth is Yours นิทรรศการเดี่ยวครั้งที่ 4 ของศิลปินหญิง ธารธารา สุดาตวง จัดแสดงเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน ปีพ.ศ.2565 ถึงวันที่ 8 มกราคม ปีพ.ศ.2566 ณ Joyman Gallery กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ภายในนิทรรศการจัดแสดงผลงานจิตรกรรม (Painting) เทคนิคสีน้ำมันจำนวนทั้งสิ้น 13 ชิ้น และผลงานประติมากรรมขนาดเล็ก (Art Toy) ตัวละครเพื่อนในจินตนาการของศิลปินจำนวนทั้งหมด 2 ชิ้น

สำหรับ Concept นิทรรศการนำเสนอ การโอบกอดความสุข ความทรงจำในวัยเด็กที่กำลังค่อย ๆ จางหายไปตามกาลเวลาเมื่อศิลปินเติบโตขึ้น โดยถ่ายทอดความรู้สึกเหล่านั้นผ่านตัวละครเด็กผู้หญิงผมสีแดง อายุประมาณ 7 ขวบ ชื่อ “รูบี้” ที่สร้างขึ้นโดยศิลปิน และเพื่อนของรูบี้อีกคนชื่อคือ “น้องย้อย” อาศัยอยู่ในโลกใบเดียวกับรูบี้และเป็นตัวแทนของเรื่องราวความทรงจำของศิลปินที่กำลังค่อย ๆ จางหายไปตามกาลเวลา (ผู้รับชมจะสามารถเห็นรูบี้และน้องย้อยในผลงานทุกชิ้นของศิลปินที่จัดแสดงในนิทรรศการ)

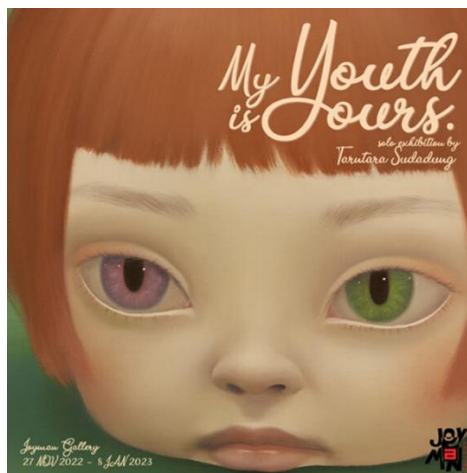
ธารธรรมา สุดาตวง, **The red devil**, 2566, สีน้ำมันบนผ้าลินิน, 80 x 75 ซม.

ภาพที่ 7 ภาพรูบี้และน้องย้อยที่ปรากฏอยู่ในผลงานของศิลปิน

ที่มา : Joyman Gallery, My Youth is Yours, เข้าถึงเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก

<https://www.joymangallery.com/works/%f0%9d%91%b4%f0%9d%92%9a-%f0%9d%92%80%f0%9d%92%90%f0%9d%92%96%f0%9d%92%95%f0%9d%92%89-%f0%9d%92%8a%f0%9d%92%94-%f0%9d%92%80%f0%9d%92%90%f0%9d%92>

ในนิทรรศการมีการบรรยายลักษณะนิสัยของรูบี้ หรือเพื่อนในจินตนาการของศิลปิน และทัศนียภาพโลกในจิตใจของศิลปินให้ผู้รับชมสามารถตีความได้ง่ายด้วย (ข้าพเจ้าจะอธิบายให้ละเอียดในภายหลัง)

ภาพที่ 8 ภาพโปสเตอร์นิทรรศการ My Youth is Yours

ที่มา : Joyman Gallery, My Youth is Yours, เข้าถึงเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.joymangallery.com/works/%f0%9d%91%b4%f0%9d%92%9a-%f0%9d%92%80%f0%9d%92%90%f0%9d%92%96%f0%9d%92%95%f0%9d%92%89-%f0%9d%92%8a%f0%9d%92%94-%f0%9d%92%80%f0%9d%92%90%f0%9d%92>

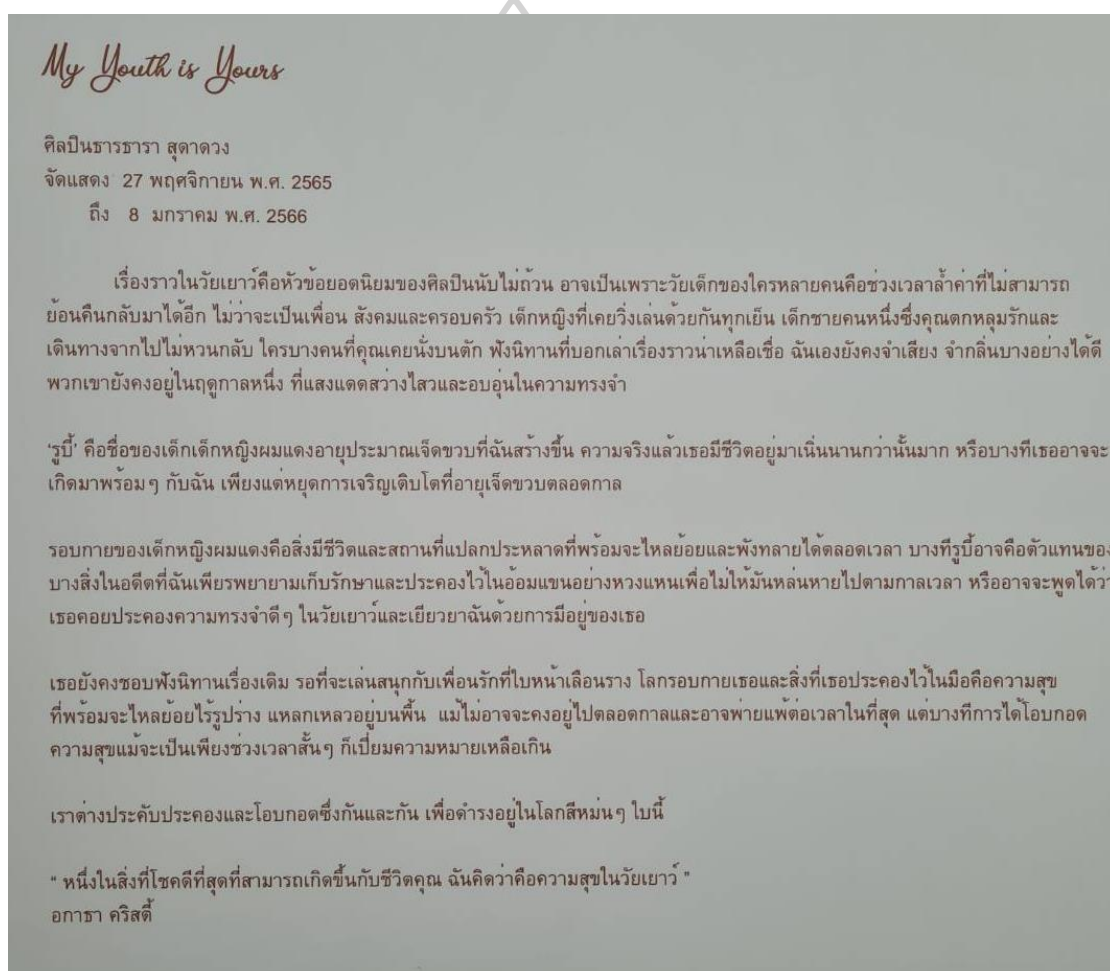

ภาพที่ 9 ลักษณะการตั้งคำอธิบายนิทรรศการ (Wall text)

ที่มา : ย้อนไปทักทายและโอบกอดวัยเด็กด้วยกัน ผ่านนิทรรศการ My Youth is Yours, เข้าถึงเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.soimilk.com/art-exhibition/news/my-youth-is-yours-joyman-gallery>

ข้าพเจ้ามีโอกาสดำเนินนิทรรศการดังกล่าวด้วยตนเอง จึงจะอธิบายนิทรรศการในฐานะผู้รับชมผลงาน

เมื่อผ่านประตูเข้ามาภายในห้องจัดนิทรรศการ ผ่านบริเวณทางเข้าตาม *ภาพลักษณะคำอธิบายผลงานในนิทรรศการและรูปแบบการติดตั้ง* จะเห็นคำอธิบายนิทรรศการอยู่ริมซ้ายของผู้รับชม และสามารถเดินชมผลงานโดยรอบนิทรรศการได้ โดยเริ่มจากบริเวณใดก็ได้ตามความสะดวกของผู้รับชม (ตามที่เสนอของข้าพเจ้าในฐานะผู้รับชมผลงานเมื่อวันที่ 6 มกราคม ปีพ.ศ. 2566) ผู้จัดนิทรรศการตั้งใจให้ผู้รับชมสามารถเดินวนรอบนิทรรศการ โดยเริ่มต้นบริเวณจุดใดก็ได้ เนื่องจากจะวนมาบรรจบกันในท้ายที่สุด

ภาพที่ 10 ป้ายคำอธิบายผลงานในนิทรรศการ (Wall text) ภาษาไทย

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 6 มกราคม ปีพ.ศ. 2566

หลัก ๆ ผู้จัดนิทรรศการอยากให้ผู้รับชมสนใจ wall text ของนิทรรศการเป็นหลักก่อนรับชมผลงาน หรือรับชมผลงานภายหลังก็ได้เช่นกัน สำหรับป้ายคำอธิบายนิทรรศการ (Wall text) นิทรรศการ My Youth is Yours มีทั้งหมด 2 ป้ายจัดพิมพ์แยก 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและ

ภาษาอังกฤษ ลักษณะการติดตั้งไม่ได้ติดบนผนัง แต่อยู่บนบอร์ดและติดบนผนังทับ การออกแบบสีของตัวอักษรและสีของป้ายจะใช้สีที่เข้ากับโทนสีในนิทรรศการนั้น ๆ ยกตัวอย่างเช่น ป้ายคำอธิบายนิทรรศการ (Wall text) นิทรรศการ My Youth is Yours พิมพ์ตัวอักษรเป็นสีส้ม พื้นหลังสีเขียวอ่อน ให้เข้ากับผลงานของศิลปินที่จัดแสดงบริเวณกลางระหว่างป้ายคำอธิบายนิทรรศการทั้ง 2 ป้าย

ถัดมาเป็นผลงานในนิทรรศการ สิ่งที่สะดุดตาข้าพเจ้าคือสีของผลงานและป้ายคำอธิบายรายละเอียดผลงาน (ป้าย caption) เป็นสีเดียวกับสีหลักของผลงานชิ้นนั้น ๆ ซึ่งตามทัศนะของข้าพเจ้าลักษณะเช่นนี้มีความโดดเด่นและดูเป็นส่วนหนึ่งกับผลงานมากกว่าป้ายคำอธิบายที่ส่วนใหญ่จะเป็นสีเดียวกับผนังที่ติดตั้ง อาทิ ผนังสีขาวและป้ายคำอธิบายเป็นสีขาวเช่นกัน (ถัดมาทางด้านขวาจะเป็นผลงานประติมากรรมเพื่อนในจินตนาการของศิลปิน ซึ่งข้าพเจ้าขอละเว้นรายละเอียดส่วนนี้ และนำเสนอข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ปรับกับผลงานของข้าพเจ้าได้เท่านั้น เพื่ออำนวยความสะดวกในระหว่างการวิเคราะห์ผลงาน)

ภาพที่ 11 ภาพรวมการติดตั้งผลงาน และคำอธิบาย (Caption)

ที่มา : ย้อนไปทักทาย และโอบกอดวัยเด็กด้วยกันผ่านนิทรรศการ My Youth is Yours, เข้าถึงเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.soimilk.com/art-exhibition/news/my-youth-is-yours-joyman-gallery>

วิเคราะห์การนำเสนอนิทรรศการ My Youth is Yours ศิลปินธารารุ สูดาดวง (Tartara Sudaung)

ตามทัศนะของข้าพเจ้ารูปแบบการจัดนิทรรศการมีรายละเอียดค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับขนาดของพื้นที่ซึ่งมีขนาดใหญ่ สามารถติดตั้งผลงานให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในหอศิลป์หรือจินตนาการ ความแฟนตาซีได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ขณะเดียวกันก็มีองค์ประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ ผู้

รับชมสามารถทำความเข้าใจแนวความคิดของศิลปินได้ง่ายและแตกต่างจากการนำเสนอที่ข้าพเจ้าเคยรับชม ซึ่งจะวิเคราะห์องค์ประกอบที่สามารถนำไปปรับใช้กับการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าตามลำดับ ดังนี้ (อ้างอิงจากพื้นที่โลกในอุดมคติของข้าพเจ้า)

ธารธรา สุธาดวง, **Pink Ophelia**, 2565, สีน้ำมันบนผ้าลินิน, 55 x 90 ซม.

ภาพที่ 12 การติดตั้งผลงาน และคำอธิบาย (Caption)

ที่มา : ย้อนไปทักทา และโอบกอดวัยเด็กด้วยกัน ผ่านนิทรรศการ My Youth is Yours, เข้าถึงเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.soimilk.com/art-exhibition/news/my-youth-is-yours-joyman-gallery>

1. องค์ประกอบการนำเสนอที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ (ตามทัศนะของข้าพเจ้า)

1.1) ป้ายอธิบายนิทรรศการ ที่นำเสนอลักษณะนิสัย และทัศนียภาพโลกของเพื่อนในจินตนาการของศิลปิน

การเขียนอธิบายแนวความคิดของศิลปินที่ลักษณะเป็นนามธรรมจากความทรงจำหรือพื้นที่ส่วนตัว ซึ่งเขียนให้ผู้รับชมทำความเข้าใจโลกของศิลปินได้ด้วยเป็นเรื่องค่อนข้างยาก เนื่องจากเป็นประสบการณ์ส่วนบุคคล แต่นิทรรศการ My Youth is Yours เขียนได้เข้าใจง่าย ใช้คำไม่ซับซ้อน สามารถนึกภาพตามได้ง่าย โดยใช้คำกล่าวของศิลปินเพียงสั้น ๆ เล่าลักษณะนิสัยเพื่อนในวัยเด็ก (รูบี้) และบอกทัศนียภาพของโลกในจินตนาการ ลักษณะการใช้คำคล้ายหนังสือนิทาน ทำให้ผู้รับ

ชมเข้าใจก่อนรับชมผลงานในนิทรรศการ (อีกทั้งผู้รับชมสามารถจินตนาการตามได้ง่ายด้วยเช่นกัน ซึ่งยิ่งส่งเสริมผลงานให้หน้าสนใจมากยิ่งขึ้น)

ตัวอย่างคำแนะนำนิทรรศการ

คำกล่าวของศิลปินถึงทัศนียภาพในโลกของรูบี้

“รอบกายของเด็กหญิงผมแดงคือสิ่งมีชีวิตและสถานที่แปลกประหลาดที่พร้อมจะไหลย้อยและพังทลายได้ตลอดเวลา” {Joyman Gallery, 2566 #35}

คำกล่าวของศิลปินถึงที่มา และการมีอยู่ของรูบี้ (เพื่อนในจินตนาการของศิลปิน)

“บางทีรูบี้อาจคือตัวแทนของบางสิ่งในอดีตที่ฉันเพียรพยายามเก็บรักษาและประคองไว้ในอ้อมแขนอย่างหวงแหนเพื่อไม่ให้มันหล่นหายไปตามกาลเวลา หรืออาจจะพูดได้ว่า เธอคอยประคองความทรงจำดี ๆ ในวัยเยาว์และเยียวยามฉันด้วยการมีอยู่ของเธอ” {Joyman Gallery, 2566 #35}

“หนึ่งในสิ่งที่โชคดีที่สุดที่สามารถเกิดขึ้นกับชีวิตคุณ ฉันคิดว่าคือความสุขในวัยเยาว์”

อภาธา คริสตี้

(Joyman Gallery, 2566)

ปิดท้ายด้วยคำกล่าวหรือวลีของบุคคลผู้มีชื่อเสียง (อภาธา คริสตี้ นักเขียนนิยายชาวอังกฤษที่มีชื่อเสียง) ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือมากขึ้น จากคำกล่าวของผู้อื่นที่มาสันนิษฐานแนวความคิดของศิลปิน

1.2) คำอธิบายชิ้นงานที่ออกแบบให้เข้ากับผลงาน (Caption)

ป้ายอธิบายรายละเอียดของผลงานในนิทรรศการ (Caption) เป็นสีตามโทนสีโดยรวมของผลงานชิ้นนั้น ๆ ตัดกับผนังของนิทรรศการสีขาว ทำให้ป้ายโดดเด่น เข้ากับผลงานในนิทรรศการ และดึงความสนใจผู้รับชมให้อยากเข้าไปใกล้ เพื่ออ่านชื่อผลงาน และรายละเอียดต่าง ๆ

2. องค์ประกอบที่ผู้วิจัยสามารถนำไปพัฒนาต่อได้ ในผลงานของตนเอง

- 2.1) การเขียนเล่าเรื่องพื้นที่ในโลกอุดมคติ ผ่านนิยายเพื่อนในจินตนาการของศิลปิน หรือเล่าทัศนียภาพในโลกอุดมคติผ่านรูปแบบผลงาน landscape
- 2.2) การติดตั้งผลงานที่สอดคล้องกับสถานที่
- 2.3) สร้างบรรยากาศการนำเสนอผลงาน โดยคำนึงถึงการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของผู้รับชม หรือผัสสะ

ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์องค์ประกอบที่สามารถนำไปปรับใช้กับผลงานของตนเองได้ตามลำดับจากทัศนะของข้าพเจ้าสามารถติดตั้ง หรือทำให้ผลงานเล่นกับสถานที่ได้ หากอ้างอิงโลกในจินตนาการ และความฝันของศิลปินที่บรรยายอยู่ในนิทรรศการ) จะยิ่งส่งเสริมผลงานในนิทรรศการ อาทิ ผลงานจิตรกรรม) ที่สมบูรณ์แล้วให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นอีก

การสร้างบรรยากาศในระหว่างการนำเสนอผลงานก็เช่นกัน ในนิทรรศการ My Youth is Yours ไม่มีเพลงประกอบ แต่ตามทัศนะของข้าพเจ้าหากมีเพลงประกอบนิทรรศการ จะช่วยสร้างประสบการณ์ให้กับผู้รับชมรู้สึกร่วมด้วยได้มากขึ้น (ผ่านทางเพลงประกอบนิทรรศการ) อีกทั้งหากอ้างอิงจากคำอธิบายนิทรรศการ (Wall text)

“ฉันเองยังคงจำเสียง จำกลิ่นบางอย่างได้ดี พวกเขายังคงอยู่ในฤดูกาลหนึ่ง ที่แสงแดดสว่างไสวและอบอุ่นในความทรงจำ” {Joyman Gallery, 2566 #35}

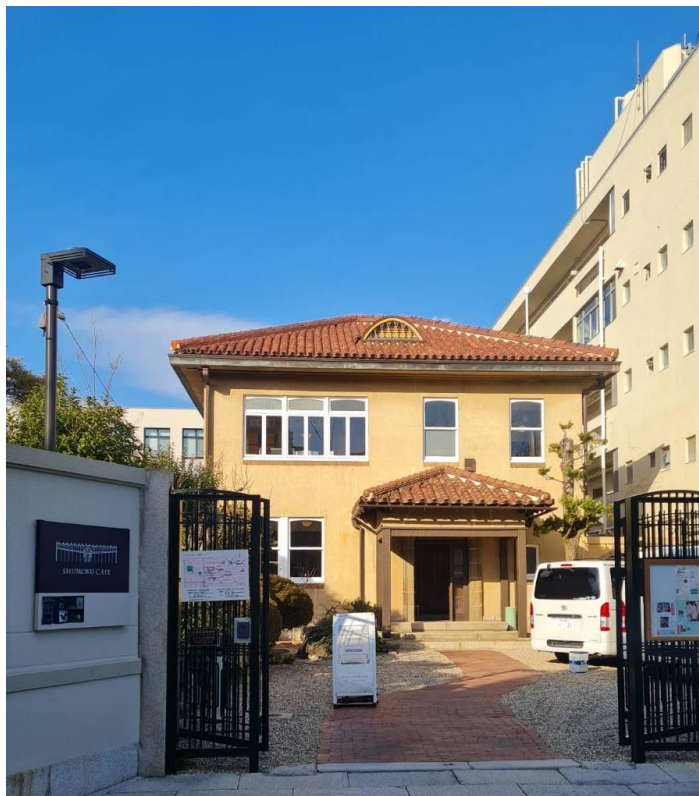
หากสามารถสร้างบรรยากาศตามประโยคที่ยกมาในข้างต้น เช่นแสง หรือกลิ่นเป็นส่วนหนึ่งของผลงานในนิทรรศการได้ จะยิ่งทำให้นิทรรศการมีความน่าสนใจ และชวนให้ผู้รับชมอยากทราบถึงแนวความคิดหรือเกิดประสบการณ์ร่วมกับแนวความคิดของศิลปินได้มากขึ้น (ถึงแม้จะเป็นพื้นที่ส่วนตัว และมีเพียงศิลปินเท่านั้นที่เข้าใจพื้นที่ โลกในจิตใจ หรือเพื่อนในจินตนาการของตนเองก็ตาม)

นิทรรศการรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเพื่อนในจินตนาการแต่มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ

(นิทรรศการประวัติศาสตร์การทำเซรามิกที่ Cultural Path Shumoku Museum ประเทศญี่ปุ่น)

นอกจากการจัดวางและนำเสนอนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับโลกและเพื่อนในจินตนาการศิลปิน ชาราธา สูดาวง ข้าพเจ้าเห็นความเชื่อมโยงกับนิทรรศการอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน คือนิทรรศการที่

Cultural Path Shumoku Museum ที่เมืองนาโกย่า จังหวัดไอจิประเทศญี่ปุ่น โดยข้าพเจ้ามีโอกาสได้ไปศึกษานิทรรศการด้วยตนเอง จึงจะอธิบายนิทรรศการในฐานะผู้รับชม วิเคราะห์นิทรรศการและสรุปการพัฒนาของตนเองตามลำดับ

ภาพที่ 13 รูปแบบสถาปัตยกรรม Cultural Path Shumoku Museum
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

จากภาพประตูทางเข้าอาคารและสถาปัตยกรรม Cultural Path Shumoku Museum เป็นบ้านขนาดเล็กที่ผสมผสานความเป็นตะวันตกและตะวันออก กล่าวคืออาคารบ้านเป็นสีเหลืองพาสเทล สร้างด้วยคอนกรีต ภายในใช้การตกแต่งแบบตะวันตก แต่เมื่อเดินลึกเข้าไปจะกลายเป็นอาคารบ้านญี่ปุ่นดั้งเดิม รวมถึงการตกแต่งแบบญี่ปุ่นดั้งเดิมด้วยเช่นกัน ซึ่งจากทัศนะของข้าพเจ้ารูปแบบการจัดนิทรรศการและการตกแต่งแบบตะวันตกมีความเชื่อมโยงกับแนวความคิดผลงานของข้าพเจ้า ดังนั้นจะมุ่งประเด็นการศึกษาไปที่อาคารตะวันตก

สำหรับอาคารตะวันตกมี 2 ชั้น สร้างขึ้นตั้งแต่ปลายยุคโทโจจนถึงต้นยุคโชวะ ตกแต่งด้วยกระจกสีกรองชั้นแสง กระจายบรรยากาศของอาคารสไตล์ตะวันตก ล้อมรอบด้วยสวนแบบญี่ปุ่นดั้งเดิมด้านนอก ลักษณะการตกแต่งภายในอบอุ่นคล้ายบ้านบุคคล เนื่องจากบ้านหลังนี้เคยเป็นที่อยู่

อาศัยจริงของผู้ส่งออกเซรามิก เครื่องปั้นดินเผาและเคลือบดินเผาคนสำคัญของเมืองนาโกย่าและประเทศญี่ปุ่น ทาเมซาบุโระ อิโมโตะ ผู้อุทิศชีวิตของตนเองให้กับการทำเซรามิกตั้งแต่อายุ 16 ปีและเสียชีวิตลงในปีค.ศ. 1945 (สิริอายุรวม 71 ปี) ต่อมาย่านหลังนี้ถูกซื้อต่อและประกาศให้กลายเป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ของเมืองนาโกย่า จังหวัดไอจิ อีกทั้งเปิดให้ผู้เข้าชมเป็นพิพิธภัณฑ์ {Cultural Path Shumoku Museum, #37}

ภาพที่ 14 กระจกสีและการตกแต่งภายในอาคารหน้าประตูทางเข้า
ที่มา : Cultural Path Shumoku Museum, เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2567,
เข้าถึงได้จาก <https://shumokukan.jp/en/index.html#history>

เมื่อเปิดประตูเข้ามาจะพบกับเคาน์เตอร์จำหน่ายตั๋วเข้าชมพิพิธภัณฑ์และนิทรรศการจะอยู่ชั้น 2 ต้องขึ้นบันไดไปตามภาพที่ 16 เมื่อขึ้นบันไดมาจะพบห้องคล้ายกับห้องประชุม พร้อมกับภาพอาคาร Cultural Path Shumoku Museum ขนาด A3 เทคนิคสีน้ำและปากกานกกระดาก เมื่อเดินถัดมาด้านซ้ายจะจัดแสดงห้องน้ำสไตล์ตะวันตกในยุคนั้น อยู่ใกล้กับห้องนิทรรศการ 1 จัดแสดงจดหมายและโต๊ะทำงาน ลูกคิด หีบที่คาดว่าใส่เซรามิกเพื่อส่งออกไปค้าขายต่างประเทศ รวมถึงประวัติความเป็นมาของอุตสาหกรรมเครื่องเซรามิก นำเสนอผ่านแผนผัง หนังสือ ผลงานการทำเซรามิก ขั้นตอนการสร้างสรรค์ คติประจำใจ ประวัติของทาเมซาบุโระ อิโมโตะ และสามารถชมกระจกสีขนาดใหญ่ในห้องนี้ได้อีกด้วย

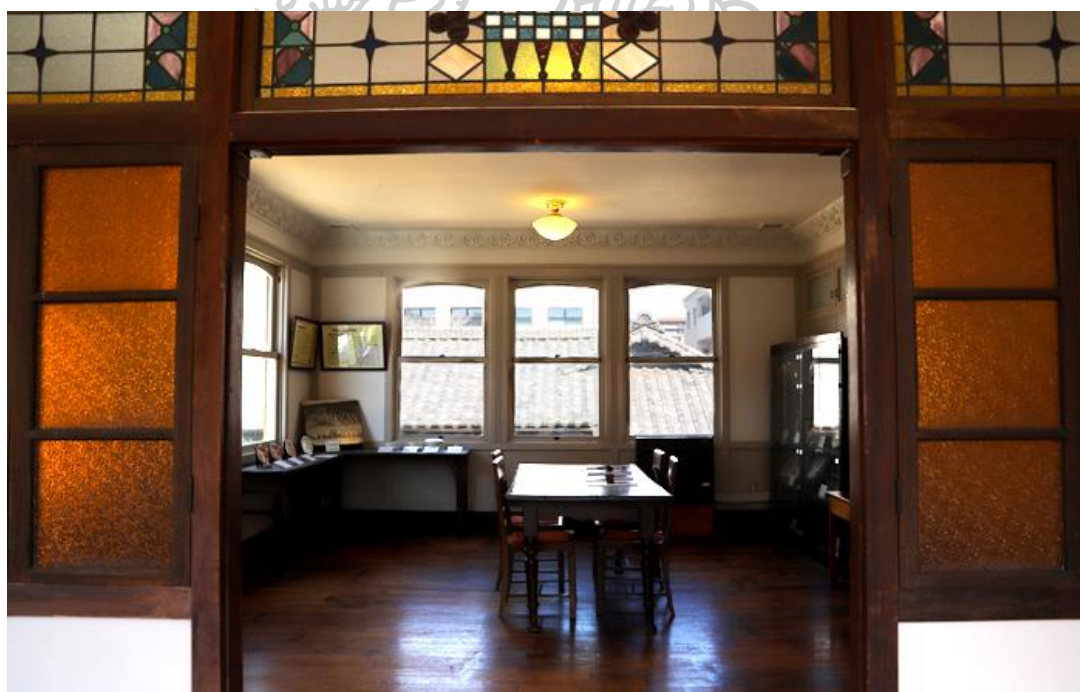
ภาพที่ 15 ห้องตกแต่งสไตล์ตะวันตก เดิมเป็นห้องนอน ปัจจุบันคล้ายกับห้องประชุม (ทัศนะของ
ข้าพเจ้า) ที่มา : Cultural Path Shumoku Museum, เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2567, เข้าถึง
ได้จาก <https://shumokukan.jp/en/index.html#history>

ภาพที่ 16 การติดตั้งผลงานขนาด A3 ใน Cultural Path Shumoku Museum
ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

ภาพที่ 17 ทางเข้าห้องนิทรรศการ 1 (อาคารสไตล์ตะวันตก)
ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

ภาพที่ 18 ภายในห้องนิทรรศการ 1 (อาคารสไตล์ตะวันตก)
ที่มา : Cultural Path Shumoku Museum, เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2567, เข้าถึงได้จาก
<https://shumokukan.jp/en/index.html#history>

ภาพที่ 19 ห้องนิทรรศการ 1 (อาคารสไตล์ตะวันตก)

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

วิเคราะห์นิทรรศการประวัติศาสตร์การทำเซรามิกที่ Cultural Path Shumoku Museum

1. การจัดแสงและบรรยากาศในนิทรรศการ

ตามทัศนะของข้าพเจ้าในฐานะผู้รับชมการจัดแสดงในห้องนิทรรศการ 1 พยายามคงความเป็นบ้านของผู้ก่อตั้งเดิมคือ เมซาบุโระ อิโมโตะเอาไว้มากที่สุด การจัดแสงภายในอาคาร การจัดแสดงนิทรรศการและการจัดวางวัตถุจึงให้ความรู้สึกอบอุ่นกับผู้รับชม เหมาะกับบรรยากาศของอาคาร ซึ่งตั้งอยู่ในเขตชุมชน (ตัวอาคารเองก็มีผลกับความรู้สึกเช่นกัน และผู้จัดนิทรรศการสามารถจัดวาง

วัตถุ แสง องค์กรประกอบทั้งหมดช่วยเน้นความรู้สึกของพื้นที่ บรรยากาศของตัวอาคาร และสังครอบข้างให้ผู้รับชมรู้สึกมากขึ้นอีกได้)

2. การจัดวางวัตถุประกอบข้อมูลในนิทรรศการที่ดึงความสนใจให้ผู้รับชมอยากค้นหาหรืออ่านรายละเอียดข้อมูลในนิทรรศการ โดยใช้การจัดวางโต๊ะหนังสือ

ยกตัวอย่างอีกหนึ่งองค์ประกอบที่น่าสนใจจากภาพที่ 21 วัตถุประสงค์ของการจัดวางโต๊ะในนิทรรศการคือนำเสนอข้อมูลการส่งออกเครื่องปั้นดินเผา กระเบื้องเคลือบเซรามิก และการติดต่อค้าขายกับประเทศตะวันตก และรายละเอียดกระจกสีต่าง ๆ ใช้การจัดวางคล้ายกับห้องทำงาน หรือมุมพักผ่อนในบ้านให้ผู้รับชมสนใจเมื่อเดินเข้าไปในห้องก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นให้ค่อย ๆ อ่านและรายละเอียดในแต่ละส่วนผ่านทางสิ่งของต่าง ๆ บนโต๊ะ จุดหมายในลิ้นชักที่ติดต่อกัน สมุด หรือหลักฐานต่าง ๆ ของเมซาบูโระ อิโมโตะ และรายละเอียดกระจกสีต่าง ๆ ที่แขวนอยู่บนผนังด้านหน้าโต๊ะด้วย

ภาพที่ 20 โต๊ะและการจัดวางในห้องนิทรรศการ 1

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

ภาพที่ 21 รายละเอียดสิ่งของบางส่วนบนโต๊ะในห้องนิทรรศการ 1
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

ภาพที่ 22 การจัดวางสิ่งของในลิ้นชัก โต๊ะห้องนิทรรศการ 1
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

ภาพที่ 23 การจัดวางสิ่งของในลิ้นชัก โต๊ะห้องนิทรรศการ 1
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

3. รายละเอียดข้อมูลมีความเหมาะสม ไม่ได้เยอะหรือมากเกินไปที่จะอ่านหรือแปล

การนำเสนอข้อมูลในนิทรรศการที่ไม่มากหรือน้อยเกินไปพร้อมกับการจัดวางสิ่งของประกอบไปด้วย ให้เห็นทั้งภาพและข้อมูลไปพร้อมกัน ช่วยให้ผู้รับชมเข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้อยากติดตามอ่านข้อมูลของนิทรรศการที่นำเสนอ ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากขั้นตอนการทำเซรามิกต่าง ๆ ที่จัดแสดงพร้อมกับถ้วยหรือจานเซรามิกจริง หนังสือต่าง ๆ ที่จัดแสดง (หนังสือแม้จะเป็นข้อมูลที่เยอะ แต่ผู้รับชมสามารถเลือกที่จะอ่าน หรือไม่อ่านได้เช่นกัน) เป็นต้น

ภาพที่ 24 จานเซรามิกจัดวางกับคำอธิบายวิธีขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

ภาพที่ 25 การจัดวางของในลิ้นชัก และหนังสือในห้องนิทรรศการ
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ปีพ.ศ. 2566

ศึกษาศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานผ่านการเขียน

Tracey Emin ศิลปินหญิงชาวอังกฤษ (ปัจจุบันศิลปินอายุ 60 ปี)

ภาพที่ 26 Tracey Emin กับผลงานของเธอ “Wet”

ที่มา : New Tracey Emin sculpture and exhibition unveiled at outdoor art gallery in Edinburgh, เข้าถึงเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2567, เข้าถึงได้จาก <https://www.scotsman.com/whats-on/arts-and-entertainment/new-tracey-emin-sculpture-and-exhibition-unveiled-at-outdoor-art-gallery-in-edinburgh-3711530>

Tracey Emin (พ.ศ. 2506 – ปัจจุบัน) เป็นศิลปินหญิงร่วมสมัยชาวอังกฤษเชื้อสายตุรกี-ไซปรัส เธอเกิดเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม ในโรงพยาบาลครอยดอนเมย์เดย์ (Croydon May Day Hospital) พ.ศ. 2506 (ค.ศ.1963) แถบชานเมืองของกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ สืบนาที่หลังจาก Paul พี่ชายฝาแฝดของเธอ บิดามารดาคือ Envar Emin ผู้มีเชื้อสายเติร์ก-ไซปรัสและมารดา Pamela Cashin เมื่อ Emin และพี่ชายอายุได้ 2 ปี ครอบครัวได้ตัดสินใจย้ายไปอยู่ที่เมือง Margate (ศูนย์การท่องเที่ยวทางทะเลของประเทศอังกฤษ) และเปิดกิจการโรงแรม International Hotel ในปีพ.ศ. 2508 และเธอได้รับความทรงจำ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ประสบการณ์ต่าง ๆ อันเป็นที่มาในงานศิลปะของเธอที่เมืองนี้ {Miguel Medina, 2014 #38}

เมื่อ Emin อายุได้ 9 ปี ธุรกิจโรงแรมของบิดาก็ล้มละลาย วัยเด็กของเธอและพี่ชายจึงไม่ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีนัก อีกทั้งเธอยังถูกล่วงละเมิดทางเพศจากแขกของโรงแรม และถูกล่วงละเมิดอย่างรุนแรงอีกครั้งตอนอายุ 13 ปี Emin มองผลงานศิลปะเป็นการแสดงออกทางความคิดและวิถีชีวิตของ

เธอ “ฉันคงตายไปแล้ว (ถ้าเกิดไม่ได้เรียนศิลปะ)” Emin กล่าว เธอมีความสนใจในการเรียนศิลปะมาตั้งแต่เด็ก เมื่ออายุ 19 ปี เธอจบการศึกษาจากวิทยาลัยการออกแบบ Medway College of Design เมืองโรเชสเตอร์ (Rochester) สาขาแฟชั่น ต่อมาเมื่ออายุ 23 ปี เธอก็จบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยศิลปะ Maidstone College of Art สาขา Fine Art (ศิลปศาสตร์บัณฑิต) และปริญญาโทจากมหาวิทยาลัย Royal College of Art กรุงลอนดอน สาขา Fine Art เช่นเดียวกัน (Tracey อายุ 26 ปี) และอีก 5 ปีต่อมา Emin ก็มีนิทรรศการเดี่ยวครั้งแรก “My Major Retrospective” ที่ White Cube Gallery กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ และมีนิทรรศการเดี่ยวอีกเรื่อย ๆ นอกจากนี้ Emin (ยังได้รับการเสนอชื่อเข้ารับรางวัล Turner Prize จากผลงาน “My Bed” จัดแสดงที่ Tate Gallery ผลงานศิลปะจัดวางร่วมสมัยและโด่งดังมากในปีพ.ศ. 2542 {Kunstmuseum Bern, 2009 #39})

ผลงานของ Tracey Emin เปรียบได้กับอัตชีวประวัติของเธอ เริ่มแรกเธอนำเสนอบรรยากาศของความทรงจำเมืองที่เกิด สิ่งของที่ระลึกถึงของบุคคลอื่นเป็นที่รัก (คุณลุงและคุณยายของเธอ) รวมถึงประสบการณ์ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ การประสบสภาวะซึมเศร้าและเจ็บปวดอย่างรุนแรงทางร่างกายและจิตใจจากการยุติการตั้งครรภ์ของเธอ ผลงานของ Emin (มีความย้อนแย้งทั้งเปิดเผยประวัติของเธอและไม่เปิดเผย ทั้งเชิญชวนให้ผู้รับชมรับรู้ความคิดของเธอผ่านผลงาน รวมถึงค้นหาสิ่งที่คุณต้องการนำเสนอจริง ๆ ในผลงานด้วยเช่นกัน {Kunstmuseum Bern, 2009 #39})

การแสดงออกของในผลงานของ Emin (คือศิลปะร่วมสมัย โดยไม่จำกัดเทคนิคใด ๆ ผลงานมีทั้งผลงานศิลปะจัดวาง ภาพยนตร์ สารคดีสั้น ภาพถ่าย ผลงานจิตรกรรม ผลงานประติมากรรมและอื่น ๆ อีกมากมาย ทุกผลงานล้วนคือประสบการณ์จากชีวิตของเธอและล้วนนำเสนออารมณ์ที่แตกต่างกันทั้ง ความหลงใหล ความเศร้า ความเกลียดชัง ความฝัน การมองความเจ็บปวด ความอ่อนโยน ความปรารถนา การฟื้นตัวอย่างไม่ท้อถอย ความทรงจำและการระลึกถึงคนสำคัญในครอบครัวของเธอที่จากไป {Kunstmuseum Bern, 2009 #39})

สำหรับผลงานที่ข้าพเจ้าสนใจนำมาศึกษาคือผลงานศิลปะจัดวางช่วงแรก ๆ ของ Emin (เมื่อเธออายุได้ 30 ปี “May Dodge, My Nan” สร้างสรรค์ขึ้นระหว่างปีพ.ศ. 2506-พ.ศ. 2536 (ค.ศ. 1963-93) และ “Uncle Colin 1963-93” ที่สร้างสรรค์ขึ้นในปีพ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997) เป็นงานศิลปะที่เปรียบดั่งอนุสรณ์การจากไปของบุคคลอันเป็นที่รักในชีวิตของเธอ

1. ผลงาน “May Dodge, My Nan”

นำเสนอ Collection สิ่งของเกี่ยวกับคุณยาย มีข้อความเขียนด้วยลายมือ Emin ถึงคุณยาย เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของเธอและคุณยาย ภาพถ่ายที่ทั้งคู่ถ่ายด้วยกันในวัยเด็ก และเมื่อ Emin เติบโตเป็นผู้ใหญ่ กล่องใส่ตุ๊กตาที่ปักเย็บเองที่เป็นความทรงจำของเธอและคุณยาย (ซึ่งสิ่งของ รวมถึงลักษณะนิสัยส่วนตัวของคุณยายจะปรากฏในผลงานอีกชุดหนึ่งของเธอเช่นกัน ชื่อผลงาน There's A Lot of Money in Chairs) {Kunstmuseum Bern, 2009 #39}

Tracey Emin, **May Dodge, My Nan**, พ.ศ. 2506-2536, สื่อผสม, ปรับเปลี่ยนตามพื้นที่

ภาพที่ 27 ภายถ่ายผลงานศิลปะจัดวาง “May Dodge, My Nan”

ที่มา : Tracey Emin May Dodge, My Nan 1963–93, เข้าถึงเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2567, เข้าถึง

ได้จาก <https://www.tate.org.uk/art/artworks/emin-may-dodge-my-nan-t11886>

2. ผลงาน “Uncle Colin 1963–93”

อีก 1 ผลงานที่ Emin สร้างสรรค์ด้วยแนวความคิดเดียวกันถึงคุณลุงของเธอ คือผลงาน “Uncle Colin 1963–93” โดยคุณลุงของเธอจากไปอย่างกะทันหันด้วยอุบัติเหตุทางรถยนต์ Emin จึงได้รวบรวมสิ่งของที่ประกอบขึ้นเป็นลูกคอลลินของเธอและเหตุการณ์จากอุบัติเหตุครั้งนั้น ภายใ

ศิลปะจัดวาง มีถ้อยคำที่เขียนด้วยลายมือของเธอ บรรยายความรู้สึกเมื่อเธอได้ยินข่าวการเสียชีวิตของลุง ด้านขวาเป็นหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายงานอุบัติเหตุทางรถยนต์นั้น และกลางผลงาน คือของใช้ส่วนตัวได้แก่ ห่อของ Benson and Hedges (บุหรี่ยี่ห้อหนึ่งของอังกฤษ) ที่ยี่บู่ยี่ในมือคุณลุงขณะที่เขาเสียชีวิต สร้างสรรค์ขึ้นในปีพ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997) {Kunstmuseum Bern, 2009 #39}

Tracey Emin, *Uncle Colin 1963–93*, พ.ศ. 2541, ของที่ระลึก, ปรับเปลี่ยนตามพื้นที่
ภาพที่ 28 งานศิลปะจัดวาง “Uncle Colin 1963–93”

ที่มา : The first retrospective of «mad Tracey from Margeyta, เข้าถึงเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2567, เข้าถึงได้จาก https://artinvestment.ru/en/news/exhibitions/20080808_tracey_emin.html

min.html

การวิเคราะห์และตีความต่อจากผลงาน

ถึงแม้ว่า Emin จะนำเสนอเรื่องราวส่วนตัวของเธอและคุณยาย ผ่านสิ่งของส่วนตัว รูปถ่าย รวมถึงความรู้สึก เรื่องเล่าที่มีเพียงศิลปินเท่านั้นที่เข้าใจความทรงจำและประสบการณ์ทั้งหมด แต่การการจัดวางวัตถุของ Emin ทำให้นึกถึงผลงานของศิลปินชาวเยอรมัน Joseph Beuys (พ.ศ. 2464-2929) ที่มีสัญลักษณ์ หรือวัสดุที่มีความหมายกับประสบการณ์ของศิลปินเช่นเดียวกัน (ขี้ผึ้งและผ้าสักหลาด) ซึ่งมักจะเป็นสัญลักษณ์ในงานของเขา ตามทัศนะของข้าพเจ้าจึงเห็นความเป็นไปได้สำหรับการ

ใช้สิ่งของส่วนตัว หรือสิ่งของที่มีความหมายต่อศิลปิน แต่อาจต้องใช้การจัดวาง ภาษาในการแสดงออก หรือแม้กระทั่งการสร้างพื้นที่เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมด้วยเหมือนที่ Emin ใช้การผสมผสานข้อความซึ่งมักจะเขียนด้วยลายมืออันเป็นเอกลักษณ์ของเธอ ทำให้เกิดเสียงบรรยายที่อธิบายความหมายทางอารมณ์ของวัตถุที่มีต่อศิลปิน รวมถึงการใช้สัญลักษณ์ซ้ำในผลงานให้ผู้รับชมเข้าใจเรื่องราวมากขึ้น (การเล่าเรื่องด้วยสัญลักษณ์ซ้ำ ๆ พร้อมกับเรื่องราวของข้าพเจ้า คล้ายกับในภาพยนตร์หรือซีรีส์เกาหลีเรื่อง Hotel Del luna)

เมื่อนำผลงานมาวิเคราะห์การสร้างสรรค์ร่วมกับพื้นที่อุดมคติ และเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า การสร้างผัสสะใหม่ รวมถึงการสร้างสรรค์ให้เชื่อมโยงกับความทรงจำวัยเด็กมากที่สุดจึงมีความสำคัญมาก อาทิ สถานที่ซึ่งคล้ายกับบ้านวัยเด็ก และบ้านที่เห็นในความฝัน อีกทั้งผลงานควรจะมีความจริงในชีวิตประจำวันร่วมด้วยเช่นกัน เนื่องจากเป็นนามธรรมในจิตใจหรือจินตนาการ

สรุปข้อมูลและวิธีคิดทั้งหมดของข้าพเจ้า

หลักการทางเหตุผลต่าง ๆ และการวิเคราะห์การสร้างเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า อ้างอิงจากทั้ง 2 ทฤษฎี (กลไกป้องกันตนเองทางจิต ประเภทการเก็บตัวเพื่อฝัน และจิตวิเคราะห์ 4 ประการ) สามารถสรุปได้ดังนี้ จิตใต้สำนึกของข้าพเจ้าพยายามคงสภาวะจิตใจของข้าพเจ้าให้เป็นปกติ และสามารถดำเนินชีวิตจากความทุกข์ที่มากกระทบขณะนั้น จึงใช้ความทรงจำในวัยเด็กที่ข้าพเจ้าเติบโต ความรู้สึกสบาย ความอบอุ่น และปลอดภัย เมื่ออยู่กับผู้หญิงทุกคนที่เลี้ยงดูข้าพเจ้าในวัยเด็ก อาทิ คุณย่า คุณยาย มารดา หรือคุณป้า สร้างเป็นเพื่อนจินตนาการ หรือบุคคลในอุดมคติที่ข้าพเจ้าจินตนาการขึ้นมาให้เป็นเพื่อนเพื่อแก้ไขปมปัญหา เติมเต็มสิ่งที่ขาดหายไปและเป็นเพื่อนผู้คลายเหงาด้วยเช่นกัน (เพื่อนจินตนาการแบบไม่มีตัวตน) (มีตุ๊กตาในวัยเด็กของข้าพเจ้า เป็นเพื่อนแบบสมมติให้เป็นบุคคลด้วยเช่นกัน) และนำความทรงจำสภาพแวดล้อมในวัยเด็ก ร่วมกับจินตนาการของข้าพเจ้าสร้างเป็นโลกอุดมคติ หรือจินตนาการในจิตใจภายหลัง

กายภาพการนำเสนอพื้นที่อุดมคติ และเพื่อนในจินตนาการเป็นผลงานศิลปะค่อนข้างนามธรรม ข้าพเจ้าจึงศึกษาการดำเนินเรื่องจากภาพยนตร์แฟนตาซีผ่านทางบทความต่าง ๆ และเลือกการดำเนินเรื่องแบบเป็นกลางกับผู้รับชม วิธีการใช้สัญลักษณ์ดำเนินเรื่อง จากนั้นจึงศึกษาภาพยนตร์แฟนตาซีที่มีกายภาพใกล้เคียงกับโลกอุดมคติและเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า จึงนำกายภาพจากฉากทัศนียภาพในภาพยนตร์เหล่านั้นประยุกต์เป็นกายภาพผลงาน อีกทั้งศึกษาการจัดวางผลงานศิลปะ

จากนิทรรศการเซรามิก Cultural Path Shumoku Museum และนิทรรศการ My Youth is Yours ของศิลปินธารธารา สุดาตวง ผลงานศิลปะจัดวางและงานเขียนของศิลปิน Tracey Emin ผลงาน “Uncle Colin 1963–93” และ “May Dodge, My Nan” มาเป็นข้อมูลสร้างสรรค์พื้นที่ในผลงาน ศิลปะจัดวาง และผลงานเขียนจะผสมผสานทั้งความจริงในชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า จินตนาการใน โลกอุดมคติ สถานที่ในวัยเด็ก และความคิดถึงที่มีต่อเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าในการใช้ชีวิต ขณะนั้น (ศึกษาแลกเปลี่ยนที่ประเทศญี่ปุ่น) สร้างสรรค์เป็นผลงานเขียน ผลงานจิตรกรรม และผลงาน ศิลปะจัดวาง (ตามวัตถุประสงค์ “นำเสนอโลกป้องกันตนเองในจิตใต้สำนึก พื้นที่ซึ่งเยียวยาและ เชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้าได้”)

สรุปแนวทางสร้างสรรค์ผลงานภายใต้หัวข้อ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ” (Imagery From Area of Memories) จากการสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดในบทที่ 2 (รวมวิธีคิดและกายภาพ)

- 1) ออกแบบการจัดวางให้เหมาะสมกับแนวความคิด และวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์
- 2) ผลงานควรนำเสนอทั้งความจริงในชีวิตประจำวัน ความทรงจำและจินตนาการ (แม้จะเป็น เรื่องส่วนตัวภายในจิตใจ แต่ความรู้สึกสามารถรับรู้ได้ผ่านผลงาน)
- 3) ใช้การเล่าเรื่องที่เข้าใจง่าย ไม่ใช่คำยากเกินไป สามารถจินตนาการตามได้ ขณะเดียวกันก็ต้อง มีความเป็นเหตุเป็นผล เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในผลงาน
- 4) พยายามนำเสนอข้อมูลที่พอดีไม่มากหรือน้อยเกินไป
- 5) พยายามใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือการสร้างผัสสะ (การรับรู้) มาเป็นองค์ประกอบในผลงาน ศิลปะจัดวางเพื่อเพิ่มความรู้สึกที่มีต่อผลงานมากขึ้น (ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกร่วมได้มากที่สุด)
- 6) นำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จากการศึกษาผลงานภาพยนตร์แฟนตาซีไปพัฒนาต่อในผลงาน นำสี ทักษะภาพยนตร์มาจากรายการจากภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่องมาใช้ในผลงานจิตรกรรมของตนเอง อาทิ สี ของใบไม้ สีของดอกไม้ หรือท้องฟ้า
- 7) ใช้องค์ประกอบที่ลอยอยู่ในอากาศและแสงรอบวัตถุ หรือกระจายออร่าของแสงในทัศนียภาพ พื้นหลังให้ผลงานสื่อถึงพื้นที่ในจินตนาการ หรือโลกในอุดมคติ
- 8) ใช้สัญลักษณ์ซ้ำ ให้ผลงานมีเรื่องราวสอดคล้องกัน
- 9) เล่าเรื่องราวในผลงานแต่ละชิ้นเป็นลำดับให้ผู้รับชมเข้าใจง่าย
- 10) จัดวางองค์ประกอบให้ผู้รับชมมีประสบการณ์ร่วมด้วย ในรูปแบบที่สร้างความรู้สึกขณะรับชม ผลงาน
- 11) กำหนดการจัดวางหลัก ๆ และเริ่มทดลองติดตั้ง (Setting)

- 12) ปรับการติดตั้ง หรือ Setting ว่าเหมาะสมกับแนวความคิดหลักในผลงานที่กำหนดไว้หรือไม่
และแก้ไขจนสมบูรณ์

บทที่ 3

การพัฒนาและกระบวนการสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ” (Imagery From Area of Memories) มีวัตถุประสงค์ถ่ายทอด “พื้นที่จากจิตใต้สำนึก” หรือพื้นที่จินตนาการและความทรงจำ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับเพื่อนในจินตนาการ (บุคคลในอุดมคติ) ซึ่งอยู่ในพื้นที่จินตนาการนั้น อันมีที่มาจากความทุกข์ในชีวิตประจำวัน โดยความรู้สึกหลักที่ตั้งไว้สำหรับการสร้างสรรค์คือ “พื้นที่ซึ่งสามารถเยียวยา และเชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้า” ถ่ายทอดความรู้สึกเหล่านั้นกับผู้รับชมผ่านผลงานศิลปะจัดวาง

ขั้นตอนการประมวลความคิด

หัวข้อวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าคือ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ” (Imagery From Area of Memories) โดยชื่อหัวข้อสามารถขยายความเพิ่มเติมได้เป็น “พื้นที่จินตนาการจากความทรงจำในจิตใต้สำนึก” ซึ่งรวมความจริงในการใช้ชีวิตของข้าพเจ้า ความทรงจำวัยเด็กและจินตนาการในปัจจุบันผสมรวมกันเป็นโลกอุดมคติ โดยข้าพเจ้าได้รวมประมวลความคิดทั้ง 2 รูปแบบ คือผลงานจิตรกรรมและผลงานศิลปะจัดวางไว้ในขั้นตอนเดียวกัน เนื่องจากผลงานทั้ง 2 จะเชื่อมโยงและรวมเป็นชุดเดียวกันในท้ายที่สุด แม้ข้อมูลประกอบการทบทวนวรรณกรรมจะแตกต่างกัน ดังนั้นข้าพเจ้าจะอธิบายขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานเป็นขั้นตอนชุดเดียวกัน เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้น

ประมวลการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

ข้าพเจ้าเลือกกำหนดวัตถุประสงค์การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เป็น “พื้นที่ซึ่งช่วยเยียวยาข้าพเจ้า” โดยเลือกใช้คำว่า “พื้นที่” เนื่องจากผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าเป็นผลงานจิตรกรรม 2 มิติ รูปแบบโรแมนติกแฟนตาซี ซึ่งหากเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลงานยังไม่สามารถถ่ายทอดความแฟนตาซี ความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อเพื่อนในจินตนาการ หรือคล้ายโลกอุดมคติได้เท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุให้ข้าพเจ้าจัดเรียงประมวลความคิดของตนเองใหม่

1. วิเคราะห์ผลงานจิตรกรรม

ในเริ่มแรกนั้นผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้ามุ่งประเด็นการสร้างสรรค์ “นำเสนอ และถ่ายทอดปกป้องกันตนเอง และเพื่อนในจินตนาการเป็นภาษาภาพ” เพียงอย่างเดียว ซึ่งเมื่อได้วิเคราะห์ห้องค์ประกอบตามความจริงในฐานะผู้รับชมแล้ว ยังไม่มีความโรแมนติกแฟนตาซี หรือ

นำเสนอภาษาภาพที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อุดมคติ หรือเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าเท่าที่ควรได้ แต่สิ่งที่ทำให้ผู้รับชมเข้าใจได้ คือคำอธิบายของข้าพเจ้า ที่เพิ่มเติมระหว่างนการนำเสนอผลงาน

ด้วยเหตุทั้งหมดที่กล่าวมา ข้าพเจ้าจึงเลือกสร้างสรรค์งานเขียนจดหมายบนกระดาษและการปะติด (collage) มาเป็นองค์ประกอบหลักร่วมกับผลงานจิตรกรรม และใช้การจัดวางผลงานเหล่านั้น สร้างเป็นพื้นที่โลกอุดมคติ หรือผลงานศิลปะจัดวางในท้ายที่สุด

ผลงานเขียนจดหมายบนกระดาษ และการปะติดเล็กน้อยบนจดหมาย มีที่มาจากบันทึกในชีวิตประจำวัน (Diary) และความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อเพื่อนในจินตนาการและบุคคลอันเป็นที่รักในช่วงเวลานั้น จึงกลายเป็นผลงาน Diary letter จดหมายที่รวมทั้งความจริงในชีวิตประจำวัน จินตนาการถึงโลกอุดมคติ ความทรงจำวัยเด็ก และมีข้าพเจ้าที่อยู่ระหว่างโลกทั้ง 2 โลกนั้นเป็นผู้บันทึก

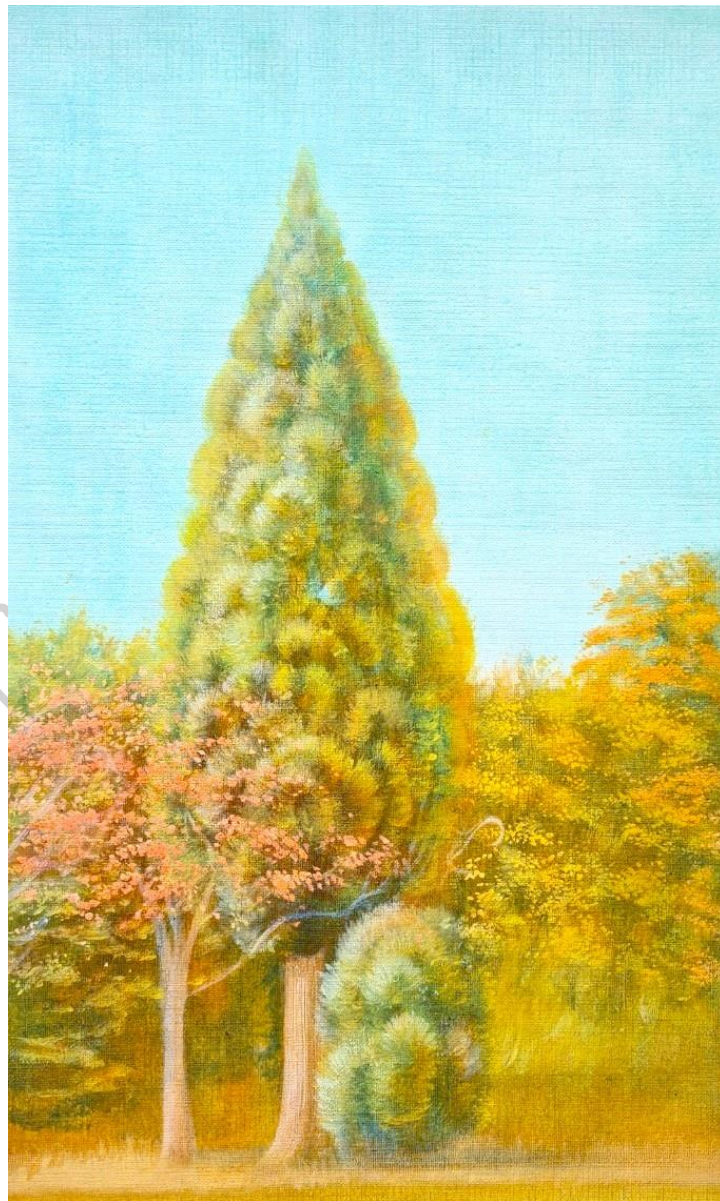
ภาพที่ 29 ตัวอย่างผลงานเขียนจดหมาย (ฉบับที่ 3)

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 19 มกราคม ปีพ.ศ. 2567

ร่วมกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ทศนียภาพต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับเรื่องราวในจดหมาย ซึ่งอ้างอิงทศนียภาพเหล่านั้นจากทศนียภาพในโลกอุดมคติ หรือทศนียภาพธรรมชาติที่ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงเพื่อนในจินตนาการของตนเอง

ตัวอย่างผลงานจิตรกรรมและจดหมายฉบับที่ 3

ต้นสนในเนื้อความจดหมายและผลงานจิตรกรรมทำให้ข้าพเจ้านึกถึง พื้นที่โลกอุดมคติและเพื่อนในจินตนาการ จึงใช้ทศนียภาพนั้นสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมและจดหมาย

ภาพที่ 30 ตัวอย่างผลงานจิตรกรรมประกอบจดหมาย ฉบับที่ 3
ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 19 มกราคม ปีพ.ศ. 2567

ประมวลความคิดสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม และงานเขียนจดหมาย

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมจะแปรผันตรงกับเรื่องราวในจดหมาย โดยใช้แกนหลักเรื่องราวทั้งหมดเป็นการหวนระลึกถึงพื้นที่ และบุคคลในอุดมคติ (เพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าเป็นหลักสำคัญในการสร้างสรรค์ ร่วมกับวัตถุประสงค์)

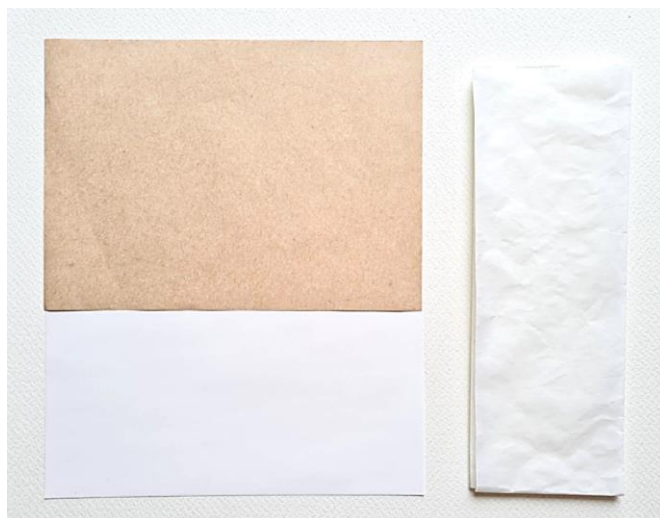
อันเนื่องมาจากขณะนั้นข้าพเจ้าไม่ได้มีโอกาสสื่อสารกับเพื่อนในจินตนาการ และบุคคลอันเป็นที่รักมากนัก เพราะได้รับทุนการศึกษาจากคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร เดินทางไปศึกษาแลกเปลี่ยนที่มหาวิทยาลัยอะอิชิ (Aichi University of Arts) จังหวัดไอจิ ประเทศญี่ปุ่นเป็นระยะเวลาทั้งหมด 6 เดือน และจำเป็นต้องปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ ๆ และหวนระลึกถึงบุคคลในจินตนาการของตนเอง ครอบคลุมถึงประเทศไทย จึงใช้ความรู้สึกจากสถานการณ์ที่กำลังเผชิญนี้เป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ” (Imagery From Area of Memories)

โดยข้าพเจ้าจะเรียบเรียงลำดับขั้นตอนประมวลความคิดตามการสร้างสรรค์ผลงานจริง คือ การเขียนจดหมายประกอบกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ตามลำดับ

1. การเลือกใช้กระดาษสีน้ำตาล สีขาว และสีโปรงในงานเขียนจดหมาย

สำหรับชุดสีในผลงานเขียนจดหมาย (หรือผลงานศิลปะจัดวางทั้งหมด) ข้าพเจ้าใช้ชุดสีหลักทั้งหมด 3 สี คือ สีน้ำตาล สีขาว และสีโปรง โดยสีหลักคือสีน้ำตาลแทนความคิดถึงบุคคลในอุดมคติ และบุคคลอันเป็นที่รักในชีวิตของข้าพเจ้า เนื่องจากกระดาษสีน้ำตาลตามทัศนะของข้าพเจ้าแทนความหมายถึงสิ่งที่ถูกเก็บรักษาไว้เป็นเวลานาน เนื่องจากกระดาษจะเปลี่ยนสีเมื่อกาลเวลาผ่านไปตามธรรมชาติ ข้าพเจ้าจึงเลือกใช้สีโทนน้ำตาลดังกล่าวแทนการหวนระลึกถึง และกระดาษสีน้ำตาลยังเป็นสีที่ใกล้เคียงกับกระดาษจดหมายในโลกอุดมคติของข้าพเจ้าที่บุคคลในอุดมคติ หรือเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้ามักจะใช้ด้วย

การเลือกใช้กระดาษสีขาว เป็นกระดาษที่สดใสกว่าสีน้ำตาลเหมือนบรรยากาศในโลกอุดมคติของข้าพเจ้า และกระดาษค่อนข้างโปรงจะสร้างความรู้สึกอ่อนโยน นุ่มนวล บางเบา สามารถสัมผัสได้หรือสัมผัสไม่ได้เหมือนโลกอุดมคติของข้าพเจ้า อีกทั้งกระดาษทั้ง 2 สีจะเชื่อมโยงกับกระดาษสีน้ำตาลทางกายภาพ กล่าวคือ กระดาษสีน้ำตาลเป็นน้ำหนักรวมในผลงาน กระดาษสีขาวเป็นน้ำหนักของแสงที่ตัดกับน้ำหนักรวม และเชื่อมโยงน้ำหนักเทาด้วยกระดาษและซองจดหมายโปรง วางเคียงอยู่กึ่งกลางกระดาษทั้ง 2 สี เพื่อเป็นค่าน้ำหนักในผลงาน

ภาพที่ 31 ตัวอย่างกระดาษที่ใช้ในงานเขียนจดหมายทั้ง 3 สี
(ข้าพเจ้าจะใช้กระดาษชนิดเดียวกันแบบมีเส้นและไม่มีเส้นรวมกัน)

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ปีพ.ศ. 2567

2. การเลือกใช้ปากกาสีดําและดินสอสีบนกระดาษ

ในผลงานส่วนมากข้าพเจ้าจะเลือกใช้ปากกาสีดําเขียนบนกระดาษสีน้ำตาล ภายภาพของผลงานมารวมกันจะให้ความรู้สึกเหมือนเอกสารเก่า หรือจดหมายเก่าที่ใช้พิมพ์ดีด หรือปากหมึกซึม ตามความคิดเห็นของข้าพเจ้า และเลือกใช้ดินสอสีไม้กับกระดาษสีขาว ให้ความรู้สึกเหมือนการกลับไปวาดรูปเล่นในวัยเด็กของตนเอง ที่สื่อสารกับบุคคลอันเป็นที่รักและเพื่อนในจินตนาการ

ภาพที่ 32 ปากกาหัวแหลมสีดําที่ใช้ในงานเขียนจดหมาย (ภาษาเขียน)

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ปีพ.ศ. 2567

3. การเลือกวัสดุที่นำมาปะติด หรือ collage บนกระดาษ

ข้าพเจ้าจะใช้วัสดุที่เก็บจากสถานที่จริง ระหว่างเดินทางไปวาดรูปทัศนียภาพต่าง ๆ ในผลงานจิตรกรรม (Landscape และ Skyscape) รวมถึงระหว่างทางเดินทางต่าง ๆ ในประเทศญี่ปุ่น โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงฤดูกาลต่าง ๆ เช่น ฤดูร้อน ฤดูหนาว ฤดูใบไม้ร่วง และฤดูใบไม้ผลิ เป็นต้น ตามเวลาที่เดินทางไป (ปลายเดือนกันยายน พ.ศ. 2566 ถึงปลายเดือนมีนาคมพ.ศ. 2567) เพื่อให้เชื่อมโยงกับเรื่องราวที่บันทึกในจดหมาย เพิ่มความน่าเชื่อถือ และรูปธรรมที่สามารถจับต้องได้ในผลงานจดหมาย และผลงานจิตรกรรม

ภาพที่ 33 ตัวอย่างผลงานและวัสดุที่นำมาปะติดสีในงานเขียนจดหมาย
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ปีพ.ศ. 2567

4. ทัศนียภาพที่เลือกเขียนในผลงานจิตรกรรม

ทัศนียภาพธรรมชาติส่วนใหญ่ที่เลือกเขียนจะอ้างอิงจากทัศนียภาพในโลกอุดมคติ ความชอบลักษณะนิสัยในชีวิตประจำวันของบุคคลในอุดมคติ รวมถึงสถานที่ วัตถุที่ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงบ้านที่เติบโตในวัยเด็ก บ้านในโลกอุดมคติที่จินตนาการขึ้นมา เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของข้าพเจ้ากับโลกอุดมคติและเพื่อนในจินตนาการ (ความรู้สึกสบาย อบอุ่นและปลอดภัย)

5. การใช้อารมณ์ของแสงรอบวัตถุ ดอกเดซี่และดอกเยอบีร่าในผลงาน

ตามการสังเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 2 เรื่องการแสดงออกทางกายภาพในผลงานจิตรกรรม จากการศึกษาภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่อง คือ Howl's Moving Castle (ปราสาทเวทมนตร์ของฮาวล์) และ

Maleficent (มาเลฟิเซนต์ กำเนิดนางฟ้าปีศาจ) ข้าพเจ้าได้พิจารณาสัญลักษณ์ที่คล้ายกับบรรยากาศใน โลกอุดมคติ ความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อโลกอุดมคติและเพื่อนในจินตนาการ โดย ดอกเดซี่เป็นสัญลักษณ์ แทนความสดใส การเริ่มต้นใหม่ และเป็นดอกไม้ที่เหมาะสมกับเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า ดอกเยอ ปีร่าสีชมพู เป็นสัญลักษณ์สำคัญในชีวิตของข้าพเจ้า คือเพื่อนในจินตนาการและโลกอุดมคติ ออรั่า แสงที่ลอยอยู่ในอากาศคล้ายกับเวทมนตร์(เป็นสัญลักษณ์ที่มักจะปรากฏในความฝัน จึงนำมาแทนบุคคล ในอุดมคติ และบรรยากาศพื้นที่จินตนาการ ซึ่งเลือกถ่ายทอดสัญลักษณ์ดังกล่าวซ้ำในผลงานจิตรกรรม เพื่อให้เป็นเรื่องราวเดียวกัน รวมถึงเลือกวิธีการดำเนินเรื่องแบบเป็นกลางกับผู้รับชม (Neutral relationship) เพื่อให้ผู้รับชมได้ตีความตามทัศนะ และประสบการณ์ของตนเองได้

ภาพที่ 34 ตัวอย่างการใช้ออรั่าของแสงรอบวัตถุในผลงาน
ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 35 ตัวอย่างการใช้สัญลักษณ์ดอกเดซี่และเยอบีร่าในผลงาน

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ประมวลความคิดการสร้างสรรค์ผลงานผลงานศิลปะจัดวาง

ข้าพเจ้าได้อธิบายประมวลความคิดสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม และผลงานจดหมายไปในย่อหน้าข้างต้นแล้ว อันเป็นที่มาของการประมวลความคิดต่อเป็นผลงานศิลปะจัดวาง และก่อนเริ่มขั้นตอนการสร้างสรรค์ โดยข้าพเจ้าจะลงรายละเอียดวัสดุต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในผลงานศิลปะจัดวางชุดนี้ เช่น โต้ะ เพลงประกอบ ดอกเดซี่ (Daisy) ที่นำมาจัดวาง ดอกไม้แห้ง ใบไม้แห้ง แสงและเพลงประกอบในผลงาน เป็นต้น เพื่อให้เข้าใจถึงการประมวลความคิดผลงานศิลปะจัดวางด้วย ดังนี้

1. วัสดุธรรมชาติที่นำมาจัดวางในผลงาน

ข้าพเจ้าจะเลือกเก็บวัสดุ หรือวัตถุที่มีความเชื่อมโยงกับพื้นที่ในโลกอุดมคติของข้าพเจ้า ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นธรรมชาติ ตามภาพที่ข้าพเจ้าเห็นในความฝัน เช่น ใบไม้แห้ง ดอกไม้แห้ง กิ่งไม้ ผลไม้แห้ง หรือเมล็ดแห้ง เป็นต้น รวมถึงวัตถุที่เชื่อมโยงกับความชอบ ลักษณะนิสัยในชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า และเพื่อนในจินตนาการในโลกอุดมคติด้วย อีกทั้งดอกไม้เมื่อแห้ง ส่วนมากจะกลายเป็นสีน้ำตาลให้ความรู้สึกเก่าและอบอุ่น ซึ่งตรงกับแนวความคิดของข้าพเจ้าเช่นกัน จึงนำมาเป็นสัญลักษณ์ความหมายในผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 36 ตัวอย่างการวัสดุธรรมชาติที่จัดวางในผลงาน

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

2. การเลือกใช้โต๊ะไม้ในผลงาน

โต๊ะไม้ที่ข้าพเจ้าเลือกใช้เป็นองค์ประกอบหลักในผลงานศิลปะจัดวาง อยู่บริเวณกลางห้อง เป็นโต๊ะไม้สักสีน้ำตาล เชื่อมโยงกับสีน้ำตาลหลักในจดหมาย และคล้ายกับโต๊ะในโลกอุดมคติของข้าพเจ้า จึงจำเป็นต้องเป็นโต๊ะที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว (Found object) เพราะข้าพเจ้าต้องการให้เป็นพื้นที่ติดตั้งผลงาน มีลักษณะคล้ายกับพื้นที่สมมติในจินตนาการของข้าพเจ้า จึงเลือกโต๊ะที่มีลักษณะคล้ายกับพื้นที่ในโลกอุดมคติของข้าพเจ้าจริง ๆ เลือกสีคล้ายโต๊ะในวัยเด็กที่ข้าพเจ้าเคยเขียนหนังสือ หรือวาดรูป รวมถึงคล้ายกับโต๊ะของบุคคลในอุดมคติ หรือเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าที่ใช้เขียนหนังสือด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 37 โต๊ะที่นำมาใช้ในผลงาน (ต้องเป็นวัสดุที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว)

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

3. เก้าอี้ ดอกเดซี่ และตะกร้าในผลงาน

ดอกเดซี่เป็นดอกไม้สดเพียงดอกเดียวในผลงานศิลปะจัดวางชุดนี้ แทนความหมายถึงบุคคลในอุดมคติของข้าพเจ้า อ้างอิงจากชีวิตประจำวัน และความชอบของเพื่อนในจินตนาการจากความฝัน ซึ่งข้าพเจ้ามักจะเห็นดอกไม้ชนิดนี้เสมอ จึงนำมาเป็นตัวแทนของเพื่อนในจินตนาการ อีกทั้งดอกไม้ชนิดนี้ยังมีความหมายที่ดี สื่อถึงการเริ่มต้นใหม่ ความหวัง เหมาะกับพื้นที่ในโลกอุดมคติที่คอยเยียวยาข้าพเจ้า ที่สำคัญคือหนึ่งในผลงานจิตรกรรมสีน้ำที่นำมาจัดแสดง มีดอกเดซี่ด้วยเช่นกัน ข้าพเจ้าจึงตั้งใจจัดวางดอกเดซี่ ให้เชื่อมโยงกับผลงานจิตรกรรมและเนื้อหาในจดหมายถึงเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าด้วย

ภาพที่ 38 การใช้สัญลักษณ์ดอกเดซี่ เก้าอี้ และตะกร้าในผลงาน

(อ้างอิงจากเพื่อนในจินตนาการ)

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ตะกร้า และเก้าอี้ในผลงานจะเชื่อมโยงกับดอกเดซี่ มีที่มาจากความชอบ และกิจวัตรประจำวันของเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า (อ้างอิงจากความฝัน) จึงนำมาแทนความหมายร่วมกับดอกเดซี่

เป็นสัญลักษณ์สื่อเพื่อนในจินตนาการ อีกทั้งตะกร้าเป็นตะกร้าที่ใช้งานจริงของคุณย่าข้าพเจ้า และเก้าอี้ของมารดาข้าพเจ้าที่เลี้ยงข้าพเจ้ามา ทั้ง 2 เป็นหนึ่งในต้นแบบของบุคคลในอุดมคติด้วยเช่นกัน

4. การจัดแสงในผลงาน

ข้าพเจ้าหันผลงานเข้าหาใช้แสงจากธรรมชาติ และเปิดไฟควบคู่กัน เนื่องจากจำเป็นต้องใช้แสงเพื่อการอ่านเนื้อหาในจดหมาย ซึ่งซ่อนอยู่ตามลิ้นชักต่าง ๆ หรือดูรายละเอียดของสิ่งของอื่น ๆ ที่นำมาจัดวางบนโต๊ะให้คล้ายและเชื่อมโยงกับโลกอุดมคติของข้าพเจ้า (โต๊ะของบุคคลในอุดมคติ หรือเพื่อนในจินตนาการ)

ภาพที่ 39 การจัดแสงในผลงาน

(ใช้แสงธรรมชาติเพื่อแสดงรายละเอียดในผลงาน)

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

5. การใช้เพลงประกอบในผลงาน

เพลงประกอบในผลงานเป็นเสียง piano และเสียงจากกล่องดนตรี จัดวางให้เชื่อมโยงกับกล่องดนตรีจริงบนโต๊ะ และสิ่งของต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้านำมาจัดเรียงเป็นผลงานศิลปะจัดวาง นำเสนอให้ใกล้เคียงกับโต๊ะของเพื่อนในจินตนาการ หรือโลกอุดมคติ วางเคียงกับจดหมายบอกเล่าชีวิตประจำวัน โลกอุดมคติใบนั้น และความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อเพื่อนในจินตนาการ

เสียง Piano และกลองดนตรีที่นำมาประกอบเป็นเพลงที่มีความหมาย ช้า ๆ ฟังสบาย ๆ และ
 เหมาะกับพื้นที่ในโลกอุดมคติ และความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อโลกดังกล่าวและเพื่อนในจินตนาการ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. สีน้ำมัน (Oil color)
2. สีน้ำ
3. สีไม้
4. สีอะคริลิก (Acrylic color)
5. แท่งถ่านเกรยองสีต่าง ๆ (Crayons)
6. กระดาษจดหมายสีน้ำตาลละสีขาว
7. ปากกาปากมาส์ดำเบอร์ 02-04
8. ปากกาหัวแหลมสีดำ
9. ผ้าเนื้อละเอียดสำหรับเช็ดสี
10. ไม้สนขาวทำโครงเฟรม
11. ผ้าใบ Canvas และ Linen
12. พู่กันขนาดต่าง ๆ ตั้งแต่เบอร์ 0-12
13. จานสีแบบฝาพับ
14. คอตตอนบัด (Cotton Bud)
15. น้ำมันลินสีดแห้งเร็ว
16. สีผสมสีลิควิน (Liquin)
17. เกรียงปาดสีขนาดต่าง ๆ
18. น้ำยาล้างพู่กัน

19. ขวดแก้วหรือภาชนะเก็บน้ำยาล้างพู่กัน
20. น้ำยาสำหรับเคลือบงาน (Retouching)
21. เทปกาวสองหน้า
22. เทปกาว Nitto
23. เทปกาวลายต่าง ๆ
24. สีขาวทามนัง 1 ถัง
25. อุปกรณ์ทาสีบนผนัง
26. กระจก หรือ พลาสติกกรองกันเปื้อน
27. ต้นแบบจริง หรือภาพถ่ายข้อมูลประกอบระหว่างสร้างสรรค์ผลงาน
28. คอมพิวเตอร์ของข้าพเจ้าสำหรับเปิดภาพข้อมูล องค์ประกอบต่าง ๆ และภาพร่าง Sketch

การแสดงผลด้วยเทคนิควิธีการและดำเนินงาน

หลังการประมวลผลความคิดในผลงาน สู่วิธีการดำเนินงาน ข้าพเจ้าใช้เทคนิคการแสดงผลที่หลากหลาย เช่น เทคนิคทางจิตรกรรมที่ตนเองสนใจในช่วงเวลานั้น (painting) การปะติด (collage) เป็นต้น โดยข้าพเจ้าจะเรียงลำดับการแสดงผลออกด้านเทคนิควิธีการแยกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม
2. การสร้างสรรค์ผลงาน Diary letter

แม้การสร้างสรรค์ผลงานทั้ง 2 นี้จะเชื่อมโยงและสร้างสรรค์ควบคู่กันในเวลาเดียวกัน แต่หากเขียนรวมทั้ง 2 วิธีการจะทำความเข้าใจได้ยาก ข้าพเจ้าจึงแยกเทคนิควิธีการ เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้น

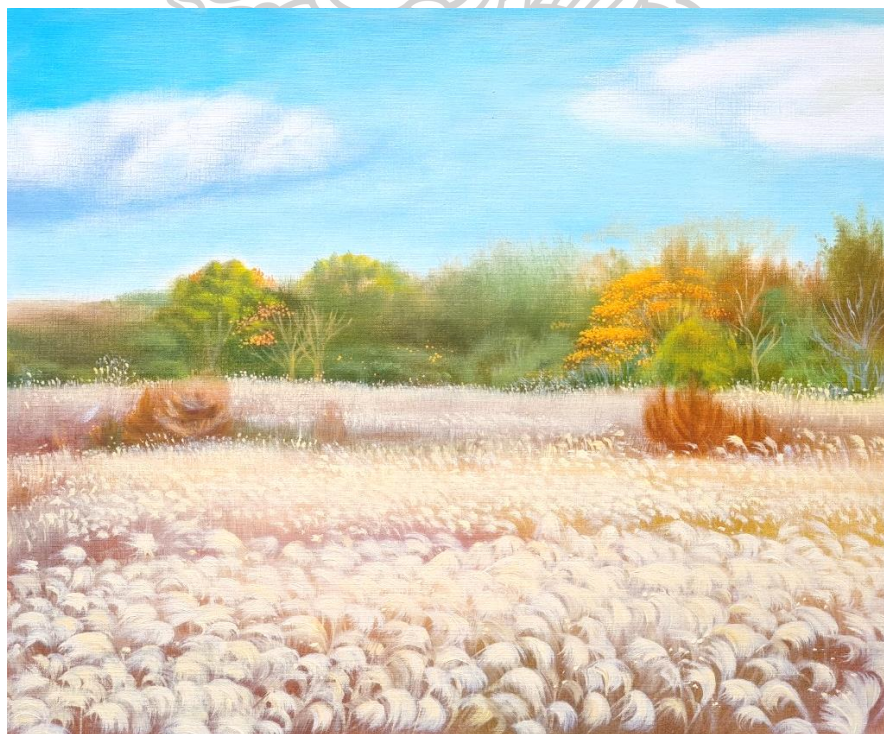
1. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมใช้เทคนิควิธีการทางจิตรกรรม (สื่อผสม) ที่หลากหลาย เช่น สี ไม้ สีน้ำ สีน้ำมัน สีน้ำและสีน้ำมัน สีฝุ่น หรือถ่านเกรยอง เป็นต้น สร้างสรรค์บนกระดาษแต่ละชนิดที่เหมาะสมกับแต่ละเทคนิค

สำหรับทัศนียภาพในผลงานที่เลือกนำมาสร้างสรรค์นั้น หากเป็นไปได้ ข้าพเจ้าจะเขียนจากสถานที่จริง ระยะเวลาการทำสร้างสรรค์ทั้งหมด 3-4 วัน หรือยาวนานประมาณ 3-4 อาทิตย์ ขึ้นอยู่กับรายละเอียดต่าง ๆ ในผลงาน และหากสภาพอากาศไม่สะดวก (อุณหภูมิติดลบเกินไป) ข้าพเจ้าจะใช้ภาพถ่ายทัศนียภาพ หรือพืชต่าง ๆ เป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์จะสร้างสรรค์ตามภาพถ่าย หรือทัศนียภาพจริงที่เห็น ผสมรวมกับความเป็นอุดมคติของข้าพเจ้า ซึ่งแสดงออกผ่านการใช้สีที่สดใส แสงอร่ามรอบตัววัตถุ การใช้สัญลักษณ์ดอกไม้ ดอกเยอบีร่า และจุดแสงที่ลอยอยู่ในอากาศซ้ำ เพื่อสื่อถึงพื้นที่อุดมคติของข้าพเจ้า ความแฟนตาซีในโลกอุดมคติ และเพื่อนในจินตนาการกับผู้รับชม

ด้านชุดสีที่ใช้ในผลงาน ข้าพเจ้าใช้ชุดสีให้สอดคล้องกับชุดสีจริงในธรรมชาติและจากโลกในอุดมคติของข้าพเจ้าร่วมกัน โดยมีโทนสีที่ชัดเจนมากขึ้นจากการวิเคราะห์โทนสีในภาพยนตร์ Howl's Moving Castle หรือปราสาทเวทมนตร์ของฮาวล์ (วิเคราะห์ชุดสีที่คล้ายกับโลกอุดมคติของข้าพเจ้า) เช่น สีของท้องฟ้าที่สดใส เมฆที่ดูโปร่งสบาย สีของต้นหญ้า ดอกไม้ หรือเมล็ดพันธุ์พืชที่สดใสคล้ายกับในนิทาน เป็นต้น

ภาพที่ 40 ตัวอย่างการใช้สีที่แสดงความรู้สึกสบายใจ อบอุ่น ปลอดภัยคล้ายโลกอุดมคติในผลงาน

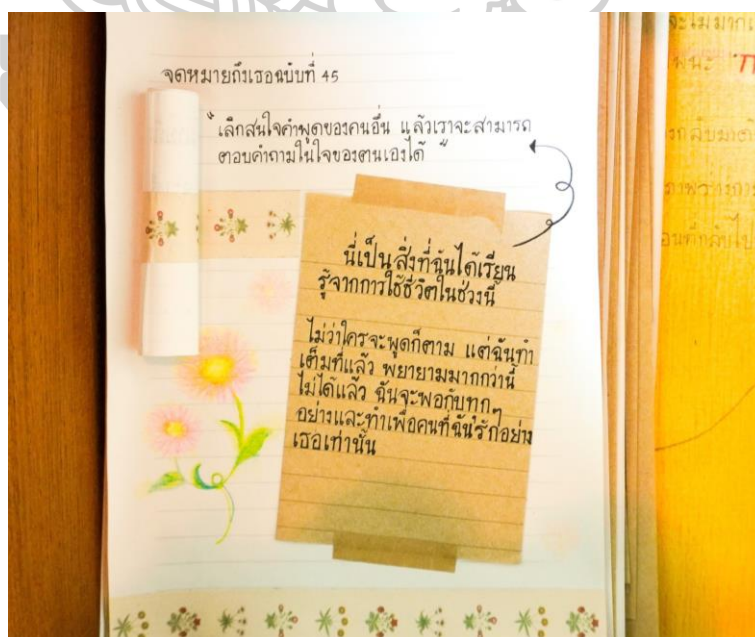
ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 14 มีนาคม ปีพ.ศ. 2567

2. การสร้างสรรค์ผลงาน Diary letter

ความหมายสัญลักษณ์ วัสดุอุปกรณ์ที่เลือกใช้ต่าง ๆ ข้าพเจ้าได้อธิบายไว้ใน*การประมวลความคิดก่อนการสร้างสรรค์ผลงาน*แล้ว ในการแสดงออกด้านเทคนิควิธีการนี้จึงเป็น*ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน*จดหมายพอสั่งเซปเพียงเท่านั้น

เริ่มต้นจากบันทึกในชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า (Diary) ขณะเดินทางไปใช้ชีวิตอยู่ในประเทศญี่ปุ่น (เดือนกันยายนปี พ.ศ.2566 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ.2567) และการใช้ชีวิตในประเทศไทยจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ผสมร่วมกับทัศนะของข้าพเจ้าที่มีต่อโลกและบุคคลในอุดมคติ โดยข้าพเจ้าจะบันทึกความรู้สึกของข้าพเจ้าขณะเกิดเหตุการณ์ปัจจุบันนั้นไว้ทั้งหมด แล้วนำมาสังเคราะห์ ตัดประโยชน์ส่วนตัวหรือรายละเอียดที่ไม่จำเป็นออกให้แล้วเหลือเพียงใจความสำคัญของเหตุการณ์นั้น ๆ และวัตถุประสงค์ที่ข้าพเจ้าอยากนำเสนอ

ผลงาน 1 ฉบับที่นำมาสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าจะทดลองกายภาพ (Visual) อย่างน้อย 3 รูปแบบ เพื่อเลือกรูปแบบที่ทำความเข้าใจได้ง่าย มีกายภาพสวยงาม ส่วนมากจะเขียนด้วยปากกาสีดำนบนกระดาษสีน้ำตาล กระดาษสีขาว และปะติดดอกไม้แห้ง หรือเทปปลายดอกไม้ต่าง ๆ ในประเทศญี่ปุ่น

ภาพที่ 41 ตัวอย่างการเขียนด้วยปากกาสีดำ สีไม้ และการปะติดในผลงาน
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

พร้อมกับภาพประกอบในจดหมาย ทั้งผลงานจิตรกรรมและวาดลงบนกระดาษจดหมายเลย ซึ่งในบางฉบับข้าพเจ้าตัดและพับกระดาษจดหมายเป็นรูปทรงอิสระ เช่นทรงกลม หรือเป็นประติมากรรมขนาดเล็ก และใช้รูปทรงใบไม้แห้ง ดอกไม้แห้ง อันเป็นรูปทรงตามธรรมชาติผสมปะติด เพื่อลดทอนความเหลี่ยมของรูปทรงกระดาษส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า

อีกทั้งใบไม้ ดอกไม้ต้นแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในการวาดภาพ หรือสำหรับการปะติดยังนำไปจัดวางเป็นสัญลักษณ์สำคัญในองค์ประกอบอื่น ๆ เพื่อให้ผู้รับชมเห็นความเชื่อมโยงกับผลงานจิตรกรรมและงานเขียนจดหมายชัดเจนมากขึ้น

ภาพที่ 42 วัสดุที่จากการปะติด ที่นำไปจัดวางเป็นองค์ประกอบในผลงานจัดวาง
ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ”

ข้าพเจ้าได้เรียงลำดับกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม
2. การสร้างสรรค์ผลงาน Diary letter
3. การรวมผลงานทั้ง 2 มาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะจัดวาง

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานข้อ 1 และข้อ 2 ในการประมวลผลความคิด และการแสดงออกด้านเทคนิควิธีการ สำหรับขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานนี้จึงเป็นขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวางเพียงอย่างเดียว ซึ่งรวมผลงานชิ้นอื่น ๆ ที่สำเร็จเรียบร้อย

แล้ว ทั้งผลงานจดหมายและผลงานจิตรกรรม โดยเน้นความคิดและวิธีการดำเนินงานตั้งแต่แรก
ทั้งหมด

1. เดินทางไปดูสถานที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวาง (Setting)

สถานที่ Setting ผลงานของข้าพเจ้าคือชั้น 1 ภายในหอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม โดยเริ่มจากการดูพื้นที่ จากนั้นเริ่มจัด partition หรือบอร์ด
ในหอศิลป์ให้ลักษณะเป็นห้องสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่กำแพงทั้ง 2 ฝั่งที่ขนานกันทางออกเล็กน้อย ตั้งใจจัดให้
หันเข้าหาทิศทางของแสงอาทิตย์ตามธรรมชาติ ตรงข้ามกับบ้านเรือนไทยในพื้นที่

ตั้งใจให้โต๊ะไม้กลางห้องอยู่ตรงข้ามกับบ้านเรือนไทยในพื้นที่ เพื่อให้ผู้รับชมเกิดจินตนาการขณะ
อ่านจดหมายที่ติดตั้งและซ่อนอยู่ที่โต๊ะดังกล่าว กล่าวคือพยายามจัดวางให้คล้ายกับโลกอุดมคติของ
ข้าพเจ้ามากที่สุด (บ้านของเพื่อนในจินตนาการ) โดยใช้บ้านเรือนไทยในพื้นที่

ภาพที่ 43 จัดวางโต๊ะไม้กลางห้อง และสร้างจินตนาการโดยใช้พื้นที่ในหอศิลป์

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

2. ทำความสะอาดและทาสีกำแพง หรือ partition

ด้วยระยะเวลาที่ไม่ได้มากนัก จึงทำได้แค่ทำความสะอาดกำแพงและทาสีขาว (ทาสี partition)
และแปะเทประหว่างร่อง Partition ที่ต่อกันเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งสีขาวที่ใช้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนด
ตามระเบียบของหอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร เขตพระราชวังสนามจันทร์

3. เริ่มลองจัดวางสิ่งของต่าง ๆ ในผลงาน

หลังจากรอสีกำแพงแห้ง ข้าพเจ้าจึงจัดวางสิ่งของต่าง ๆ อาทิ ผลงานจิตรกรรมและจดหมายทั้งหมด โดยเริ่มต้นจากองค์ประกอบหลัก คือโต๊ะไม้สีน้ำตาลตั้งกลางพื้นที่ จัดวางให้เอียงกับบ้านเรือนไทยในผลงาน และเริ่มจัดวางสิ่งของต่าง ๆ บนโต๊ะข้างต้น อาทิ จดหมายฉบับที่ 1 – 3 ดอกไม้แห้ง เมล็ดแห้งต่าง ๆ ที่สื่อถึงการเปลี่ยนฤดูกาล กล้องดนตรี กล้องเก็บใบไม้แห้ง ใบไม้ กิ่งไม้แห้งชนิดต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าเก็บรวบรวมจากการเดินทางในประเทศญี่ปุ่น

ภาพที่ 44 สิ่งของที่ทำให้ระลึกถึงเพื่อนในจินตนาการจากประเทศญี่ปุ่น
ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

จดหมายฉบับอื่น ๆ (ฉบับที่ 4 - 48) ข้าพเจ้าได้เรียงลำดับจากด้านล่าง เก็บรวบรวมไว้ในลิ้นชักข้างโต๊ะ เพื่อแสดงความสำคัญของจดหมาย การทวงแทนและพยายามเก็บรักษาความทรงจำเหล่านั้นเหมือนพื้นที่อุดมคติ และเพื่อนในจินตนาการข้าพเจ้า

ภาพที่ 45 จดหมายฉบับที่ 4 – 48 ที่จัดวางไว้ในลิ้นชักด้านขวา

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ลิ้นชักใต้โต๊ะ ตู้เก็บของด้านขวาจัดวางสมุด Sketch และผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าที่มีสัญลักษณ์สื่อถึงบุคคลในอุดมคติ พีชต่าง ๆ ที่พบเห็นในประเทศญี่ปุ่นซ้อนทับกับพีชในโลกอุดมคติ ทศนะของข้าพเจ้าในชีวิตประจำวันช่วงสร้างสรรค์ภาพในสมุด Sketch แต่ละแผ่น มีจดหมายบางฉบับแนบไว้ในสมุดคล้ายที่คั่นหนังสือ และสามารถเปิดลิ้นชักทั้ง 3 ได้ทั้งหมด ซึ่งข้าพเจ้าได้เปิดแง้มไว้เล็กน้อย เพื่อเชิญชวนผู้รับชม และนำกุญแจวางบนโต๊ะ สื่อถึงการเปิด หรือไขกุญแจไว้บางส่วนกับผู้รับชมด้วยเช่นกัน

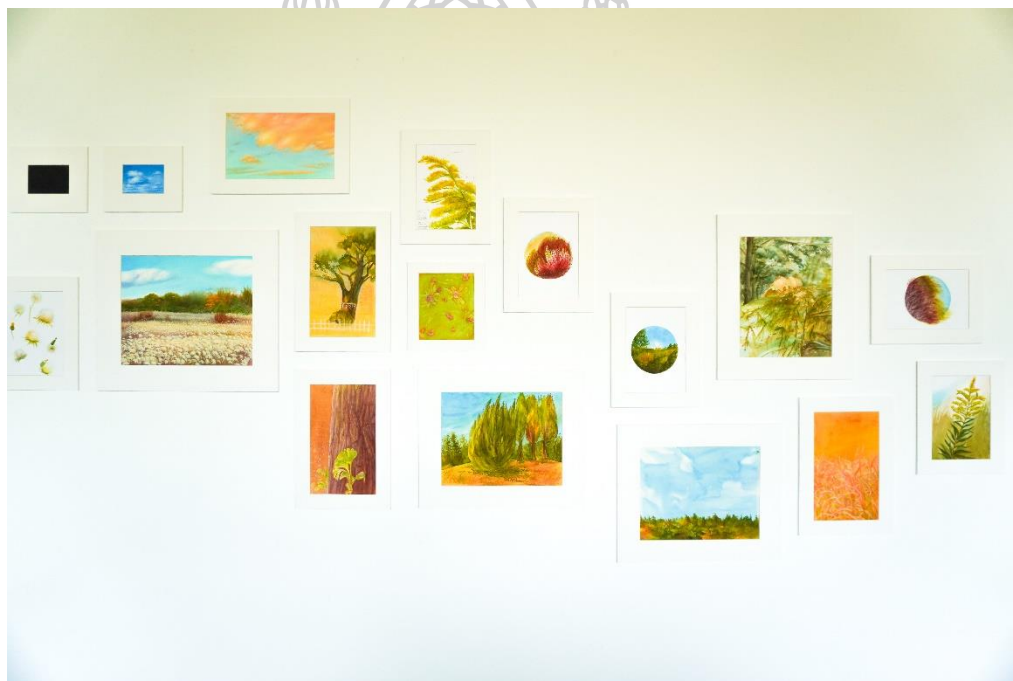
ภาพที่ 46 1 ในภาพผลงานจากสมุด Sketch ของข้าพเจ้า (จัดวางอยู่ในลิ้นชักใต้โต๊ะ)

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

4. ติดตั้งผลงานจิตรกรรมบนผนัง

เมื่อจัดวางโต๊ะ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักแรกเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าจึงใช้โต๊ะดังกล่าวเป็นหลักในการติดตั้งผลงานจิตรกรรมบนผนัง โดยอ้างอิงจากโต๊ะที่จัดแสดงกลางห้องเป็นจุดกำหนดเส้นระดับสายตาต่าง ๆ ของผู้รับชม ขยายความคือใช้โต๊ะเป็นจุดและลากเส้นขนานกับผลงานจิตรกรรมให้อยู่ในระดับสายตาต่อมา ขณะอ่านจดหมาย หรือสำรวจสิ่งของบนโต๊ะ

การเริ่มการติดตั้งผลงานหลังกำหนดเส้นขนานหลักผลงานชิ้นแรก ข้าพเจ้าจึงเริ่มทดลองจัดวางผลงานแต่ละชิ้นที่เหมาะสมวางเคียงกันบนผนัง โดยเลือกจากชุดสี การกระจายสีต่าง ๆ หลักการคือจัดวางให้สีเป็นโทนเดียวกันทั้งสีน้ำ สีน้ำมัน แต่ไม่วางชุดสีคล้ายกันไว้ใกล้กันจนเกินไป เพื่อความหลากหลายในผลงาน

ภาพที่ 47 การติดตั้งผลงานบนผนัง การเว้นช่องไฟและระดับผลงานที่ไม่เท่ากัน

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

สำหรับช่องไฟระหว่างผลงานจิตรกรรมบนผนัง ข้าพเจ้ากำหนดให้ใช้เส้นชั้นบันไดที่ประกอบด้วยเส้นแนวตั้งและเส้นแนวนอนต่อกัน ผลลัพธ์ที่ได้คือ เส้นระดับสายตาผลงานจะไม่เท่ากัน สร้างความรู้สึกให้พื้นที่เสมือนอยู่ภายในบ้านมากกว่าการติดตั้งเท่ากันในระดับสายตาทุกรูปเช่นหอศิลป์ อีกทั้งหากติดตั้งเส้นระดับสายตาเท่ากันทั้งหมด จะตึงเครียด จริงจ้งเกินไป ไม่ตรงกับแนวความคิดผลงานของข้าพเจ้า (อยากให้ผลงานเป็นพื้นที่คล้ายโลกอุดมคติ และเยียวยาข้าพเจ้าได้)

เมื่อได้ตำแหน่งผลงานที่ชัดเจนแล้ว จึงติดตั้งผลงานด้วยกาวสองหน้าแบบหนาบนผนัง ซึ่งควรติดกระดาษเทป Nitto ไว้ที่ผนังด้วย เพื่อป้องกันความเสียหายของผนังในหอศิลป์

5. ติดตั้งชั้นวางและผลงานพับกระดาษ

นอกจากงานเขียนจดหมายบนกระดาษ ข้าพเจ้ายังสร้างสรรค์ประติมากรรมขนาดเล็กด้วยการพับจดหมายด้วยเช่นกัน คำที่เลือกใช้เป็นประโยคสั้น ๆ จากข้อความทั้งหมดในจดหมาย และเป็นใจความสำคัญที่ข้าพเจ้าอยากบอกกับผู้รับชม ติดตั้งอยู่บนชั้นวางสีขาวคล้ายชั้นบันไดสามขั้น เลือกใช้สีขาวโทนเดียวกับผนัง เพื่อให้ผลงานโดดเด่น ดึงความสนใจให้ผู้รับชมอยากเปิดอ่าน หรือสำรวจข้อความเล็ก ๆ ในผลงานประติมากรรม

ก่อนการติดตั้ง ข้าพเจ้าทดลองวางเรียงสิ่งของ ชั้นวางต่าง ๆ ไว้บนพื้น เพื่อทดลองจัดวางก่อนเหมือนผลงานจิตรกรรม และปรับแก้ไขให้การจัดวางลงตัวก่อนการติดตั้งผลงานจริง เมื่อได้ตำแหน่งที่ลงตัวจึงใช้ความสูงพื้นฐานของผู้รับชมเป็นเกณฑ์ เพื่อติดตั้งชั้นวางทั้ง 3 โดยตั้งใจให้ผู้รับชมเห็นรายละเอียดบนประติมากรรมขนาดเล็ก ดูรายละเอียดได้ในระดับสายตาพอดี และสามารถหยิบ พลิก หรือเปิดดูกระดาษที่ห่อไว้ได้ ส่วนตำแหน่งของชั้นวางข้าพเจ้าลากเส้นให้ขนานกับโต๊ะที่อยู่กลางห้อง เพื่อให้ผู้รับชมเห็นชั้นวางทั้ง 3 ได้พอดีขณะอ่านจดหมาย และดูรายละเอียดสิ่งของต่าง ๆ ที่จัดวางบนโต๊ะ (เชื่อมผลงานทั้งหมดเป็นผลงานชุดเดียวกัน จากสายตาของผู้ชม)

ภาพที่ 48 ชั้นวาง และผลงานพับกระดาษที่ติดตั้งสำเร็จแล้ว

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 49 รายละเอียดชิ้นวาง และงานพับกระดาษที่ติดตั้งเสร็จแล้ว
ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

6. ติดตั้งวัตถุจัดวางชิ้นอื่น ๆ (เก้าอี้ ตะกร้าและดอกไม้)

นอกจากจดหมายที่ติดตั้งที่โต๊ะองค์ประกอบหลัก ข้าพเจ้ายังเขียนจดหมายบางส่วนจาก 48 ฉบับ จัดวางไว้ในตะกร้า ให้ผู้รับชมอ่านเพิ่มเติม หรือนำชิ้นส่วนความทรงจำของข้าพเจ้ากลับบ้านด้วย เป็นนัยยะแทนถึงการแลกเปลี่ยนความทรงจำซึ่งกันและกัน หรือเนื้อหาที่บันทึกในจดหมายได้ตอบกับความทรงจำ ประสบการณ์ของผู้รับชม

ภาพที่ 50 การติดตั้งจดหมายบางส่วนในตะกร้า
ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 51 การติดตั้งเก้าอี้ ตะกร้า ผลงานจดหมายและดอกเดซี่

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

โดยทั้งเก้าอี้ ตะกร้า และดอกเดซี่เป็นวัตถุที่สื่อถึงพื้นที่ในโลกอุดมคติ และเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า ติดตั้งด้วยบริบทการใช้งานปกติ นำดอกเดซี่ใส่แจกันที่สีโทนเดียวกับดอกไม้ ไม่โดดเด่นมาก เพื่อแสดงความสดใสของดอกเดซี่ และตั้งใจจัดวางให้อยู่ฝั่งเดียวกับผลงานจิตรกรรมที่อยู่บนผนัง เก้าอี้ ตะกร้าใส่จดหมายอยู่ในมุมสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ผู้รับชมสามารถเห็นได้พอดี ขนานกับโต๊ะซึ่งเป็นองค์ประกอบหลัก เชิญชวนให้ผู้รับชมสนใจ เปิดอ่านจดหมายดังกล่าว

7. ตรวจสอบความเรียบร้อยครั้งสุดท้าย และติดตั้งเพลงประกอบผลงาน

เมื่อติดตั้งผลงานจิตรกรรม จดหมาย และผลงานศิลปะจัดวางเรียบร้อย องค์ประกอบสุดท้ายคือเสียงเพลงประกอบผลงาน เพื่อสร้างสุนทรียะ หรือผัสสะการฟังให้ผู้รับชมผลงาน โดยข้าพเจ้าเลือกติดตั้งอุปกรณ์กำเนิดเสียงบริเวณด้านหลังกำแพงด้านซ้าย ให้กระจายเสียงและใกล้กับผู้รับชมมากที่สุด (กรณีและผู้รับชมหันหน้าเข้าหาผลงาน)

เมื่อติดตั้งเพลงประกอบผลงานเรียบร้อยแล้วจึงตรวจสอบองค์ประกอบอื่น ๆ อีกครั้งในฐานะของผู้รับชม และดำเนินการปรับแก้ไขอีกหากมีอะไรผิดพลาดหรือเพิ่มเติม

สรุปการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ”

ผลงานศิลปะจัดวางทั้งหมด Setting เข้าหาแสงอาทิตย์ ใช้แสงจากธรรมชาติเพื่อให้ผู้รับชมสามารถอ่านจดหมายซึ่งเป็นผลงานภาษาเขียนและผลงานจิตรกรรม (painting เป็นภาษาภาพ) ของข้าพเจ้าได้โดยง่าย โดยผลงานทั้ง 2 จะเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวการใช้ชีวิตของข้าพเจ้าในโลกความจริงและโลกอุดมคติ โดยข้าพเจ้าใช้ผนัง หรือชั้นวางที่ติดตั้งผลงานเป็นสีเดียวกับผนังของหอศิลป์ เพื่อให้ผลงานจัดวางทุกชิ้นโดดเด่น มีความน่าสนใจ และตั้งใจให้พื้นที่ระหว่างผลงานจิตรกรรมที่ Setting บนผนังมีช่องไฟที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างความรู้สึกอบอุ่น คล้ายจัดวางอยู่ภายในบ้านมากกว่าหอศิลป์ (จากทัศนะของข้าพเจ้า) จัดแสดงพร้อมเพลง piano ประกอบผลงาน (สร้างสุนทรียะ หรือผัสสะใหม่ ขณะอ่านจดหมาย และความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อโลกอุดมคติดังกล่าวกับผู้รับชม)

ส่วนสัญลักษณ์ทั้งหมดในผลงานข้าพเจ้าอ้างอิงจากพื้นที่อุดมคติ ความชอบ กิจกรรมประจำวันของเพื่อนในจินตนาการ และความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อโลกใบนั้น ถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะจัดวาง 1 ชุด ชื่อผลงาน “Journey of Me And You” เทคนิคศิลปะจัดวางและสื่อผสม ขนาดแปรผันตามพื้นที่ สร้างสรรค์แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2567 ถ่ายทอดพื้นที่ซึ่งเยียวข้าพเจ้า ที่คล้ายกับโลกอุดมคติและความสัมพันธ์ของข้าพเจ้ากับเพื่อนจินตนาการในโลกอุดมคตินั้น รวมถึงความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อโลกดังกล่าวด้วยเช่นกัน

บทที่ 4

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงาน

ผลงานศิลปะจัดวาง “Journey of Me And You” สร้างสรรค์ภายใต้หัวข้อวิทยานิพนธ์ “จิตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ (Imagery From Area of Memories)” วัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต พื้นที่ซึ่งสามารถเยียวยาหรือเชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้าได้ สื่อสารกับผู้ชมผลงานด้วยภาษาเขียน ภาษาภาพ และผลงานศิลปะจัดวางลักษณะคล้ายโลกอุดมคติภายในจิตใจ จากกลไกป้องกันตนเองของข้าพเจ้า ขนาดปรับเปลี่ยนตามพื้นที่

ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์ผลงานที่สร้างสรรค์แล้วเสร็จ โดยใช้วัตถุประสงค์การสร้างสรรค์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์การวิเคราะห์ และวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You” ตามลำดับ

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรกเริ่ม เป็นผลงานจิตรกรรมเทคนิคสีน้ำมัน รูปแบบโรแมนติกแฟนตาซี จุดประสงค์คือเพื่อ “นำเสนอผลงานจิตรกรรมแสดงการทำงานของกลไกป้องกันตนเองทางจิต หรือ Defense Mechanism รูปแบบ Fantasy ของตนเองเป็นภาษาภาพที่ชัดเจนกับผู้ชม” (แตกต่างจากวัตถุประสงค์ปัจจุบันเล็กน้อย เนื่องจากเป็นผลงานจิตรกรรมเพียงอย่างเดียว)

สัญลักษณ์ใช้ในผลงานเป็นวัตถุ หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในอุดมคติ หรือเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า อาทิ ผ้าลูกไม้ แก้วน้ำชา ดอกแดนดิไลอัน ดอกเดซี่ ดอกเยอบีร่าโดยนำเสนอทั้งภาพหุ่นนิ่งและภาพ Portrait บางส่วนของบุคคลในอุดมคติ โดยหยิบยืมภาพถ่ายบุคคลรอบข้างเป็นต้นแบบและ Sketch ภาพผลงาน (เลือกจากบุคคลสำคัญในชีวิต ซึ่งมีลักษณะนิสัย หรือองค์ประกอบภายนอกที่ใกล้เคียงกับบุคคลในอุดมคติ) จากนั้นนำมาปรับให้มีความอุดมคติมากขึ้นตามจินตนาการ ความทรงจำและความฝันของข้าพเจ้า (เนื่องจากบุคคลอุดมคติในความฝันค่อนข้างเลื่อนราง ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องมีต้นแบบเพิ่มเติมสำหรับการสร้างสรรค์)

ยกตัวอย่างผลงานที่สร้างสรรค์ในระบายนี้นี้ คือผลงานจิตรกรรม “The Afternoon With You” เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาดความกว้าง 45 เซนติเมตร ความยาว 70 เซนติเมตร สร้างสรรค์แล้วเสร็จในปีพ.ศ. 2565 ซึ่งข้าพเจ้าเลือกนำเสนอเพียงบางส่วน เช่น ดวงตา หรือริมฝีปากของนางแบบ ผลงาน “Tea Time With You No.1- No.3” ทั้ง 3 ผลงาน เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาดความกว้าง 27 เซนติเมตร ความยาว 21 เซนติเมตร ซึ่งนำเสนอบรรยากาศทั้ง 3 ช่วงเวลาของโลกใน

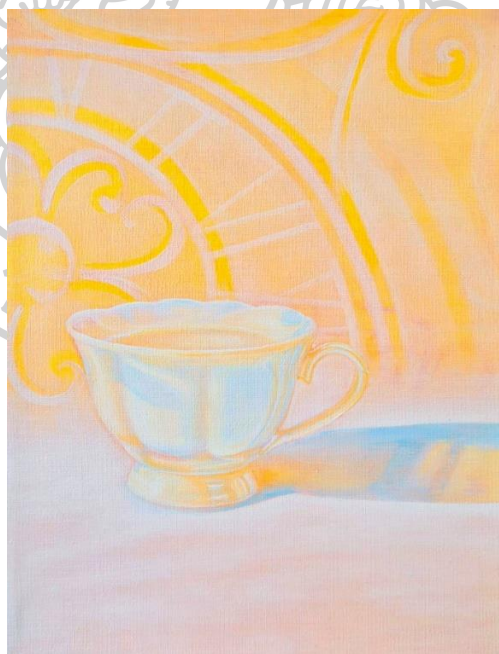
จินตนาการ และใช้สัญลักษณ์เป็นแก้วน้ำชา ผ้าลูกไม้ แทนบุคคลในอุดมคติ หรือเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้าที่มีลักษณะอ่อนโยน รวมถึงเป็นพื้นที่สบายใจของข้าพเจ้า เป็นต้น

ปริยาภรณ์ ทองคำรอด, **Tea Time With You No.3**, 2566, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 21 x 27 ซม.

ภาพที่ 52 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 27 มกราคม ปีพ.ศ. 2566

ปริยาภรณ์ ทองคำรอด, **Tea Time With You No.2**, 2566, สีน้ำมันบนผ้าใบ, 21 x 27 ซม.

ภาพที่ 53 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 27 มกราคม ปีพ.ศ. 2566

การวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์ผลงานในฐานะผู้รับชม ไม่ใช่ในฐานะของศิลปินผู้สร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อการวิเคราะห์ผลงานได้เป็นกลางและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด โดยผลงานในระยนี้ เลือกหยิบยกมาเพียง 1 ผลงานคือ “The Afternoon With You”

ปรียาภรณ์ ทองคำรอด, The Afternoon With You, 2565, สีน้ำมันบนผ้าลินิน, 45 x 70 ซม.

ภาพที่ 54 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

ที่มา : ปรียาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม ปีพ.ศ. 2566

จากกายภาพผลงาน แม้ศิลปินจะพยายามสร้างสรรค์ทัศนียภาพด้านหลังผลงาน หรือชุดสีให้มีความแฟนตาซี อาทิ ใบไม้ที่ลอยอยู่ในอากาศ ออราของแสงรอบใบไม้ เครื่องแต่งกายของนางแบบ และผ้าคลุมไหล่สีสั่นสดใส การเกลี่ยสีเนียนในภาพบุคคล และนำดอกไม้ หรือดอกเฟื่องฟ้าด้านหน้ามาลดทอนบุคคล แต่เมื่อวิเคราะห์กายภาพผลงานร่วมกับตามวัตถุประสงค์ตั้งต้น คือ “นำเสนอผลงานจิตรกรรมแสดงการทำงานของกลไกป้องกันตนเองทางจิต หรือ Defense Mechanism รูปแบบ Fantasy ของตนเองเป็นภาษาภาพที่ชัดเจนกับผู้รับชม” มาวิเคราะห์ร่วมด้วยอย่างเป็นกลางพบว่า กายภาพของผลงานนั้นห่างไกลกับสิ่งที่ศิลปินต้องการนำเสนอมาก

แยกประเด็นหลัก ๆ ได้ดังนี้ ภาพผลงานยังไม่แสดงถึงกลไกป้องกันตนเองทางจิต มีความ Fantasy เพียงเล็กน้อยแต่ไม่ได้เห็นเด่นชัดในภาพรวมของผลงาน (แทบจะความรู้สึกถึงความ Fantasy

เลย) และผลงานไม่สามารถแสดงความรู้สึกเยียวยาจิตใจได้ กล่าวโดยสรุปตามจริงจากกายภาพ ผลงานคือหญิงสาวในภาพ เสมือนเป็นบุคคลในโลกความจริงมากกว่าบุคคลในความฝันของศิลปิน และไม่มี Fantasy ที่แสดงถึงเพื่อนในจินตนาการหรือบุคคลในอุดมคติมากเท่าที่ควรจะเป็นตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งต้นไว้

เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ผลงานแบบเป็นกลางในฐานะผู้รับชม พร้อมการตรวจสอบ กระบวนการสร้างสรรค์ มีเหตุปัจจัยหลายประการที่ทำให้ผลงานยังไม่สามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ได้ เช่น การยึดติดกับความเหมือนจริงของภาพถ่ายตั้งต้นที่นำมาอ้างอิง ความคาดหวังที่ทำให้ เกร็งเกินไปในระหว่างการสร้างสรรค์ และข้าพเจ้ายังไม่มีความรู้พอจะสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดแปร เป็นกายภาพผลงานได้ เป็นต้น ซึ่งแก้ไขได้ด้วยการวางแผนแนวทางสร้างสรรค์ใหม่ ให้ละเอียดมากขึ้น และศึกษาการสร้างสรรค์ผลงาน อาทิ การอ้างอิงสัญลักษณ์ของศิลปินท่านอื่น ๆ การจัดองค์ประกอบให้ สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ ความรู้สึกของผู้รับชม (ไม่ใช่สัญลักษณ์ที่ข้าพเจ้าเข้าใจเพียงคนเดียว)

การสร้างสรรคผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

จากการวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะที่ 1 ทำให้ข้าพเจ้าตระหนักได้ว่าผลงาน จิตรกรรม ยังไม่สามารถนำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิตเป็นภาษาภาพได้ จึงพยายามศึกษาผลงาน ของศิลปินท่านอื่น ๆ เพิ่มเติมทั้งศิลปินที่มีเพื่อนในจินตนาการและไม่มีเพื่อนในจินตนาการ ศึกษาการ เล่าเรื่องของภาพยนตร์แฟนตาซีว่ามีการเล่าเรื่องเกี่ยวกับตัวละครเอก โลกความจริง และโลกความฝัน อย่างไรผ่านบทความ และศึกษาการกายภาพของภาพยนตร์แฟนตาซีที่คล้ายคลึงกับโลกอุดมคติของ ข้าพเจ้าเพิ่มเติมเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลทั้งหมด รวมถึงทักษะของข้าพเจ้า คือการเล่าเรื่องอย่างเป็น กลางในภาพยนตร์แฟนตาซี (อยากให้ผู้รับชมได้ตีความตัวละครเอก เพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า จากประสบการณ์ของตนเอง) และศึกษากายภาพชุดสี การสร้างบรรยากาศจากทัศนียภาพฉาก ภาพยนตร์แฟนตาซี Howl's Moving Castle และ Maleficent นำสัญลักษณ์ดังกล่าว อาทิ แสงรอบวัตถุ วัตถุที่ลอยอยู่ในอากาศ การใช้สัญลักษณ์ซ้ำในผลงานมาปรับใช้ในผลงานจิตรกรรม อีกทั้งนำการเขียนมา เพิ่มเติมประกอบผลงานจิตรกรรมที่สร้างสรรค์ใหม่ เพื่อเล่าแนวความคิดร่วมกับผลงานจิตรกรรม และ ศึกษาการจัดวาง การเขียนจดหมาย การเล่าเรื่องส่วนตัวของตนเองให้กลายเป็นผลงานศิลปะจาก ผลงานของศิลปินหญิง Tracey Emin รวมถึงการจัดนิทรรศการต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

เมื่อสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด จึงทดลองการนำเสนอรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มเติมนอกจากผลงานจิตรกรรม (ภาษาภาพเพียงอย่างเดียว) โดยใช้ภาษาเขียนเข้ามาเสริมการนำเสนอผลงานจิตรกรรมเป็นองค์ประกอบหลักร่วมกัน ซึ่งขณะนั้นข้าพเจ้าใช้ชีวิตอยู่ที่มหาวิทยาลัยศิลปะไอจิ (Aichi University of Art) จังหวัดไอจิ ประเทศญี่ปุ่น และต้องการเล่าเรื่องแบบเป็นกลางกับผู้รับชม รวมถึงนำเสนอความจริงในชีวิตประจำวัน ความทรงจำและพื้นที่ที่คล้ายโลกอุดมคติ จึงเป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าใช้ประสบการณ์ชีวิต ความรู้สึกหวนระลึกถึงบ้านเกิดในประเทศไทยและโลกอุดมคติ สร้างสรรค์เป็นผลงานเขียน (จดหมาย) และผลงานศิลปะจัดวาง

โดยทดลองนำผลงานบางส่วนที่สร้างสรรค์แล้วเสร็จ จัดวางเป็นผลงานศิลปะจัดวาง แต่ด้วยพื้นที่จำกัดขณะนั้นจึงจำเป็นต้องทดลองนำเสนอในห้องพัก หอพักมหาวิทยาลัยศิลปะไอจิของข้าพเจ้า (Studio ในมหาวิทยาลัยไม่สามารถใช้ได้ เนื่องจากการแต่งงานและการสอบ) ซึ่งใช้การหวนระลึกถึงพื้นที่และบุคคลในอุดมคติของข้าพเจ้า (ความคิดถึงที่มีต่อโลกจินตนาการ) เป็นหลักในการจัดวางของผลงานศิลปะจัดวางชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 นี้

การสร้างสรรค์จัดวางผลงาน “Journey of Me And You” (ในพื้นที่จำกัด)

ภาพที่ 55 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 19 มกราคม ปีพ.ศ. 2566

การสร้างสรรค์จัดวางผลงาน “Journey of Me And You” (ในพื้นที่จำกัด)

ภาพที่ 56 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 19 มกราคม ปีพ.ศ. 2567

การสร้างสรรค์จัดวางผลงาน “Journey of Me And You” (ในพื้นที่จำกัด)

ภาพที่ 57 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 19 มกราคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 58 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2
 การสร้างสรรค์ผลงาน “Journey of Me And You” (ในพื้นที่จำกัด)
 ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 19 มกราคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 59 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2
 การสร้างสรรค์จัดวางผลงาน “Journey of Me And You” (ในพื้นที่จำกัด)
 ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 19 มกราคม ปีพ.ศ. 2567

การวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

จากรูปการทดลองสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวาง อันประกอบด้วยผลงานจิตรกรรม จดหมาย จากบันทึกประจำวัน 17 ฉบับของศิลปิน และการทดลองจัดวางหลาย ๆ รูปแบบ อาทิ นำผลงานใส่กรอบจัดวางบนผนังแต่ละฉบับ โดยใส่รายละเอียดเล็ก ๆ ให้น่าสนใจ (วัตถุ หรือสัญลักษณ์ใบไม้ที่ทำให้นึกถึงเพื่อนในจินตนาการ) การติดตั้งผลงานบนผนังง่าย ๆ คล้ายกับการทำ Sketch การกระจายจดหมายให้เต็มบริเวณพื้นที่และจัดวางร่วมกับวัตถุ

การสร้างสรรค์จัดวางผลงาน “Journey of Me And You” (ในพื้นที่จำกัด)

ภาพที่ 60 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 14 มีนาคม ปีพ.ศ. 2567

จากความคิดเห็นของข้าพเจ้าการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวางในระยะที่ 1 หรือ ผลงานก่อนช่วงวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 เห็นได้ถึงความกังวลเรื่องการจัดวางผลงาน (Setting) ของศิลปินได้อย่างชัดเจนสังเกตได้จากการทดลองจัดหลาย ๆ รูปแบบ หรือไม่ชำนาญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวาง อีกทั้งวิธีการจัดวางบางรูปแบบมีความคล้ายคลึงกันคือ การกระจายจดหมายให้รับกับ

พื้นที่ กระดาษกระจายไปไม้ หรือวัตถุต่าง ๆ ประกอบจดหมายแต่ละฉบับ และความเป็นระเบียบในผลงาน (กังวลว่าผู้รับชมจะไม่ได้อ่าน)

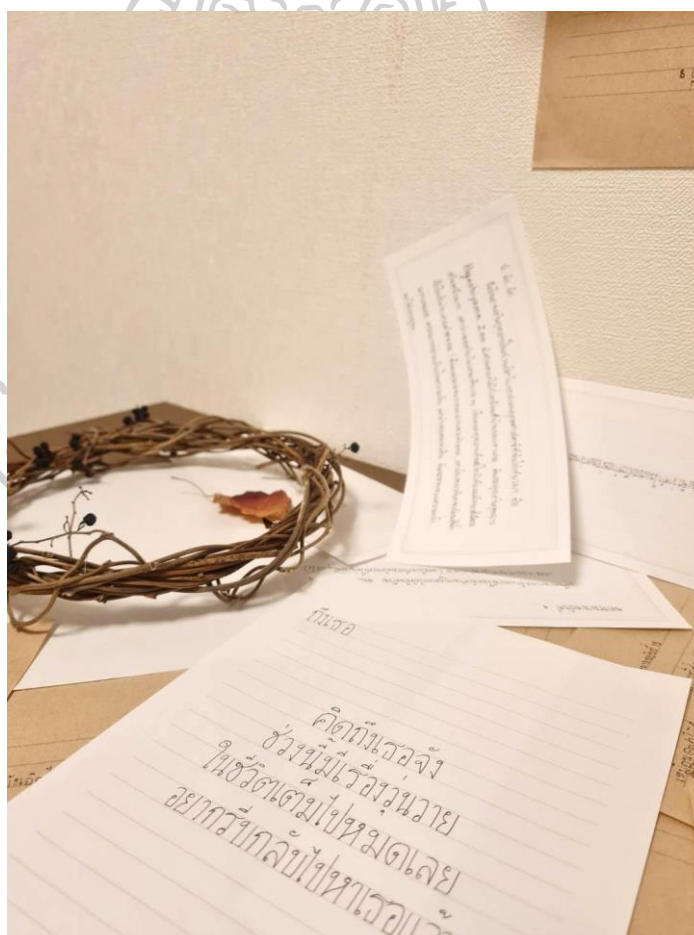
การสร้างสรรค์จัดวางผลงาน “Journey of Me And You” (ในพื้นที่จำกัด)

ภาพที่ 61 ภาพผลงานก่อนนิทรรศการปีที่ 2

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม ปีพ.ศ. 2566

เมื่อนำวัตถุปะสงค์ที่ศิลปินตั้งจะถ่ายทอดคือ “การนำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้าและเพื่อนในจินตนาการภายในโลกอุดมคติได้ (การหวนระลึกถึงเพื่อนใน

จินตนาการ)” มาเป็นเกณฑ์ประกอบการวิเคราะห์ ภายภาพผลงานที่กระจายจดหมายและข้อความ แสดงความสัมพันธ์ แทนการหวนระลึกถึง (คิดถึง) บุคคลอันเป็นที่รักของศิลปินตามวัตถุประสงค์ได้ อีกทั้งสามารถตีความจดหมายที่กระจายอยู่เป็นความทรงจำที่เก็บ หรือบันทึกไว้ได้ด้วยเช่นกัน แต่ผู้รับชมยังไม่เห็นกลไกป้องกันตนเองทางจิตที่ศิลปินกล่าวถึง เห็นเพียงความสัมพันธ์ของศิลปินกับบุคคล ในจดหมาย ความคิดถึงบุคคลอันเป็นที่รักที่อยู่ห่างไกล และการมีวัตถุประสงค์ สิ่งของจริงที่เกี่ยวข้องกับ ศิลปิน บุคคลดังกล่าว (เพื่อนในจินตนาการ) มาประกอบการสร้างสรรค์ ทำให้ผู้รับชมรู้สึกราวกับ กำลังอ่านบันทึกประจำวัน การแลกเปลี่ยนจดหมายระหว่างกัน บรรยากาศที่สดใสในภาพผลงาน จิตรกรรม และด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนทำให้สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์กับผู้รับชมได้ โดยง่าย (แม้จะไม่เข้าใจทั้งหมด แต่สามารถรับรู้ได้ผ่านถ้อยคำในจดหมาย ภาพวาดหรือสิ่งของต่าง ๆ ที่ศิลปินนำมาจัดวาง)

การสร้างสรรค์จัดวางผลงาน “Journey of Me And You” (ในพื้นที่จำกัด)

ภาพที่ 62 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม ปีพ.ศ. 2566

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ระยะที่ผ่านมาทำให้ข้าพเจ้าเห็นความเป็นไปได้ผ่านผลงานศิลปะจัดวางที่นำทั้งภาษาเขียน และภาษาภาพ ด้วยเหตุทั้งหมดที่กล่าวมาทำให้ข้าพเจ้าตัดสินใจสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์จบการศึกษาของตนเองเป็นผลงานศิลปะจัดวาง ที่คล้ายกับเป็นพื้นที่โลกอุดมคติของตนเองและตั้งชื่อหัวข้อการวิจัยว่า “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ (Imagery From Area of Memories)”

วัตถุประสงค์การสร้างสรรค์ผลงานมีการปรับเปลี่ยนเล็กน้อยจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ระยะ คือ “นำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต พื้นที่ซึ่งสามารถเยียวยาหรือเชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้าได้” โดยปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวาง (พื้นที่โลกอุดมคติ) การวิเคราะห์และสรุปผลงาน ซึ่งใช้ความรู้สึกของข้าพเจ้าเป็นเกณฑ์การวัดผล (หากใช้ความรู้สึกของผู้รับชมผลงาน ด้วยประสบการณ์ที่หลากหลายของแต่ละบุคคลจะทำการวัดผลได้ยาก)

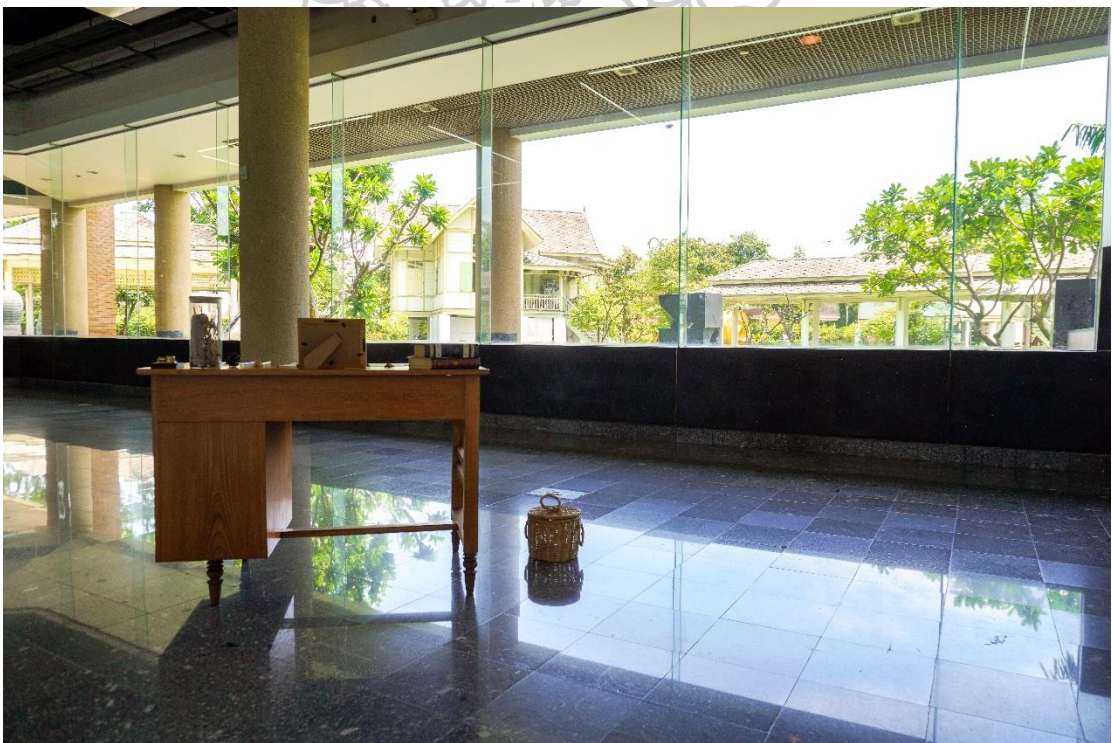
โดยข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ พัฒนา ปรับแก้ไขจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ระยะ และสร้างสรรค์เป็นผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีการปรับเปลี่ยนการนำเสนอผลงานเล็กน้อย คือการใช้โต๊ะมานำเสนอร่วมกับผลงานศิลปะจัดวางหลักทั้ง 2 ภาษา คือภาษาภาพและภาษาเขียน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากตามทัศนะของข้าพเจ้า หากสิ่งของนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก ธรรมชาติของมนุษย์มักจะเก็บรักษาอย่างดี และไม่นำออกมาเหมือน*การทดลองสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2* ดังนั้นจึงใช้โต๊ะในการเก็บรักษาจดหมายทั้งหมดแทน นำเสนอเป็นองค์ประกอบหลัก ร่วมกับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ผลงานจิตรกรรมทัศนียภาพสีน้ำ สีน้ำมัน สีฝุ่นทั้งหมด 25 ชิ้น ผลงานประติมากรรมจากการพับกระดาษ จดหมายขนาดเล็ก และวัสดุจัดวางอื่น ๆ ที่จัดวางบนโต๊ะ หรือบริเวณอื่น ๆ ในพื้นที่ เป็นต้น (อาทิ แก้ว อี้ ดอกเดซี่ ใบไม้แห้ง ดอกไม้แห้ง) พร้อมเสียง piano และเสียงเพลงจากกล่องดนตรีประกอบผลงาน)

ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ทั้งหมด 1 ชุด

ผลลัพธ์ภายใต้งานวิจัยหัวข้อ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ (Imagery From Area of Memories)” คือผลงานศิลปะจัดวาง “Journey of Me And You” ขนาดปรับเปลี่ยนตามพื้นที่เทคนิคศิลปะจัดวาง (installation Art) สร้างสรรค์แล้วเสร็จปลายเดือนพฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ปริยาภรณ์ ทองคำรอด, Journey of Me And You, 2567, ศิลปะจัดวาง, ปรับเปลี่ยนตามพื้นที่
 ภาพที่ 63 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”

ภาพที่ 64 ชื่อผลงาน “Journey of Me And You”

เทคนิค

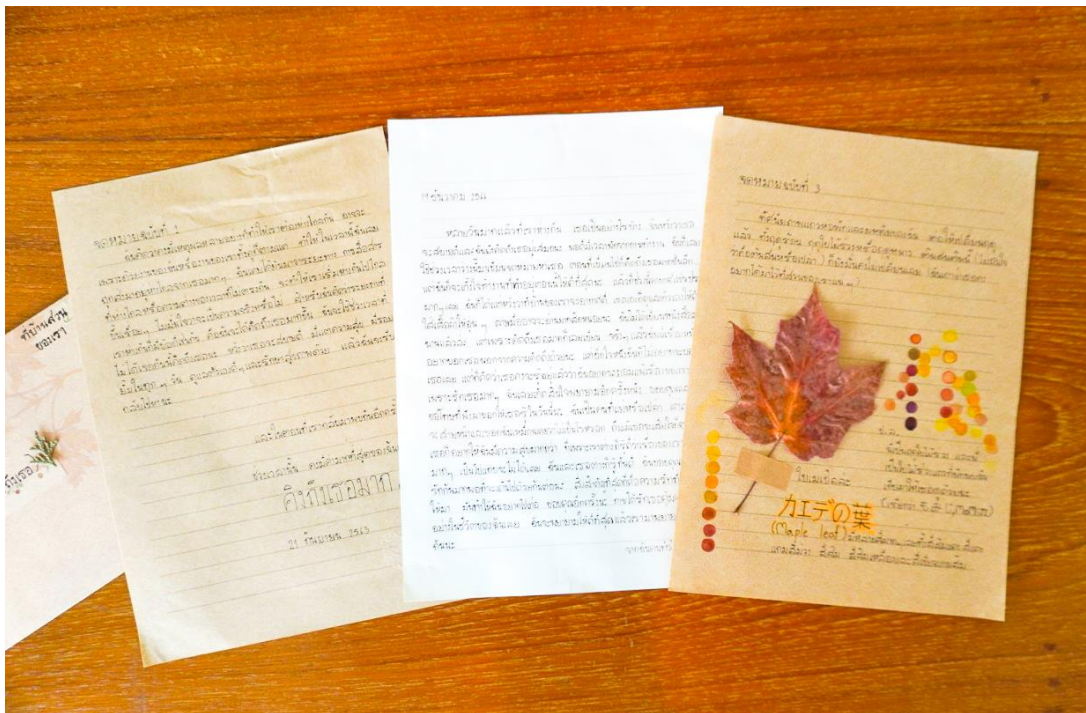
ศิลปะจัดวาง

ขนาด

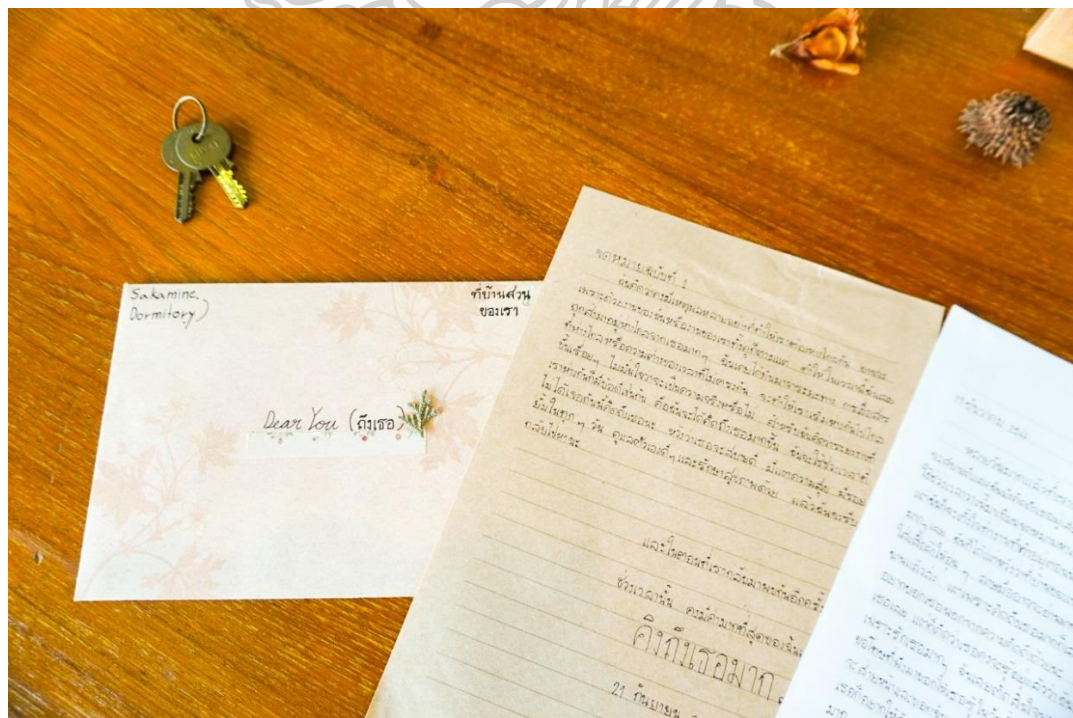
ปรับเปลี่ยนตามพื้นที่

ปีสร้าง

2567

ภาพที่ 65 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”
 ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

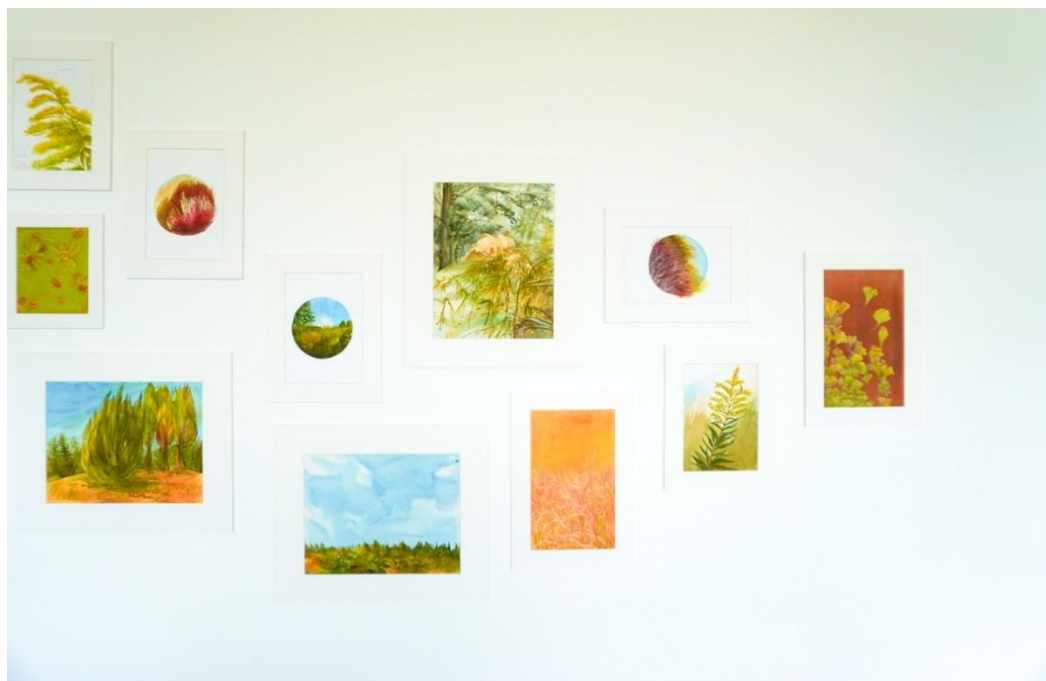
ภาพที่ 66 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”
 ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 67 รายละเอียดผลงานนิทรรศน์ “Journey of Me And You”
 ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 68 รายละเอียดผลงานนิทรรศน์ “Journey of Me And You”
 ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 69 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

โดยข้าพเจ้าจะวิเคราะห์ผลงานในฐานะผู้รับชมผลงาน เริ่มจากกายภาพผลงานที่เห็นโดยละเอียด จนถึงการวิเคราะห์ร่วมกับวัตถุประสงค์ แนวการสร้างสรรค์ผลงานและการพัฒนาต่อในอนาคตตามลำดับ ดังนี้

กายภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You” (โดยละเอียด)

ผลงาน “Journey of Me And You” เป็นผลงานศิลปะจัดวาง ขนาดปรับเปลี่ยนได้ตามพื้นที่ เทคนิคสื่อผสม เมื่อเดินเข้าไปในพื้นที่ชมผลงานจะได้ยินเสียงเพลงจากกล่องดนตรีที่อยู่บนโต๊ะ และเสียง Piano เบา ๆ ประกอบผลงาน สิ่งแรกที่มองเห็นเด่นชัดเมื่อเดินเข้าไปคือโต๊ะตั้งอยู่กลางห้อง ลักษณะเป็นโต๊ะไม้สีน้ำตาล วางเอียงเล็กน้อย คล้ายกับโต๊ะทำงาน มีกระดาษจดหมายวางเรียงอยู่ 3 แผ่น ประกอบด้วยจดหมายฉบับที่ 1 จดหมายไม่ทราบฉบับแน่ชัดแต่เขียนในวันที่ 19 กันยายน ปี พ.ศ. 2566 และฉบับที่ 3 เรียง 2 สี คือสีน้ำตาล และสีขาว ลักษณะจดหมายแต่ละแผ่นไม่เหมือนกัน ใจความข้างในเป็นเรื่องการเดินทางมาทำงานในสถานที่ห่างไกล อยู่ห่างจากบุคคลอันเป็นที่รักหรือบ้าน ลักษณะการเขียนไม่ทราบสถานที่ รวมถึงความสัมพันธ์ของผู้เขียนและผู้รับจดหมาย อีกทั้งไม่ทราบเพศของผู้เขียน และบุคคลที่กล่าวถึง ถัดมาเป็นกรอบรูปที่ใส่กระดาษจดหมายใจความสำคัญ เป็นแสดงความคิดถึงเช่นเดิม หน้ากรอบรูปดังกล่าวมีดอกไม้ เมล็ดพันธ์แห้งวางเรียงกันเป็นเส้นตรง

แนวนอน (เมล็ดพันธ์เป็นจุดเรียงต่อกันเป็นเส้น) มีดินสอสีน้ำตาล พู่กันเรียงอยู่ข้าง ๆ จดหมายทั้ง 3 แผ่น ใกล้เคียง ๆ กับขอบโต๊ะด้านซ้ายมีหนังสือเรื่อง Alice in Wednesday ระบุข้อความบนหน้าปกว่า Welcome to never ending party เมื่อเปิดดูกลับเป็นกล่องใส่ใบไม้ เมล็ดพันธ์แห้ง ด้านขวามือ (ผู้รับชมหันหน้าเข้าหาโต๊ะไม้) เป็นขวดโหลใส่ใบไม้ กิ่งไม้แห้ง วางเคียงกับกล่องดนตรีที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว

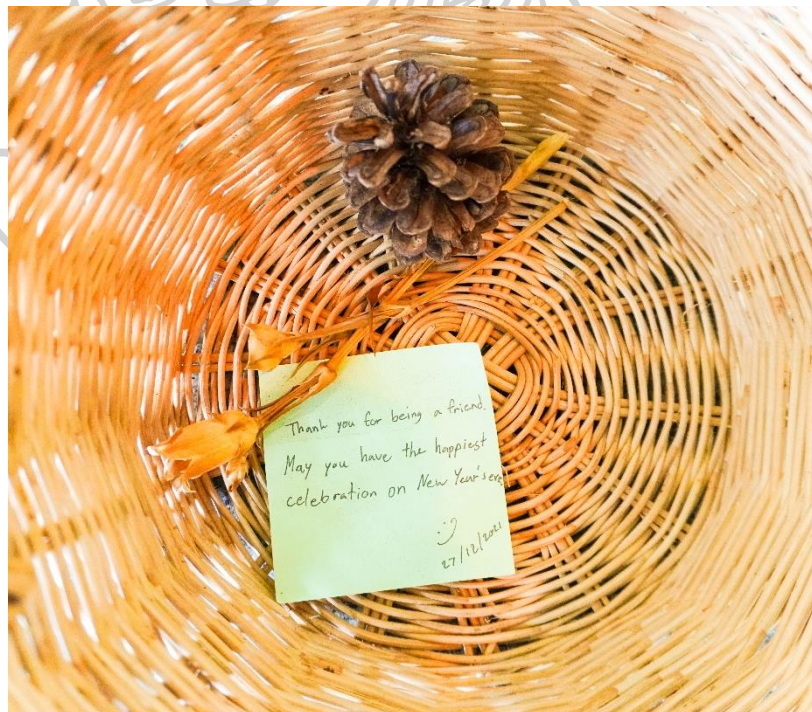
ภาพที่ 70 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

เมื่อเปิดดูลิ้นชักใต้โต๊ะจะพบสมุด Sketch ภาพดอกไม้ดอกเล็กสีขาว ผสมสีชมพูและเหลือง สร้างสรรค์ด้วยสีน้ำ พร้อมข้อความ “ฉันไม่ใช่แอปเปิ้ล” เมื่อเปิดดูอีกจะพบภาพพืชประกอบข้อความอีกหลายแผ่นในสมุด ระบุลักษณะพืชที่วาดโดยละเอียดและวันที่สร้างสรรค์สมบูรณ์ และภาพ Sketch ผู้หญิงยุโรปหรือเอเชีย ถัดมาลิ้นชักทางด้านขวาเป็นลิ้นชักเล็กทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในมีจดหมายจำนวนทั้งหมด 46 ฉบับ โดยแผ่นแรกเป็นจดหมายฉบับที่ 48 ไล่ไปจนถึงฉบับที่ 4 ลักษณะกระดาษเป็นกระดาษเดียวกับจดหมายทั้ง 3 แผ่นบนโต๊ะ โดยจดหมายทั้งหมดยังเป็นเรื่องเดียวกัน คือการเดินทาง การใช้ชีวิตในแต่ละวันคล้ายกับจดหมายหรือบันทึกประจำวัน ใต้ลิ้นชักเล็กดังกล่าวมีตู้เก็บของ เมื่อเปิดดูพบเฟรมวาดรูปทรงวงรีเทคนิคสีน้ำมัน เขียนภาพดอกเยอบีร่าสีชมพูเพียงดอกเดียว และกระดาษจดหมาย ถัดมาที่พื้นด้านซ้าย (ผู้รับชมหันหน้าเข้าหาผลงาน) มีตะกร้าขนาดเล็กวางอยู่ภายในประกอบด้วยข้อความภาษาอังกฤษอวยพรให้มีความสุขในวันปีใหม่ระบุปี พ.ศ.2565 และขอบคุณมาก ๆ ที่มาเป็นเพื่อนกัน

ภาพที่ 71 รายละเอียดผลงานนิทานนิพนธ์ “Journey of Me And You”
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 72 รายละเอียดผลงานนิทานนิพนธ์ “Journey of Me And You”
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 73 รายละเอียดผลงานนิทรรศน์ “Journey of Me And You”

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

มองทางด้านซ้ายถัดจากโต๊ะกลางห้อง ระยะห่างประมาณ 2 - 3 เมตร มีชั้นวางสีขาวเรียงลดหลั่นกัน 3 ชั้น ชั้นริมซ้ายสุด (ผู้รับชมหันหน้าเข้าหาผลงาน) วางกล่องเหล็กทรงกลม ลายดอกกุหลาบสีชมพูบรรจุมะลิศ หรือผลไม้แห้งสีน้ำตาลแดง ข้างกันเป็นจดหมายพับขนาดเล็กรวม 2 ฉบับ ฉบับแรกปะติดดอกเฟื่องฟ้าแห้ง ฉบับที่ 3 ระบุข้อความเป็นภาษาอังกฤษว่าสามารถเปิดได้ เมื่อเปิดดูข้อความภายในระบุว่า “ก็แค่คนที่ตกหลุมรักเธอ แต่ทำไมมันยากจัง” แสดงอารมณ์ของผู้เขียนอย่างชัดเจนคือการตัดพ้อ หรือเสียใจ และความรักที่มีต่อบุคคลในจดหมาย

ภาพที่ 74 รายละเอียดผลงานนิทรรศน์ “Journey of Me And You”

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 75 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”

ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ถัดจากชั้นแรก (นับจากซ้ายไปขวา) เป็นจดหมายพัชรูปรองเรชาคณิตผสมรูปทรงอิสระสีขาว ระบุข้อความซ้ำ ๆ กันว่า “อยากทำให้เธอมีรอยยิ้มและมีความสุขในทุก ๆ วัน” และกระดาษพับสีน้ำตาลระบุข้อความที่เขียนต่อ ๆ กันว่า “ถ้าอะไรจะเกิด ก็ต้องปล่อยให้มันดำเนินไป” วางคู่กับมงกุฎกิ่งไม้แห้งสีน้ำตาลเทา ประดับเมล็ดแห้งทรงกลมสีม่วง ตั้งอยู่บนกระดาษสีขาว เมื่อสังเกตอย่างละเอียดจะพบข้อความเล็ก ๆ ระบุว่า “เธอเป็นเหมือนนางฟ้าของฉัน ฉันจะอธิษฐานให้เธอมีความสุขนะ” ส่วนชั้นวางที่ 3 ประกอบด้วยม้วนกระดาษขนาดเล็กเขียนภาพดอกเยอบีร่าสีชมพูในกระถางเทคนิคสีไม้ คล้ายกับผลงานจิตรกรรมดอกเยอบีร่าสีชมพูในตู้เก็บของที่โต๊ะกลางห้อง ถัดมาเป็นจดหมายวางเรียงกันเป็นแนวนอนหลายฉบับ มีทั้งกระดาษสีน้ำตาล กระดาษสีขาว และกระดาษโปร่ง เป็นต้น เนื้อความในจดหมายเป็นฉบับเดียวกับจดหมายทั้ง 46 ฉบับในลิ้นชักเล็ก แต่ไม่ได้มีครบทั้ง 46 ฉบับมีแค่บางฉบับเท่านั้น แสดงความพยายามของผู้เขียนในการใช้ชีวิตจากสถานที่ห่างไกล และความคิดถึงที่มีต่อบุคคลที่กล่าวถึงในจดหมาย ริมขวาสุดของชั้นวาง มีภาพถ่ายผลงานจิตรกรรมตั้งขนานกับจดหมาย ไม่ระบุเทคนิค หรือชื่อศิลปินผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 76 รายละเอียดผลงานนิทานนิพนธ์ “Journey of Me And You”
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพถ่ายผลงานจิตรกรรมติดบนกระดาษจดหมายสีขาว (ไม่มีเส้นบรรทัด) กลางภาพเป็น
ผู้หญิงเปิดเผยเพียงช่วงไหล่จนถึงปลายกระโปรงยาวสีขาว สวมเสื้อสีเหลืองส้มและผูกริบบิ้นสีชมพู ถือ
ตะกร้าสีน้ำตาลไว้ในมือซ้าย ในตะกร้ามีด้ายแดงที่เชื่อมโยงไปสู่บริบทแวดล้อมอื่น ๆ คือตุ๊กตาควายที่
กำลังเย็บแขนของตนเองอยู่ ขณะที่ถือด้ายสีแดงไว้ในมือ และตุ๊กตาคบที่กำลังใช้กรรไกรตัดบางอย่าง
สันนิษฐานว่าเป็นกิ่งไม้หรือด้ายแดงนั้น ทั้ง 3 ตัวละครยืนอยู่บนสนามหญ้าคล้ายกับสวน มีดอกไม้สี
ขาวคล้ายดอกกุหลาบ บรรยากาศผลงานเป็นสีส้มชมพูแต่ไม่ทราบเวลาที่แน่ชัด

ภาพที่ 77 รายละเอียดผลงานนิทานนิพนธ์ “Journey of Me And You”
ที่มา : ปริยาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ภาพที่ 78 รายละเอียดผลงานนิพนธ์ “Journey of Me And You”

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ถัดจากชั้นวางทั้งหมดเป็นผลงานจิตรกรรมเทคนิคสีน้ำ สีน้ำมัน และสีฝุ่นบนกระดาษ ถูกจัดวางอยู่บนผนังสีขาว ภาพผลงานมีทัศนียภาพท้องฟ้าทุกช่วงเวลา พื้นหญ้า ดอกไม้ ใบไม้ เมล็ดพันธุ์ ชนิดต่าง ๆ อาทิ ดอกกุหลาบ ดอกเดซี่ ใบแปะก๊วย ใบเมเปิ้ล หรือหิมะที่ติดอยู่บนต้นไม้ต่าง ๆ จำนวนทั้งหมด 25 ภาพ

ภาพที่ 79 รายละเอียดผลงานนิพนธ์ “Journey of Me And You”

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

ด้านขวาของผลงานทั้ง 25 ภาพ ระยะห่างประมาณ 3 เมตร (ผู้รับชมหันหน้าเข้าหาผลงานที่ติดตั้งบนผนัง) มีเก้าอี้ไม้ 1 ตัวจัดวางอยู่มุมห้องบริเวณหันหน้าเข้าหาผู้รับชม บนเก้าอี้ดังกล่าวจัดวางตะกร้าขนาดกลางทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีน้ำตาล ภายในมองเห็นของจดหมายสีน้ำตาล และสีขาววางเรียงกันหลายฉบับ ข้อความภายในเป็นข้อความซ้ำ ๆ เหมือนเช่นเดียวกับในลิ้นชักเล็กที่โต๊ะและบนชั้นวาง พร้อมกระดาษทรงกลมเขียนข้อความด้วยสีไม้สีน้ำตาลว่า “อยากให้เธอยิ้มและมีความสุขในทุก ๆ วัน” สุดท้ายที่พื้นด้านขวาของผู้รับชมพบแจกันสีเขียวใส่ช่อดอกเดซี่สดวางอยู่

ภาพที่ 80 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”

ที่มา : ปริญญาภรณ์ ทองคำรอด ถ่ายไว้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567

วิเคราะห์กายภาพผลงานร่วมกับวัตถุประสงค์ตั้งต้น

ผลงานศิลปะจัดวาง “Journey of Me And You” มีกายภาพที่ละเอียดมาก แต่เมื่อนำวัตถุประสงค์ตั้งต้น คือ “นำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต พื้นที่ซึ่งสามารถเยียวยาหรือเชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้าได้” มาตรวจสอบพร้อมกับกายภาพผลงาน จะสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

วิเคราะห์ “พื้นที่เยียวยาจิตใจและเชื่อมโยงความทรงจำ”

ถึงแม้ข้าพเจ้าจะเป็นผู้สร้างสรรค์ แต่เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบผลงานโดยละเอียดในฐานะผู้รับชม องค์ประกอบทั้งหมดคล้ายคลึงกับพื้นที่จากความทรงจำในวัยเด็ก และพื้นที่โลกอุดมคติของข้าพเจ้า แม้องค์ประกอบที่จัดวางบางอย่างองค์ประกอบจะทำให้เรื่องราวที่น่าเสนอสับสน แต่ข้าพเจ้าเห็นถึงความรักของศิลปินที่มีบุคคลในจดหมาย (เพื่อนในจินตนาการที่คอยเยียวยาข้าพเจ้า) ชัดเจนใน

ผลงาน เห็นถึงความพยายามใช้ชีวิตในแต่ละวันของศิลปิน โดยองค์ประกอบที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกมีประสบการณ์ร่วมด้วยมากที่สุดคือจดหมายทั้ง 46 ฉบับที่โต๊ะไม้กลางห้อง เพลงประกอบผลงานทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกมีความรู้สึกร่วมกับเนื้อความในจดหมาย เมื่อสำรวจสิ่งของต่าง ๆ ที่จัดวางอยู่ อาทิ สิ่งของบนชั้นวาง ผลงานจิตรกรรมที่อยู่บนผนัง ข้าพเจ้าเห็นความเชื่อมโยงกับเรื่องราวที่เขียนบรรยายภายในจดหมายมากขึ้น และเชื่อว่าพื้นที่เหล่านี้เป็นพื้นที่จากความทรงจำที่คอยเยียวยาศิลปินจริง ๆ (แม้ว่าการจัดวางบางอย่างจะดูขัดกับความเป็นจริง เช่น การจัดวางผลงานบนผนังอยู่กึ่งกลางระหว่างการจัดวางในบ้านกับหอศิลป์ หรือโต๊ะทำงานที่ไม่สอดคล้องกับการทำงานจริง ๆ เป็นต้น)

นอกจากความคิดเห็นจากความทรงจำและความรู้สึกของข้าพเจ้า เรื่องการวิเคราะห์ “พื้นที่อุดมคติซึ่งเยียวยาตนเอง” ยังสามารถอ้างอิงทฤษฎีเพิ่มเติมจากทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ในเอกสารคำสอนรายวิชาการระบบประสาทเคลื่อนไหวและพฤติกรรม 1 สำหรับนักศึกษาแพทย์เขียนและเรียบเรียงโดยวรุฒม์ อุจน์จิตสกุล ม.ป.ป, 7) ว่า

“กลไกการป้องกันทางจิต คือ กระบวนการของจิตใจซึ่งใช้ป้องกันสภาวะจิตใจไม่สมดุล ที่ส่งผลก่อให้เกิดความทุกข์ใจกับบุคคลนั้น ๆ”

หากตีความตามประโยคนี้ สามารถตีความได้ว่าการสร้างกลไกดังกล่าว สามารถช่วยลดความเครียด หรือสภาวะด้านลบภายในจิตใจกับบุคคลผู้ใช้กลไกดังกล่าวได้ ดังนั้นการสร้างพื้นที่ในจินตนาการ รวมถึงผลงานศิลปะจัดวาง “Journey of Me And You” ที่คล้ายกับพื้นที่ในจินตนาการจากโลกอุดมคติและความทรงจำของข้าพเจ้า สามารถช่วยเยียวยาข้าพเจ้าได้

อีกหนึ่งการสนับสนุน “พื้นที่อุดมคติที่สามารถเยียวยาข้าพเจ้าได้” จากบทสรุปการศึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คนที่มีเพื่อนในจินตนาการของเฉลิมชัย แสงศรีจันทร์ (2560, 94) ในบทความการสร้างตัวตนผ่านเพื่อนในจินตนาการ ได้สรุปไว้ในตอนหนึ่งว่า “ท้ายที่สุดแล้วเพื่อนในจินตนาการของเราจะเป็นอะไรก็ตามแต่ก็เป็นแรงผลักดันให้ทั้ง 5 คน มีการเปลี่ยนแปลงตนเอง ไม่ว่าจะในเรื่องการเข้าสังคมกับผู้อื่น การวางตัว และการเข้าใจถึงความหลากหลายของคนทุกคนที่มีในสังคม เกิดความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี”

ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับการวิเคราะห์และบทสรุปที่ยกมาข้างต้นนี้ ไม่ใช่เพียงสนับสนุนว่าพื้นที่อุดมคติ หรือผลงาน “Journey of Me And You” สามารถเยียวยาข้าพเจ้าได้เท่านั้น แต่การมีอยู่ของพื้นที่อุดมคติ บุคคลในอุดมคดียังช่วยให้ข้าพเจ้าสามารถใช้ชีวิตต่อในสังคมได้ด้วยเช่นกัน เหมือนกับกรณีตัวอย่างของบุคคลอื่น ๆ ที่มีเพื่อนในจินตนาการเช่นเดียวกับข้าพเจ้า แม้กระบวนการ

สร้างเพื่อนในจินตนาการของแต่ละบุคคลจะมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน แต่การมีอยู่ของเพื่อนในจินตนาการได้ช่วยเหลือ ตอบัวตฤประสงค์ของชีวิตขณะนั้น และช่วยให้เราทุกคนสามารถดำเนินชีวิตต่อไปในสังคมได้

วิเคราะห์ “การนำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต”

สำหรับกลไกป้องกันตนเองทางจิตภายในจิตใจของข้าพเจ้า อันเป็นที่มาของพื้นที่โลกอุดมคติและความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลในอุดมคติ หรือเพื่อนในจินตนาการ แม้กายภาพผลงานจะถ่ายทอดได้ยังไม่สมบูรณ์มากที่สุด แต่นับว่ากลไกดังกล่าวมีเรื่องราวที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น หากเทียบกับทุกชิ้นผลงานที่เคยสร้างสรรค์ในอดีต ผลงาน “Journey of Me And You” สามารถนำเสนอพื้นที่ของกลไกป้องกันตนเองของข้าพเจ้าได้สมบูรณ์ที่สุด แม้จะยังไม่สมบูรณ์มากนักตามที่ข้าพเจ้าอยากจะทำ แต่สามารถพัฒนาต่อให้สมบูรณ์มากขึ้นได้ จากการพัฒนาผลงานศิลปะจัดวางที่นำเสนอทั้งภาษาภาพและภาษาเขียนนี้

กล่าวโดยสรุปในความคิดเห็นของข้าพเจ้าในฐานะศิลปินผู้สร้างสรรค์และผู้รับชมผลงาน ผลงานศิลปะจัดวาง “Journey of Me And You” ขนาดแปรผันตามพื้นที่ เทคนิคสื่อผสมสร้างสรรค์ในเดือนมิถุนายน ปีพ.ศ. 2567 สามารถ “นำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต พื้นที่ซึ่งสามารถเยียวยาหรือเชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้าได้” ตามวัตถุประสงค์ตั้งต้นที่ตั้งใจไว้ได้และนับว่าประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์และวิจัย

แนวการสร้างสรรค์ผลงานและการพัฒนาต่อ

หากจะพัฒนาผลงานให้มากขึ้น ข้าพเจ้าคิดว่าควรทบทวนการนำเสนอกายภาพผลงานอีกครั้ง ในฐานะผู้รับชม และลองนำเสนอองค์ประกอบโดยจัดวางรูปแบบอื่น ๆ โดยเฉพาะองค์ประกอบที่สร้างความสับสนให้ผลงาน อาทิ จดหมายบางฉบับ หรือใช้ผ้าสีอื่น ๆ เพิ่มเติมให้มากขึ้น อาทิ การจัดแสงในผลงานที่ช่วยชี้ให้ผู้รับชมเห็นจดหมายที่ต้องการให้อ่านง่ายมากขึ้น เป็นต้น

สำหรับการพัฒนาด้านการนำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิตให้ชัดเจน ข้าพเจ้าคิดว่าการนำเสนอภาษาภาพ และภาษาเขียนช่วยส่งเสริมกัน จึงจะยังคงไว้ในผลงาน แต่อาจสร้างพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งคล้ายโลกอุดมคติของตนเองอีกหลายพื้นที่ กล่าวคือในรูปแบบสถานที่อื่น ๆ ตามพื้นที่จินตนาการที่เห็นจากความฝันเพิ่มเติม เพื่อความเข้าใจและเห็นภาพมากขึ้นกับผู้รับชม รวมถึงการเยียวยาข้าพเจ้ามากขึ้นด้วยเช่นกัน

สรุปหลักการพัฒนาศรสร้างสรรคทั้งหมดเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบกายภาพผลงาน รวมถึงการสังเคราะห์ข้อมูลของตนเองให้ละเอียดมากยิ่งขึ้น โดยวางตนเองในฐานะของผู้รับชม (พยายามมองกายภาพตามความเป็นจริง) ว่ามีองค์ประกอบใดที่ทำให้การนำเสนอที่ตั้งไว้ในสมมติฐาน หรือวัตถุประสงค์ผิดเพี้ยนไปหรือไม่ นำมาวิเคราะห์หรือร่วมกับการนำเสนอกายภาพผลงานครั้งต่อไป หรือแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว หากต้องแสดงผลงาน “Journey of Me And You” อีกครั้ง หรือการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นต่อไป
2. บันทึกข้อดี ข้อเสียในผลงานจากการวิเคราะห์จากข้อที่ 1 และพยายามแก้ไขให้สมบูรณ์ ยกตัวอย่างเช่นผลงาน “Journey of Me And You” ต้องการให้ผู้รับชมอ่านจดหมายทั้ง 46 ฉบับ จึงควรใช้การจัดแสงมาประกอบการนำเสนอเพิ่มเติม เพื่อชี้นำผู้รับชมให้อ่านจดหมายในลิ้นชักเล็ก เป็นต้น
3. หาชุดข้อมูลความแฟนตาซีเพิ่มเติมจากชุดข้อมูลเดิม แม้ชุดข้อมูลเดิมจะเห็นภาษาภาพชัดเจนในระดับหนึ่ง แต่การเปรียบเทียบข้อมูลอื่น ๆ ก็มีความสำคัญเช่นกัน (อาจพบข้อมูลเพิ่มเติมที่นำมาต่อยอดการสร้างสรรค์ได้อีก)
4. ค้นหาศิลปินที่นำเสนอผลงานเขียนเป็นผลงานศิลปะเพิ่มเติมจากข้อมูลเดิมที่มีอยู่ รวมถึงผลงานศิลปะจัดวาง และนิทรรศการอื่น ๆ เพื่อพัฒนาผลงานและวิธีคิดให้มากขึ้น
5. ยังคงการนำเสนอผลงานที่นำเสนอทั้งภาษาภาพและภาษาเขียนต่อไป แต่อาจทดลองเปลี่ยนแปลงกายภาพในรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ผลงานศิลปะจัดวาง (หากการเปลี่ยนนั้นสามารถนำเสนอวัตถุประสงค์ได้มากกว่า) และพยายามไม่ยึดติดกับวิธีการนำเสนอ
6. ผลงานจิตรกรรม (ภาษาภาพ) ยังคงใช้สัญลักษณ์และการเล่าเรื่องแบบเป็นกลางกับผู้รับชมต่อไป (ออร่าแสงล้อมรอบวัตถุที่ลอยอยู่ในอากาศ ดอกเดซี่ ดอกเยอบีร่าสีชมพู ชุดสีที่สดใส หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ในอนาคตที่แสดงถึงบุคคลและโลกอุดมคติของข้าพเจ้าได้)
7. พยายามวิเคราะห์ผลงาน และตรวจสอบการสร้างสรรค์ของตนเองอย่างสม่ำเสมอและเป็นกลางมากที่สุด เพื่อพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น

สรุปการวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์และวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”

การพัฒนาแนวความคิดและกายภาพผลงาน “Journey of Me And You” พัฒนาสร้างสรรค์มาจากกลไกป้องกันตนเองทางจิตของข้าพเจ้า เริ่มต้นจากเพื่อนในจินตนาการที่เปรียบเสมือนบ้านของข้าพเจ้า และพื้นที่ในอุดมคติมี ซึ่งที่มาจากความทรงจำวัยเด็ก สถานที่ รวมถึงบุคคลที่เลี้ยงดูข้าพเจ้า จึงเป็นที่มาของภาพรวมผลงานวิทยานิพนธ์ และก่อนวิทยานิพนธ์ทั้งหมด โดยความทุกข์ที่มากกระทบข้าพเจ้าในชีวิตประจำวัน ความคิดถึงพื้นที่ในจินตนาการ เพื่อนในจินตนาการ และทักษะของข้าพเจ้าในขณะนั้นถูกบันทึกไว้ในผลงานจดหมายทั้งหมด กล่าวคือชีวิตประจำวัน สังคม หรือปัจจัยสิ่งเร้าภายนอกที่มากกระทบ เป็นส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ (ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ไม่ได้บันทึกไว้มากนัก เนื่องจากมุ่งแสดงออกทางกายภาพ บรรยากาศอุดมคติในจินตนาการ และภาษาภาพของเพื่อนในจินตนาการเพียงอย่างเดียว) ในผลงานมีทั้งความจริงในชีวิตประจำวัน ความทรงจำวัยเด็ก และจินตนาการของร่วมกัน

รูปธรรมของผลงาน สัญญาทั้งหมดที่ข้าพเจ้าหยิบยกมาใช้ในผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 เป็นสัญญาส่วนตัวที่อยากจะทำความเข้าใจหากผู้รับชมไม่มีประสบการณ์ร่วมโดยตรงเช่นเดียวกับข้าพเจ้า จึงใช้ชุดสีบรรยากาศมานำเสนอความรู้สึก บรรยากาศในอุดมคติเพิ่มเติม และผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 สัญญาที่นำมาอ้างอิงสื่อถึงความชอบ ชีวิตประจำวันของเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า อาทิ การนอนพักผ่อนช่วงกลางวัน การทำสวน หรือปลูกดอกไม้ การเฝ้ามองต้นไม้ที่เติบโต การใช้ชีวิตธรรมดาอยู่ในบ้านสวนที่อบอุ่นและปลอดภัย คือความทรงจำวัยเด็กของข้าพเจ้าทั้งหมด และเป็นส่วนหนึ่งของโลกอุดมคติ ซึ่งเป็นบรรยากาศที่ถ่ายทอดในผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 และผลงานวิทยานิพนธ์ “Journey of Me And You”

ตามทัศนคติของข้าพเจ้าชุดสีที่ข้าพเจ้าเลือกใช้ในงานจิตรกรรม สัญญา และการจัดวางทั้งหมดในผลงานมีความใกล้เคียงกับบ้านสวนในความทรงจำ ความฝันของข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งเป็นสัญญาที่ผู้รับชมมีประสบการณ์ร่วมด้วยได้ง่ายมากขึ้น หากเทียบกับผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ขยายความคือ

- ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 บรรยากาศ และสัญญาในผลงานคือเรื่องราวในจิตใต้สำนึกของข้าพเจ้าทั้งหมด ถ่ายทอดผ่านชุดสีในผลงาน โดยนำภาพถ่ายมาปรับให้มีความแฟนตาซีมากขึ้น แต่สัญญาในผลงานเช่นผ้าลูกไม้ แก้วน้ำชา หรือกายภาพเพื่อนในจินตนาการยัง

เข้าใจได้ยากกับผู้รับชมเล็กน้อย (ผู้รับชมเชื่อมโยงได้ยาก) อีกทั้งข้าพเจ้ายังยึดติดกับความจริง และภาพต้นแบบมาก

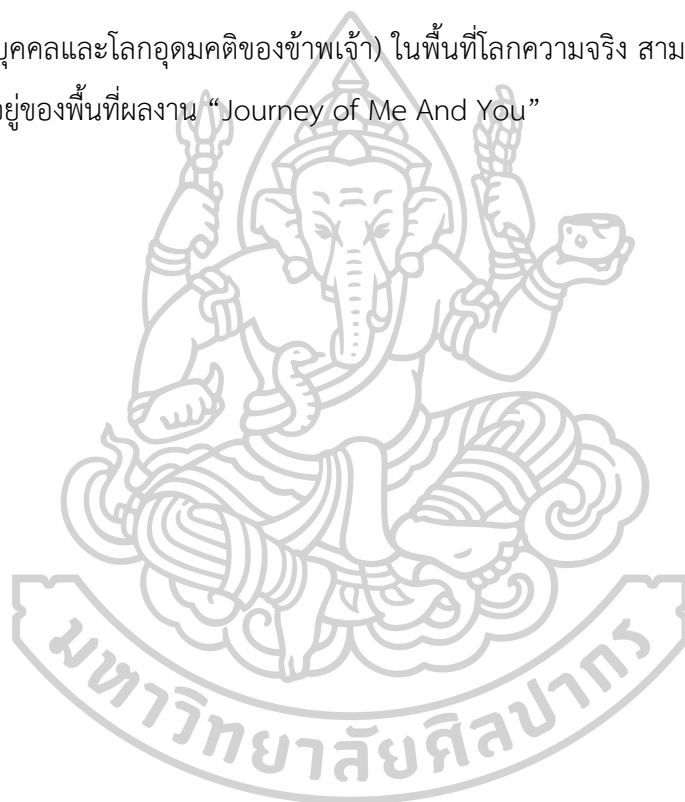
- ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 เริ่มมีการศึกษาข้อมูลจากผลงานศิลปิน ภาพยนตร์ การจัดนิทรรศการเพิ่มเติม มีการใช้สัญลักษณ์ที่เข้าใจได้ง่าย อาทิ ทัศนียภาพธรรมชาติต่าง ๆ ใช้การซ้ำของสัญลักษณ์ที่เป็นสัญลักษณ์ส่วนตัวของข้าพเจ้า ชุดสีสดใสในผลงาน รวมถึงนำภาษาเขียนเข้ามาเป็นองค์ประกอบหลักร่วมกับภาษาภาพ เพื่อความเข้าใจที่มากขึ้น และทดลองการจัดวางผลงานเพิ่มเติม ฝึกการคิดเป็นรอบด้านมากขึ้น
- ผลงานวิทยานิพนธ์ “*Journey of Me And You*” พัฒนาสร้างสรรค์จากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ทั้งหมด โดยพัฒนาสัญลักษณ์ให้เข้าใจง่ายมากขึ้น อาทิ ใช้การเขียนจดหมายร่วมกับผลงานจิตรกรรม การใช้สัญลักษณ์ธรรมชาติซ้ำในแต่ละผลงาน การจัดวางที่นำเสนอคล้ายกับสถานที่ภายในบ้าน เพลงประกอบผลงานทำให้ผู้รับชมสามารถมีประสบการณ์ร่วมด้วยได้ และเชื่อมโยงกับบรรยากาศ บ้านในโลกอุดมคติจากความทรงจำของข้าพเจ้าด้วย

อย่างไรก็ตามหากเปรียบเทียบผลงานการจัดวางของข้าพเจ้ากับศิลปินที่ข้าพเจ้านำมาเป็นกรณีศึกษาคือ ศิลปินหญิงชาวอังกฤษ Tracey Emin ผลงานศิลปะจัดวาง “*May Dodge, My Nan*” และผลงาน “*Uncle Colin 1963-93*” ที่ศิลปินสร้างสรรค์ถึงบุคคลอันเป็นที่รักคือคุณยาย และคุณลุงของเธอที่เสียชีวิตไปแล้ว การจัดวางขงสิ่งของ กรอบรอบและจดหมายลายมือของศิลปิน สามารถสื่อถึงการจัดวางในบ้านมากกว่าหอศิลป์ แม้สัญลักษณ์ที่เลือกใช้จะเป็นสิ่งของส่วนตัวของศิลปิน แต่ผลงานทำให้ผู้รับชมอย่างข้าพเจ้าสามารถตีความร่วมกับประสบการณ์ของตนเองได้ ซึ่งนับเป็นข้อดีและพิเศษของ Emin ที่เลือกการจัดวางและสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับผู้รับชมได้

หากเปรียบเทียบกับผลงานข้าพเจ้าอาจมีการจัดวางถึงบ้านและหอศิลป์เล็กน้อย เช่ากรอบใส่ผลงานที่ดูสะอาด แม้ผลงานจะจัดวางลดหลั่นกันเหมือนบ้าน โต๊ะที่เป็นองค์ประกอบหลักของผลงานดูไม่ใช่โต๊ะปกติที่ถูกใช้งานในชีวิตประจำวัน รวมถึงสิ่งของที่จัดวางด้านบนด้วย ซึ่งข้าพเจ้าควรนำไปพัฒนาสร้างสรรค์ต่อให้ดียิ่งขึ้น แต่ความพิเศษ หรือข้อดีที่ควรคงไว้ในผลงาน ตามทัศนะของข้าพเจ้าคือ การเล่าเรื่องแบบเป็นกลางกับผู้รับชม เปิดโอกาสให้ผู้รับชมได้ตีความจากประสบการณ์ของตนเองที่จะแตกต่างกับผลงานทั้ง 2 ของ Emin เล็กน้อย (เนื่องจากเป็นโลกในจินตนาการของข้าพเจ้าจึงไม่ยอมเปิดเผยภายในครั้งเดียว) ชุดสีในผลงานจิตรกรรม การใช้ภาษาเขียนนำเสนอร่วมกับผลงานจิตรกรรม เพลงที่ใช้ประกอบขณะแสดงผลงาน และการใช้ความจริงในชีวิตประจำวัน

ร่วมกับความทรงจำ ความฝันเป็นสิ่งที่คลุมเครือคล้ายกับนิทาน หรืองานเขียน ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้รับชมได้ดีความ เชื่อมโยงกับความทรงจำ ประสบการณ์ของตนเองได้มากขึ้น

สรุปผลงานภาพรวมผลงานสำหรับข้าพเจ้าถือว่าประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์ เนื่องจากองค์ประกอบรวม ๆ สามารถนำเสนอการทำงานของกลไกป้องกันทางจิตของข้าพเจ้า อีกทั้งยังมีความคล้ายคลึงกับบ้านสวนในความทรงจำวัยเด็ก (ที่มาของของโลกอุดมคติ ที่จิตใต้สำนึกของข้าพเจ้าสร้างขึ้น) และบ้านในอุดมคติ รวมถึงเพื่อนจินตนาการของข้าพเจ้าด้วย ซึ่งการคล้ายคลึงกับความทรงจำวัยเด็ก สถานที่ที่เติบโต บ้านในจินตนาการของข้าพเจ้า และแสดงสิ่งของแทนถึงการมีตัวตนของเพื่อนในจินตนาการ (บุคคลและโลกอุดมคติของข้าพเจ้า) ในพื้นที่โลกความจริง สามารถช่วยเยียวยาข้าพเจ้าได้ จากการมีอยู่ของพื้นที่ผลงาน “Journey of Me And You”

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “จินตภาพจากพื้นที่ความทรงจำ” มีที่มาจากจิตใต้สำนึกของข้าพเจ้า ที่พยายามรักษาสมดุลในจิตใจจากความทุกข์ขณะดำเนินชีวิตประจำวัน จึงใช้ความทรงจำในวัยเด็ก โอนย้ายความทรงจำเกี่ยวกับบุคคลที่เลี้ยงดูข้าพเจ้าสร้างเป็นเพื่อนในจินตนาการ และใช้สถานที่จากความทรงจำ ร่วมกับจินตนาการสร้างเป็นโลกในพื้นที่อุดมคติหรือพื้นที่จินตนาการจากความทรงจำ อันเป็นที่มาของชื่อวิทยานิพนธ์นี้ วัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต พื้นที่ซึ่งสามารถเยียวยาหรือเชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้าได้ และถ่ายทอดพื้นที่บางส่วนซึ่งคล้ายกับโลกอุดมคติและความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับเพื่อนในจินตนาการ

ผลลัพธ์ที่ได้ภายใต้หัวข้อวิทยานิพนธ์ คือผลงานศิลปะจัดวาง 1 ชุด “Journey of Me And You” สร้างสรรค์ด้วยเทคนิคสื่อผสม (mixed media) ขนาดปรับเปลี่ยนตามพื้นที่และสร้างสรรค์สำเร็จปลายเดือนพฤษภาคม ปีพ.ศ. 2567 ภายในผลงานประกอบด้วยภาษาภาพ (ผลงานจิตรกรรม ทั้ง 25 ภาพ) ภาษาเขียน (จดหมายทั้งหมด 48 ฉบับ) และผลงานศิลปะจัดวาง (installation art) ที่ใช้การดำเนินชีวิตของข้าพเจ้าในประเทศไทย ประเทศญี่ปุ่น รวมกับความทรงจำวัยเด็กและจินตนาการในโลกอุดมคติเป็นภาพรวมในผลงาน

เมื่อนำกายภาพผลงานมาวิเคราะห์โดยละเอียดกับวัตถุประสงค์ตั้งต้นคือ “นำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต พื้นที่ซึ่งสามารถเยียวยาหรือเชื่อมโยงความทรงจำกับข้าพเจ้าได้” การนำเสนอกลไกป้องกันตนเองทางจิต อันเป็นกลไกที่มาของกระบวนการสร้างโลกอุดมคติและเพื่อนในจินตนาการจะไม่สมบูรณ์มากนัก แต่สามารถนำไปพัฒนาต่อให้สมบูรณ์ได้ในอนาคต และพื้นที่ผลงานศิลปะจัดวางมีหลายองค์ประกอบที่คล้ายกับพื้นที่อุดมคติ และความทรงจำของข้าพเจ้าจึงสรุปได้ว่าผลงาน “Journey of Me And You” สามารถเชื่อมโยงความทรงจำวัยเด็ก อีกทั้งเป็นพื้นที่เยียวยาของข้าพเจ้าได้ (วิเคราะห์จากความทรงจำ จากทฤษฎี และบทสรุปงานวิจัยของผู้อื่น)

สิ่งที่ยังคงต้องพัฒนาคือ กายภาพผลงาน เช่น การนำเสนอผลงานจิตรกรรมหรือภาษาภาพให้ชัดเจน การใช้ผัสสะให้มากขึ้น อาทิ ใช้แสงสร้างบรรยากาศในผลงาน หรือชี้นำผู้รับชมให้เห็นรายละเอียดต่าง ๆ รวมถึงศึกษาวิธีการนำเสนอ หรือการจัดวางใหม่ ๆ ในอนาคตจากผลงานของศิลปินท่านอื่น ๆ และการจัดนิทรรศการต่อไป เป็นต้น โดยข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถ

สร้างสรรค์ผลงาน หรือพื้นที่การเขียนนี้ได้ดีขึ้นในอนาคต พร้อมการพิจารณาตนเอง สถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินชีวิตผ่านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อไป และหวังว่าผู้ชมผลงานจะเข้าใจกลไกป้องกันตนเองในจิตใจสำนึกใจนี้ (ยกตัวอย่าง การสร้างเพื่อนในจินตนาการของข้าพเจ้า) ว่าเป็นเพียงกลไกธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับทุกคน ไม่ได้มีความผิดปกติ หรือจำเป็นต้องได้รับการรักษาในโรงพยาบาล

รายการอ้างอิง

คิซิมิและอิชิโร. (2558). กล้าที่จะถูกเกลียด = *Shiawase ni naru yuki* / ผู้เขียน, คิซิมิ อิชิโร, โคะกะ พุมิทะเกะ ; ผู้แปล, โยซูเกะ, นิพดา เขียวอุไร. วีเลิร์น.

เฉลิมชัย แสงศรีจันทร์. (2560). “การสร้างตัวตนผ่านเพื่อนในจินตนาการ.”. วารสารปณิธาน, 1(13), 80-92.

<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/panidhana/article/view/150623/110340>

วรุตม์ อุ๋นจิตสกุล. (ม.ป.ป). "*Defense Mechanisms & Psychosexual development*" เอกสารคำสอน
รายวิชา ระบบประสาทการเคลื่อนไหว และพฤติกรรม 1

สำหรับนักศึกษาแพทย์ชั้น ปี ที่3 ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

<https://villa-albertine.org/residents/lili-reynaud-dewar/>

สุนทรา เขยกลิ่นเทศ. (2551). บทเรียนสำเร็จรูปมนุษย์กับสังคม เล่มที่ 1 สังคมมนุษย์.

https://saimoon.thai.ac/client-upload/saimoon/uploads/files/1Human_CAI.pdf

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ปรียาภรณ์ ทองคำรอด
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2567- ศึกษาแลกเปลี่ยนในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต (Master's degree) ภาควิชาเอก Oil Painting and Printmaking ที่มหาวิทยาลัย Aichi University of Art จังหวัดไอจิ ประเทศญี่ปุ่นระยะเวลาทั้งหมด 6 เดือน (เดือนกันยายน-เดือนมีนาคม)
ผลงานตีพิมพ์	พ.ศ.2564 - ปริญญาศิลปบัณฑิต คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาควิชาจิตรกรรม (เกียรตินิยมอันดับ 1) พ.ศ. 2567 - นิทรรศการ “Dot Dot Dot” ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต ณ Art4c Art Centre กรุงเทพฯ - แสดงผลงานในเทศกาลศิลปะ Mango Art Festival 2024 ณ River City กรุงเทพฯ พ.ศ. 2566 - นิทรรศการ “Get By With” โดยนักศึกษาศิลปมหาบัณฑิต ชั้นปี ที่ 1 ณ See The Bell café & crative space จังหวัดนครปฐม - นิทรรศการ “OPEN SPACE Vol.2” ร่วมในงาน Bangkok Design Week ปี 2023 ณ หอศิลป์ SUPH Art Space กรุงเทพฯ - นิทรรศการ ศิลป์สุวรรณภูมิบนเส้นทางสายไหมทางทะเล 2 : “เส้นทางธรรม” ณ Medova Art Space กรุงเทพฯ พ.ศ. 2565 - นิทรรศการ ศิลป์สุวรรณภูมิ บนเส้นทางสายไหมทางทะเล 2 : “เส้นทางธรรม” ณ หอศิลป์ สงขลา 2 จังหวัดสงขลา - นิทรรศการ “A Million Little Times Exhibition” ณ หอศิลป์ ณ บ้านเจ้าพระยา กรุงเทพฯ - นิทรรศการ สมมติว่า... (SOM-MOT-WA Project) ณ หอศิลป์ Thailand Creative & Design Center (TCDC) กรุงเทพฯ

- นิทรรศการศิลปนิพนธ์ โดยนักศึกษาศิลปบัณฑิตชั้นปี
สุดท้าย “Eria Art Thesis Exhibition” ณ หอศิลป์ คณะ
มัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ
กรุงเทพฯ
- นิทรรศการ “The Pain of Being...” GROUP
EXHIBITION By MENTE x Thanawat Tongsalee ณ
หอศิลป์ Art4C, Gallery and Creative Learning Space
(ร่วมในงาน Bangkok Design Week ปี 2022) กรุงเทพฯ

พ.ศ 2564 - นิทรรศการ “INSIDE BY MENTE” ภายใต้โครงการ
(Project) Young At Art ร่วมในงาน Galleries’ Nights ปี
2564 ณ นำทองอาร์ตสเปซ (Numthong Artspace)
กรุงเทพฯ

รางวัลที่ได้รับ

ทุนการศึกษาจากคณะจิตรกรรมฯ และมหาวิทยาลัยศิลปะไอจิ ให้เดินทางไป
ศึกษาแลกเปลี่ยนระหว่างปีการศึกษา 2566-2567 หลักสูตรปริญญา
มหาบัณฑิต (Master's degree) ภาควิชาเอก Oil Painting and
Printmaking ที่มหาวิทยาลัย Aichi University of Art จังหวัดไอจิ ประเทศ
ญี่ปุ่น

